

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı

DEVİRİMCİ HAREKET

★ SİYASİ DERGİ

★ KASIM 2012 - OCAK 2013

★ SAYI: 38

FIYATI: 5 TL

EMPERYALİSTLER ORTADOĞU'DA BATAKLIĞA GÖMÜLÜYOR

RÜZGAR EKENLER FIRTINA BİÇECEK!

DEVRİMCİ HAREKET'TEN

Yeni bir sayımızla daha yine okurlarımızın karşısındayız. Bu sayımızda da öncelikli kaygımız, gerek ülkemizde gerekse de dünyada yaşanan gelişmeleri, birbirleriyle olan ilişkileri bağlamında yorumlamak olarak adlandırılabilir.

Hemen herkesin yakından takip ettiği üzere emperyalist saldırganlık elinin uzandığı hemen her coğrafyada icraatlarına devam ediyor. Bugün ABD'nin başını çektiği emperyalizmin ve işbirlikçilerinin yoğunlaştığı ülke; Suriye. 'Arap Baharı' manüplasyonuyla halkların birikmiş tepkilerini sisteme yedeklemeyi amaçlayan egemenler, işlerinin zannettikleri kadar kolay olmadığını anlamaya başladılar. "Suriye'nin yalnızca Suriye olmadığı" bugün çok daha net bir biçimde görülüyor. ABD'nin sadık işbirlikçisi Türkiye egemenleri ve AKP de bunu geç de olsa anlamaya başladılar. Bu sayımızda emperyalizmin Suriye halkına yönelik saldırısını, güncel gelişmeleri ele alarak ve konuyu değişik noktalardan değerlendirerek aktarmaya çalıştık.

Bilgi kirliliğinin artık dünya çapında bir sektöre dönüştüğü ve manüplasyon amaçlı medyada yer alan yorumların, günlük burjuva gazeteleri aşarak sol kesimlerin de diline (bilincine) sirayet ettiği bir dönemde, Marksizmin yol göstericiliğinden kopmadan olgulara devrimci perspektifle yaklaşabilmek, her zamankinden daha büyük bir önem taşıyor.

Okurlarımız, hemen her sayımızda dünya devrim tarihinde öne çıkan olaylara ilişkin çeşitli yazıları okumaktalar. Bu sayımızda da, bir önceki sayımızın devamı olarak "İspanya'da İç Savaş-2" yazısını hazırladık. Geçmişin bilinçli bir şekilde çarpıtılarak, bugünün genç devrimcilerinin geçmiş ile bugün arasındaki bağı doğru kuramamasını amaçlayan egemen çabalara karşı, devrimcilerin gerçekliği açıklayan üretimlerinin önemli bir yerde durduğunu düşünüyoruz.

Emperyalizmin hizmetinde adeta bir ABD konsolosluğu gibi çalışan AKP, içeride de, bu hizmetine aksatmadan devam ediyor; işçi ve emekçilere yönelik saldırılarını yaşamın her alanında sürdürüyor. Bilindiği gibi, "Yeni Sendikalar Yasası" meclisten geçti ve şu anda Cumhurbaşkanı'nın onayını bekliyor. Yeni yasanın emekçilere ve onların örgütlülükleri olan sendikalara nasıl bir yansımalarının olacağını, nelerin kaybedileceğini de bu sayımızda incelemeye çalıştık. Emeğe yönelen saldırılar kapsamında bu sayımızdaki bir başka çalışma ise; "İş Cinayetleri". Her sene yaklaşık bin beşyüz emekçinin iş cinayetlerinde ve bir o kadarının da meslek hastalıklarında katledildiği ülkemizde, bu cinayetleri durduracak tek şey: örgütlülüktür, emekçilerin örgütlü mücadelesidir.

Okurlarımızın yeni sayımızı beğeniyle karşılayacağını umuyoruz.
Bir sonraki sayımızda görüşmek dileğiyle...
Sevgiyle kalın...

İÇİNDEKİLER

Suriye'de Mücadele

1-6

Kürt Halkının Özgürlük Yürüyüşü

7-11

Suriye Direndikçe

12-18

Emperyalizmin Ortadoğu Politikası

19-21

Kahramanlık Çağından

22-24

Asya-Pasifik

25-28

Yetmez Ama Evet

29-31

Üreten Biziz

32-35

Doğru Yerden Öğrenelim

36-42

Açıklama-Haber

43-48

Okur Mektubu

49-52

Devrimci Kişilik

53-56

Emperyalizme ve Oligarşiye Karşı DEVRİMCİ HAREKET Dergisi

Sahibi: Adalı Yay. Kül. Faal. Mat. Rek. Org. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Adına Eray Sargın

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Eray Sargın

Yayın Türü: Yaygın

Adres : İstiklal Cad. Mis Sk. No:11/4 Beyoğlu - İST

Tel/Faks: 0 212 249 38 75

Web: <http://www.devrimcihareket.net>

E-posta: devrimcih@yahoo.com

Ege Temsilcilik: 863. Sok. No: 4 D:2 Konak -İzmir

Tel: 0 232 445 70 95

Avrupa İrtibat

Almanya: 0049 176 251 72 451

Belçika: 0032 473 80 65 66

Fransa: 0033 618 93 94 34

Hollanda: 0031 639 61 70 50

İngiltere: 044 781 63 666 35

İsviçre: 0041 764 73 41 01

Baskı Yeri: Berdan Matbaacılık

(Davutpaşa Cad. Güven San. Sitesi C Blok 215-216 Topkapı-İST Tel:0 212 613 12 11)

SURIYE'DE MÜCADELE YENİ BİR AŞAMAYA SIÇRADI

Suriye'de süreç çok hızlı ilerliyor. Gün geçmiyor ki yeni çatışmalar, görüşmeler, toplantılar, anlaşma ya da anlaşmazlıklar ortaya çıkmassın. Türkiye ile yaşanan uçak krizi, Şam'da düzenlenen bombalı suikast, başta Şam ve Halep olmak üzere her yerde süren çatışmalar ve Kürtlerin özerklik adımı... Geçtiğimiz günlere bakıldığında sürecin baş dönürücü bir hızla ilerlemekte olduğu rahatlıkla görülür.

Ortadoğu'da siyaset her zaman kaygan zeminde yapılır. Suriye'nin karıştırılmasının ardından emperyalistlerin hızla organize ettiği "Suriye'nin Dostları" toplantılarına yüzün üzerinde ülkenin katıldığı ve onlarcasının rejimi devirmek için hiçbir çabadan kaçınmadığı biliniyor. Emperyalistler, işbirlikçilere, para, silah, istihbarat, teknolojik destek, uluslararası medya desteği (bilgi kirliliği), kamp yeri, askeri eğitim, abluka, lojistik destek vb. sağladı. Ayrıca; ajan, paralı asker,

islamcı militanlar, adli suçlular dahil hiçbir desteği de esirgemiyor. Kısaca, dünyada insanlık adına ne kadar tortu (insan müsveddesi) varsa, savaşmak üzere Suriye'ye sokulmuş durumda. Bir düşünelim, "Suriye'nin Dostları" gibi bir imkânla dünyanın en gelişmiş emperyalist ülkelerinde dahi rejim değiştirmek, kaos, istikrarsızlık yaratmak mümkündür. Hatta Suriye'nin yerinde başka bir ülke olsa emperyalistler çoktan amaçlarına ulaşmış olurlardı. Suriye'de rejim değişikliğine onlarca ülkenin büyük bir hevesle açık destek vermesinin arkasında bu yönde bir beklentinin olduğu açıktır.

Emperyalizmin tüm çabalarına rağmen halen Suriye'de istediği sonucu alamamasının sebebi nedir?

Suriye rejimi, diplomasi ve siyaset konusunda bölgenin en iyi oyuncularından kabul edilir. Ortadoğu siyasetinde hem etkin figür olmayı başarmış; hem de sınırlı

imkânlarına rağmen sürdürdüğü denge politikaları sayesinde bugüne kadar ayakta kalabilmiştir. Suriye rejiminin gücünün kaynağında onlarca yıl boyunca başta ABD olmak üzere İsrail, S.Arabistan gibi düşmanlarının baskısının da etkisiyle güçlü bir bürokrasi, ordu, istihbarat ve milis örgütlenmesi yatmaktadır. Süreç uzadıkça toz duman dağılacak "Arap Baharı"nın emperyalist bir proje olduğu anlaşılacak, Ortadoğu halklarının tepkisi de artacaktır. Halkların gerçek anlamda uyanışı, işbirlikçilere yönelik uluslararası desteğin gün geçtikçe azalmasına yol açacaktır. Eğer dayanabilirse; zaman, Suriye'de rejimin lehine işleyecektir.

Suriye'de yaz sıcak başladı. Haziran ayı sonunda yaşanan uçak krizinin hemen ardından, 1 Temmuz 2012 tarihinde Cenevre'de bir toplantı düzenlendi. Toplantıya BM Güvenlik Konseyi'nin 5 daimi üyesine ilaveten 150 ülke temsilci göndermişti. Zirve'de Rusya'nın tavizsiz tutumu sonuç vermiş; hükümetle muhalefetin seçimlere kadar ortak hükümet kurmasını savunan bir plan taraflarca imzalanmış ve ortaya 'siyasi geçiş hükümeti' formülü çıkmıştı. Varılan mutabakat, ABD ve müttefiklerinin politikalarının neredeyse iflas ettiğini tescil etmiş oldu. Toplantıda Suriye'de rejimin değişmesini ve Esad'ın her ne pahasına olursa olsun gitmesini savunan ülkeler dahi Esad'ın iki yıl daha görev başında kalmasını kabul etti. BM'nin Suriye temsilcisi Kofi Annan, Cenevre Anlaşması'nı hayata geçirmek için çıktığı Ortadoğu turunda Suriye'de Esad ile yaptığı

Suriye rejiminin gücünün kaynağında onlarca yıl boyunca başta ABD olmak üzere İsrail, S.Arabistan gibi düşmanlarının baskısının da etkisiyle güçlü bir bürokrasi, ordu, istihbarat ve milis örgütlenmesi yatmaktadır. Süreç uzadıkça toz duman dağılacak "Arap Baharı"nın emperyalist bir proje olduğu anlaşılacak, Ortadoğu halklarının tepkisi de artacaktır. Halkların gerçek anlamda uyanışı, işbirlikçilere yönelik uluslararası desteğin gün geçtikçe azalmasına yol açacaktır. Eğer dayanabilirse; zaman, Suriye'de rejimin lehine işleyecektir.

görüşmenin ardından İran'a geçip çeşitli temaslarda bulundu ve en son Irak hükümet yetkilileriyle görüşmeler yaptı. Annan'ın ziyaretleri sırasında görüştüğü yetkililer, Cenevre anlaşmasını övgü ve destek açıklamalarıyla karşıladılar. Böylece anlaşmanın kimin işine yaradığı daha net ortaya çıkmış oldu.

Cenevre'de Rusya ve Çin'in baskısıyla elde edilen başarının uluslararası kamuoyunda "Esad'ın istediği oldu" biçiminde yansıtılması ABD ve müttefiklerini tavrı değişikliğine zorladı. Daha atılan imzaların mürekkebi kurumadan sonuçtan büyük bir hayal kırıklığı yaşayan ABD'nin Dışişleri Bakanı Clinton, "Rusya ve Çin bedel ödemeli" tehdidinde bulundu. Lavrov ise "Böyle bir çıkış diplomasi ahlakına sığmadığı gibi, iki insan arasında bile edepsizlik sayılır. Kimse bizimle baskı ve şantaj diliyle konuşamaz..." (Birgün Gazetesi- 17 Temmuz 2012) diyerek diplomasi dilinde pek karşılaşılmayan bir sertlikte cevap vermişti.

SURİYE'NİN MÜTTEFİKLERİNİN İLGİSİ İÇ SORUNLARA KAYDIRILDI

Cenevre Anlaşması'nı bir kenara atarak çok yönlü bir saldırı hazırlığı içine giren ABD ve müttefiklerinin planlarını doğru okuyan Rusya, 7

Temmuz'da uyarılmıştı. Lavrov "Büyük bir savaş patlak verecek." diyerek atılan adımları zamanında gördü ve Rusya donanmasının ağırlıklı bir kesimini hızla Akdeniz'e kaydırmaya başladı. 12 Temmuz'da Tartus Limanı'na ulaşmak için Rusya'nın Kuzey Denizi, Karadeniz ve Baltık Denizi'nden 11 savaş gemisinden oluşan bir filo yola çıkarıldı. Filoda destroyer, anti-denizaltı, tanker gemi ve çıkarma gemileri bulunuyordu. Ancak başta ABD olmak üzere İsrail, Yunan, Türk, Alman, İngiliz vb. ülkelerden oluşan çok sayıda savaş gemisi tatbikat vb. gerekçelerle Rusya'nın filosundan kat kat fazla bir güçle zaten Akdeniz'de Suriye'yi ablukaya almış durumdaydı. Her an büyük bir saldırının hazırlığının yapıldığı çıplak gözle de görülebiliyordu. Akdeniz'de suları ısıtan bir başka gelişme de Çin'e ait bir destroyer ve iki kruvazörden oluşan 3 savaş gemisinin de Süveyş Kanalı'nı geçerek Akdeniz üzerinden Karadeniz'e geçişidir. Böylece Rus ve Çin donanmaları çok güçlü olmasa da Suriye rejimine tam destek mesajı vermiş oldu.

Irak Hükümeti'nin Suriye politikasından rahatsızlık duyan ABD'nin devreye soktuğu piyonlardan biri de Tarık Haşimi olmuştur. Iraklıye bloğunun sünni kanadının

temsilcilerinden olan Haşimi'nin ölüm mangaları kurup yönettiği ve Maliki'ye suikast düzenlediği söyleniyor. Haşimi, önce Barzani'nin yanına sığındı, oradan S.Arabistan ve Katar derken soluğu Türkiye'de aldı. Irak Hükümeti Interpol'den kırmızı bülten çıkarttı. En son Türkiye Hükümeti kırmızı bültenle aranan cinayet şebekesinin başı olarak suçlanan Tarık Haşimi'yi teslim etmek yerine sığınma hakkı tanıdı. Irak Hükümeti'nin Suriye'deki duruşunu bozmak için başvurulacak yollardan birisi de bombalı saldırılar olmuştur. Uzun bir sessizliğin ardından, 15 ayrı noktada eşzamanlı düzenlenen saldırılarda yüzden fazla kişi öldü, yüzlercesi de yaralandı. Son yılların en kanlı eylemlerinin hedefinde Irak Hükümeti'nin Suriye politikası olduğu görülüyor. Maliki'ye yönelik hamlelerden bir diğeri de muhalefet partilerinin Barzani öncülüğünde bir araya gelip hükümeti düşürmeye dönük adımlar atması oldu. Barzani, Iraklıye Bloğu ve El Sadr'ın çabaları henüz bir sonuç vermiş değil. Şam'a yapılan saldırıdan birkaç gün önce Maliki'ye, Türkiye üzerinden daha doğrudan bir mesaj verildi. Türk Savaş uçaklarının bu kez Irak hava sahasını ihlal ettiği ortaya çıktı. Irak Hükümeti olayı kınadı ve BMGK'ne başvurarak kınama kararı çıkarma girişiminde bulundu. Hava sahasını da bir süreliğine kapattığını açıkladı. Maliki'ye verilen bu gözdağının hedeflerinden birisi de Irak Hükümeti'nin Suriye sınırının kontrolünü bırakmasıydı. İşbirlikçilerin Suriye sınırını kontrol altına alması, Kürt bölgesinde ortaya çıkan defacto durum, resmin billurlaşmasını sağlamış oluyordu.

ABD, Suriye rejimini destekleyen İran'ı Temmuz ayı başından itibaren çeşitli yapay gündemlerle oyalamaya başladı. Hürmüz Boğazı'na yeni uçak filosu göndererek ve basın üzerinden savaş tehdidi savurarak, UAEA (Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu) üzerinden nükleer toplantılarında oyalayarak ve İsrail'in her

an bir saldırı hazırlığında olduğu gibi tehditlerle İran'ı sürekli meşgul etti.

Lübnan da benzer bir yöntemle iç sorunlara odaklandı. Önce Lübnanlı hacılar Suriye'de kaçırıldı. İsrail hem havadan hem karadan kısa süreliğine Güney Lübnan'a girdi. Lübnan'ın kuzeyine yerleşen Suriyeli işbirlikçiler, onlara destek veren sünni örgütler, Lübnan ordusu ve Şii milislerle çatıştı. Çatışmalar başkent Beyrut'a kadar yayıldı. Hizbullah mezhep çatışmalarına çekilmeye çalışıldı.

ABD VE MÜTTEFİKLERİNİN SURIYE'YE SALDIRI HAZIRLIĞI

Cenevre Anlaşması'nı buruşturup atan ABD ve müttefikleri, Suriye'ye saldırı hazırlıklarına hız verdi. Bu girişimlerden ilki, işbirlikçiler aracılığıyla kitlesel katliamlar gerçekleştirerek iç savaş görüntüsü yaratmaktı. Suriye Hükümeti'nin güçlü olduğu Şam ve Halep gibi şehirlerde kamyonlarla gerçekleştirilen bombalı saldırılarda onlarca sivil ölürken yüzlercesi de yaralandı. Humus, Hama, İdlib gibi kentlerde ise rejim yanlısı aileler kitle halinde kadın-çocuk demeden katledildi. İşbirlikçilerin saldırıları uluslararası medya aracılığıyla sanki ordu ya da milisler yapmış gibi gösterilmeye çalışıldı. Bu propagandanın başarıya ulaşması için uluslararası kuruluşlar da rol aldı. Temmuz ayı başında Türkiye'de de aktif olarak faaliyet gösteren Uluslararası Af Örgütü "Suriye hükümetine her türlü silah ve ilgili ekipmanın transferini durduracak ve Esad yönetiminin elinde bulunanların kullanımını donduracak bir ambargonun dayatılması gereklidir." diyerek emperyalizmin hizmetinde bir kuruluş olduğunu göstermiş oldu. Şam saldırısından iki gün önce Uluslararası Kızılhaç Örgütü Suriye'deki durumun artık "İç Savaş" olarak tanımlanması gerektiğini söyledi. Kızılhaç'ın bu yönde görüş bildirmesi Cenevre Sözleşmesi'nin

devreye sokulmasını sağlayacak bir adımdır. Emperyalistler bu yolla hem istedikleri kişileri 'savaş suçlusu' ilan ederek uluslararası mahkemelerde yargılanmasını sağlayacak; hem de uluslararası anlaşmalar gereği İç Savaş'a müdahale etme bahanesiyle işgali meşrulaştıracaktı. **Uluslararası Af Örgütü, Kızılhaç, Sınır Tanımayan Gazeteciler ve Sınır Tanımayan Doktorlar gibi çeşitli uluslararası örgütlerin bağımsızlık, sivillik, demokratlık ve insancıl görüntüsü biraz kazındığında, altından emperyalizm çıkmaktadır.**

Suriye'ye saldırı hazırlığının bir başka ayağını ise Türkiye oluştuyordu. Düşürülen savaş uçağının ardından yaptığımız açıklamada Türkiye'nin parlatılan imajının da düşüşe geçtiğini söylemiş; egemenlerin, halkın tepkisini istismar ederek sürdürdükleri saldırgan politikalara hız vereceklerine dikkat çekmiştik. Gerçekten de hükümetin işbirlikçilere desteği zirveye çıktı. Türkiye'de kurulan kamplarda CIA ve MİT elemanlarının, işbirlikçilerin askeri eğitimine hız vermesinden; saldırıların komuta merkezinin Hatay'a kaydırılmasına; işbirlikçilerin ağır silahlarla donatılarak kitlesel katliamlara yönelmesinden başta El Kaide olmak üzere, islamcı militanların toplanma merkezi olarak ülkemizin seçilmesine kadar çok çeşitli adımlar atıldı. Alenen yapılan bu hazırlıklar New York

Times, Independent, Reuters gibi medya tekellerince günlerce yazılıp çizildi. Hatta ABD yetkilileri bile basın toplantılarında bu durumu yadsımadığı gibi onaylayıcı tutum takındı. ABD İstihbarat Komitesi Başkanı Mike Rogers "Suriye'deki isyancı grupların dörtte birinin kendilerini El Kaide çatısı altında gördüklerini" söylüyordu. Gerçekte bu sayı resmi açıklamaların çok çok üstündedir. **Hatta Suriye'de savaştırılanların büyük bir çoğunluğunun El-Kaide militanları ve diğer İslamcı gruplar olduğu görülüyor. Özgür Suriye Ordusu sadece bir kamufraj işlevi görmektedir. Emperyalizm için sınıfsal olmadığı sürece dost-düşman ayrımı yoktur; çıkar vardır. ABD'nin en tehlikeli düşman deyip, uğruna başta Afganistan ve Irak olmak üzere milyonlarca insanın kanını akıttığı El-Kaide'nin çıkar söz konusu olunca nasıl da dost haline geldiği görülüyor. Daha bir yıl önce ABD Bin-Ladin'i Pakistan'da öldürmüşken nasıl oluyor da bir anda dost, müttefik haline gelebiliyorlar. Ya da şöyle bir soru sorarsak; emperyalizmin kurduğu, eğittiği ve her türlü imkan ve olanakları seferber ettiği El-Kaide gibi islamcı örgütler gerçekten kısa süreliğine de olsa denetimden çıktı mı? Cevap hayır. Allah adına cihat veya haçlı seferi düzenleyenlerin sahtekârlığı defalarca tescillendiği gibi; din onlar için halkı kandırmaya yarayan ince bir tülüdür. Adına ne denirse densin sı-**

Emperyalizm için sınıfsal olmadığı sürece dost-düşman ayrımı yoktur; çıkar vardır. ABD'nin en tehlikeli düşman deyip, uğruna başta Afganistan ve Irak olmak üzere milyonlarca insanın kanını akıttığı El-Kaide'nin çıkar söz konusu olunca nasıl da dost haline geldiği görülüyor. Daha bir yıl önce ABD Bin-Ladin'i Pakistan'da öldürmüşken nasıl oluyor da bir anda dost, müttefik haline gelebiliyorlar.

nıfsal bir temele oturmayan ya da anti-emperyalist ve anti-kapitalist olmayan dünyada hiçbir gücün bağımsız kalabilme şansı yoktur ve süreç içinde mutlaka emperyalizmin oynacağı olacaktır.

SURIYE AÇIK HEDEF HALİNE GETİRİLİYOR

Türkiye'nin, Suriye'ye saldırının merkez üssü haline getirilmesinin ardından, ÖSO (Özgür Suriye Ordusu) "Şam Volkanı" ve "Suriye Depremi" adıyla iki büyük operasyon başlattığını duyurdu. 18 Temmuz 2012 tarihinde ise Suriye'nin başkenti Şam'da, hükümetin üst düzey yetkililerinin toplantı yaptığı sırada şiddetli bir patlama oldu. Patlama sonrası başta Savunma Bakanı Davud Racıha, yardımcısı ve Beşar Esad'ın eniştesi Asif

Şevket, Kriz Masası Başkanı General Hasan Türkmani ve Ulusal Güvenlik Konseyi Başkanı Hişam Bahtiyar'ın öldüğü açıklandı. Bakanların dahi ölümüne sebep olan patlamanın bazı devletler hariç ses-

sizce geçiştirilmesi, uluslararası ilişkiler, gelenekler açısından tam bir skandaldır. Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu bir dizi ülkenin saldırıyı kınamak bir yana alkışlamaları ve sorumlu olarak yine Esad'ı işaret etmeleri işbirlikçilikte gelinen noktayı işaret etmektedir. Türkiye'de Milli Güvenlik Kurulu ya da Bakanlar Kurulu toplantısı sırasında böyle bir patlama olsa acaba rejim kusuru kendinde arayacak mı? Hiç sanmıyoruz. Şam'da meydana gelen patlamanın ardından işbirlikçilerin vurkaç taktiği biçiminde sürdürdüğü eylemlerin daha üst bir aşamaya sıçramış olduğu görülüyor.

Şam'da yapılan bombalı saldırının zamanlaması da son derece dikkat çekici. Erdoğan'ın Rusya'da Putin ile Suriye'yi görüşmek için

Moskova'ya uçtuğu; Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Ban Ki-Moon'un yine Suriye'deki gelişmeleri görüşmek için Çin'de bulunduğu bir sırada bu bombalı saldırı meydana geldi. Cenevre Anlaşması'nın uygulamaya başlanmasının beklenildiği ve bu yönde görüşme trafiğinin hızlandığı bir dönemde savaşı tırmandırma yönünde adım atılması, yeni saldırı dalgasının planlı bir şekilde hayata geçirildiğinin bir başka göstergesiydi. Saldırının zamanlamasının belki de en önemli yanı, 19 Temmuz'da Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde Suriye'ye yönelik müdahale tasarısının oylanacağı tarihin bir gün öncesine denk getirilmesiydi. İngiltere'nin öncülük ettiği tasarı, Birleşmiş Milletler Ana Sözleşmesi'nin 7. maddesi uyarın-

Adına ne denirse densin sınıfsal bir temele oturmayan ya da anti-emperyalist ve anti-kapitalist olmayan dünyada hiçbir gücün bağımsız kalabilme şansı yoktur ve süreç içinde mutlaka emperyalizmin oynacağı olacaktır.

ca, Esad yönetiminin ağır silahlar kullanmayı bırakmaması halinde, daha ağır diplomatik ve ekonomik yaptırımlar yanında, askeri müdahale olasılığını da içeriyordu. Kısacası Libya'da yaşanan senaryonun tekrarını amaçlıyordu. Rusya ve Çin yasayı üçüncü kez reddetmiş oldu. Hatırlanacak olursa, Suriye'ye yönelik önceki tasarılar görüşülürken de işbirlikçiler çatışmaları ve sivil katliamları tırmandırmıştı.

ŞAM'DA YAŞANAN PATLAMALAR YENİ BİR SÜRECİN İŞARET FİŞEĞİDİR

18 Temmuz'da başkent Şam'da meydana gelen patlamanın ardından, Şam ve Halep'i içine alan çatışmaların şiddetinin ve çapının büyük olması, uluslararası burjuva medyanın koro halinde kara propaganda-

ya hız vermesini sağladı. Sanki tek bir merkezden yönlendiriliyormuş gibi, dünyanın çok farklı yerlerinden aynı senaryolar üretilmeye başlandı. Suriye'nin düşmesinin an meselesi olduğu, Esad'ın Rusya'ya kaçtığı, Alevi devletinin ilan edilmek üzere olduğu, sınır kapılarının denetiminin isyancıların eline geçtiği, ordudan toplu firarların başladığı, askerlerin birbirleriyle savaştığı, hükümet binalarının muhaliflerin eline geçtiği gibi akla hayale gelmeyecek yalanlar tüm dünyada manşetleri süsledi. Yine bildik, tanıdık yöntemler denilebilir, ancak bu kez emperyalistler söyledikleri yalana kendilerini o kadar kaptırdılar ki gerçekten mucize gerçekleşiyor havasına kapıldılar. Hiç kimse Suriye rejiminden gelen açıklamaları din-

lemek bile istemiyor, yok sayıyordu. Suriye, saldırıyı Katar, Suudi Arabistan, Türkiye ve İsrail istihbaratlarının düzenlediğini açıkladı. Olayın kriminal boyutuna hiç girmeden saldırının gerçekleştirildiği Ulusal Güvenlik Binası'nın, ABD, S.Arabistan ve

Türkiye büyükelçiliklerine 100-200 metre kadar yakın bir mesafede olduğunu söylemek sanınız failerin kimliğini anlamak için yeterlidir.

Şam'daki saldırı sonrası emperyalistlerin yürüttüğü propagandalardan birisi de; Suriye Hükümeti'nin son çare olarak kimyasal silah depolarını açarak bu silahları askerlere dağıtmaya başladığı, halka karşı kullanılacağı ve bu silahların başta Hizbullah olmak üzere "terör" örgütlerinin eline geçeceği yalanıydı. Hatta, İsrail, kimyasal silahları müdahale için meşru bir gerekçe yapmaya çalıştı. Suriye Hükümeti'nin elimizde bu tür silahlar yok demek yerine sivillere karşı kullanmalarının söz konusu olmadığını belirterek bu silahları yalnızca yabancı

güçlere karşı kullanacaklarını söylemesi tam bir şaşkınlık yarattı. Suriye yönetimi, bu açıklamayla kimyasal silah bahanesiyle emperyalistlerin, rejimi, BM, Atom Enerjisi Kurumu vb. üzerinden sıkıştırarak izole etme çabasını görerek Irak'ta yaşanan duruma düşmeyeceğini gösterdi.

İşte böyle bir ortamda Suriye Ordusu, Şam'ın kenar semtlerinde operasyonlarını yoğunlaştırdı. Ordunun sivil kayıplarını azaltmak için gösterdiği dikkat zayıflık olarak algılandı. Neticede çember daraldı, işbirlikçiler tam bir bozguna uğradı. Şam'da yürütülen operasyonun ardından 4 bin civarında işbirlikçinin öldürüldüğü, aralarında 640 civarında yabancı uyruklu militanın da bulunduğu 7.500'ünün tutuklandığı basına yansıdı. Yabancı 18 istihbarat elemanı da tutuklananlar arasındaydı. Şam'ın işbirlikçilerden büyük oranda temizlenmesinin ardından gözler Suriye'nin finansal başkenti sayılan Halep'e çevrilmiş durumda. Halep, 1,7 milyon nüfusa sahip ve kentin yüzde 80'i Sünni Arap, yüzde 10'u Kürt, yaklaşık yüzde 5'i Hıristiyan. İşbirlikçiler, Halep'in kimi semtlerinde uçak-savar, anti-tank füzeleri ve diğer ağır silahlar ve hatta tanklarla saldırılarını sürdürüyor. Başta tank olmak üzere görüntüleri burjuva basına bile yansıyan bu ağır silahları nasıl edindikleri sır değil. İşbirlikçilere destek o kadar ayyuka çıktı ki artık hiç kimse şaşırıyor bile. Bugün Halep'te emperyalist ülkeler savaşıyor, sadece henüz düzenli birlikleri sokmadılar. Silahı tutan eller dışında her yerde her şeyde emperyalizm ve onun uşakları var. Buna rağmen işbirlikçiler kuşatılmış durumda olduğu için destekçileri şaşkın ve karamsar bir pozisyona düşmüştür. Hazırladıkları uluslararası komplo bir kez daha boşa çıkarılmak üzere. Bundan sonra da emperyalistler girişimlerini artırarak sürdüreceklerdir. Suriye'de rejim değişikliği kesinlikle olmaz demek hata olur ancak

İran, Rusya ve Çin gibi sadece siyasi ve silah desteği vermekle sınırlı kalmayıp askeri anlamda da işin içine girmekten çekinmeyecektir. Suriye'nin düşüşünü izlemek yerine savaşın yayılmasını göze alacaktır. İran, bölgedeki ilişkileri üzerinden bir şekilde savaşa dahil olacaktır. İran, şimdilik Suriye'ye siyasi desteğin yanı sıra ekonomik alanda nefes alabileceği, ablukayı hafifletebileceği kanallar açmaya çalışıyor.

bu kadar büyük bir güçle hala istenilen sonuçtan çok uzakta olmaları ABD ve müttefiklerinin sanıldığından daha zayıf olduğunu gösterir. El-Kaide gibi dünya halkları gözünde teşhir olmuş, hiçbir inanırlığı/güvenilirliği olmayan çevreler üzerinden Suriye'de sonuç almak ya da almaya çalışmak güçsüzlüğün dışavurumudur. ABD açısından sadece bu durum bile başlı başına bir başarısızlıktır. Suriye'deki rejim belki düşebilir ancak bu, ABD ve müttefiklerinin kazandığı anlamına gelmez. Kısa süreli başarılar uzun vadeli kayıplara yol açabilir. "Arap Baharı" üzerinden yaratılan sahte özgürlük havası dağılmaya başladıkça Ortadoğu'da emperyalizmi daha zorlu süreçler bekleyecektir. Arap halkları düşmanlarını tanıdıkça gerçek özgürlüğün tadına işte o zaman varacaktır.

SURIYE'DE ATEŞE BENZİN DÖKÜLMESİ ÇATIŞMALARIN KAPSAMINI GENİŞLETECEKTİR

Şam'daki bombalı saldırı gibi son derece başarılı ve büyük yıkıcı yaratan suikastlar çok sık gerçekleştirilemez. Bu tür gizli servis operasyonları bir kez kullanılabilir ve istenen sonuç alınamadığında karşı şiddeti meşru kılacak bir tehlikeyi de içinde barındırır. Suriye Ordusu'nun başta Şam ve Halep'te sürdürdüğü operasyonları sadece izlemekle yetinen emperyalistlerin

eli-kolu bağlı kalmasının arkasında, kendi tırmandırdıkları şiddet sarmalı yatmaktadır. Uluslararası gelenekleri ve devletlerarası hukuku hiçe sayarak suikastlara başvuruların buna verilen cevaba karşı çıkma şansı da ortadan kalkmıştır.

Suriye'deki ateş büyüdükçe kendisiyle birlikte bölgeyi de yakıyor. **Suriye, Arap'ından Kürt'üne; Alevi'sinden Sünni'sine; Müslüman'ından Hıristiyan'ına; Türkmen'inden Çerkez'ine; Ermeni'sinden Süryani'sine bir mozaiktir, bir tanesini çektiğinizde Ortadoğu'nun resmi bozulur.** Suriye'yi yalnızca kendi halkının içindeki çelişkileriyle değil; bölgesel çelişkilerle de birlikte değerlendirmek gerekir. Suriye Hükümeti, Filistin davasına sahip çıkarken hiçbir fedakârlıktan kaçınmadığı gibi 500 bin civarında Filistinliye de kucak açmıştı. Ayrıca Irak'ın işgaline şiddetle karşı çıktığı gibi emperyalistlerin tüm saldırı ve işgal tehditlerine rağmen tam 2 milyon Iraklıyı da ülkesine kabul etmişti. Suriye, geçmişten beri emperyalist saldırganlık, işgal ve yağma karşısında ülkesini terk etmek zorunda kalan insanlara kucak açmış; mazlum halkların sığınağı haline gelmiştir. Vatanlarından koparılan bu insanların güvenli bir şekilde yaşayacağı tek ülke adeta Suriye kalmıştır. Bu nedenle Suriye meselesi sadece Suriye'yi ilgilendirmiyor. Ülkelerindeki ABD ve İsrail zulmünden kaçarak Suriye'ye sığın-

mış ve burayı ikinci vatan sayan bu insanların işbirlikçiler tarafından sürekli tehdit, kaçırma, işkence ve ölüme maruz bırakılmaları uzun süredir bilinen bir gerçektir. Ancak son zamanlarda bu durum iyice açığa çıkmıştır. Özgür Suriye Ordusu adlı işbirlikçi yapı, Şam'daki suikast ve çatışmaların ardından kendine o kadar güvenmeye başladı ki Suriye topraklarında bulunduğunu iddia ettiği Hizbullah, İran Devrim Muhafızları, Iraklı milisler ve Esad yanlısı Filistinli direniş örgütlerinin de "meşru hedef" olduğunu ilan etti. Lübnanlı Şii hacıları kaçırma, FKÖ (Filistin Kurtuluş Örgütü) üyesi 14 Filistinliyi Halep yakınlarında kaçırmak üzere işkence edip sonra katletmeye varan bir dizi kanlı eyleme imza atmış durumda.

Suriye'de çıkacak sonuçtan doğrudan etkileyecek güçlerin başında Hizbullah gelmektedir. Hizbullah, bugüne kadar çok ön plana çıkmadan sorunların taraflar arasında diyalog yoluyla çözülebileceğini söylüyordu. Şam saldırısının ardından Hizbullah da sesini yükseltmeye başladı. Nasrallah, İsrail ile savaşın altıncı yıldönümünde yaptığı konuşmada "Suriye, direnişin büyük hamisi ve dayanağıdır" diyerek tepkisini ilk defa açıktan ifade etmiş oldu. Hizbullah için Suriye hayati öneme sahiptir. Şii hilalinin kırılması Hizbullah'ı yalnızca askeri açıdan değil her açıdan yalnızlaştıracak ve boğacaktır.

Suriye'deki gelişmelere tepki gösteren bir başka ülke de İran olmuştur. Genelkurmay Başkan Yardımcısı Cezayiri "Suriye dostları ve direniş cephesi henüz meydana inmemiştir." biçiminde yaptığı açıklamayla tavırlarının sertleşmekte olduğunu göstermiştir. Suriye ile İran arasında daha önce imzalanmış karşılıklı savunma anlaşması olduğu da söyleniyor. **İran, Rusya ve Çin**

gibi sadece siyasal ve silah desteği vermekle sınırlı kalmayıp askeri anlamda da işin içine girmekten çekinmeyecektir. Suriye'nin düşüşünü izlemek yerine savaşın yayılmasını göze alacaktır. İran, bölgedeki ilişkileri üzerinden bir şekilde savaşa dahil olacaktır. İran, şimdilik Suriye'ye siyasi desteğin yanı sıra ekonomik alanda nefes alabileceği, ablukayı hafifletebileceği kanallar açmaya çalışıyor.

SURIYE ATEŞİNE KÖRÜKLE GİDEN TÜRKİYE EGEMENLERİ ALEVLERİN ORTASINA DÜŞMEK ÜZERE

Suriye'ye dışarıdan müdahale konusunda başta Türkiye olmak üzere, zaman zaman çeşitli tehditler savrulmaktadır. Pek çoğu iç ve dış

Adına ne denirse densin sınıfsal bir temele oturmayan ya da anti-emperyalist ve anti-kapitalist olmayan dünyada hiçbir gücün bağımsız kalabilme şansı yoktur ve süreç içinde mutlaka emperyalizmin oyuncağı olacaktır.

kamuoyunu etkilemek, algıları yönlendirmek amaçlı yapılan bu açıklamaların inandırıcılığı olmadığı gibi gerçekleşme şansı da yoktur. Rusya çeşitli defalar tampon bölge, insani koridor gibi kavramların Libya'da ne gibi sonuç verdiğini gördüklerini, buna asla müsaade etmeyeceklerini açıkladı. İsrail'in her an Suriye'ye girebileceğine dönük son günlerde yoğunlaşan açıklama ve iddiaların ise hiçbir geçerliliği yok. İsrail'in böyle bir hamlesi, İran'ın öncülük ettiği Şii bloğunun işine gelir. **İsrail üzerinden başlayacak bir hesaplaşmada kimin galip çıkacağı hiç belli olmaz.** İran'ın bir şekilde savaşa dahil olmasının önü açılmış/meşrulaşmış olur. Emperyalistlerin böyle bir yanlışa düşmeleri beklenmemelidir. İsrail kimyasal silah iddiasıyla bu yönde bir yoklama yaptı

ve gerekli cevabı aldı.

Suriye konusunda kraldan çok kralcı davranan; ABD'den önce her olaya atılan ve emperyalizmin mızrak ucu gibi hareket eden Türkiye egemenleri çatışmalar şiddetlenip yayıldıkça, sonuçlarının doğrudan muhatabı olacaktır. Suriye'deki rejimin kendince varsaydığı gaddarlığının sebebini Nusayriliğe (Alevilik) bağlayan; muhalif diye El-Kaide militanlarını Hatay'da ağırlayan; Ortadoğu'da halkların gözünde sürekli irtifa kaybeden Türkiye egemenleri, işler kötüye gittikçe yalnızlaşacak ve zorluklar karşısında yüzüstü bırakılacaktır. **Bu, işbirlikçilerin kaderidir. İş bittiğinde kirli bir mendil gibi buruşturulup bir kenara atılırlar.**

Suriye'de Kürtlerin, çatışmaların şiddetlenmesiyle ortaya çıkan otorite boşluğunu da değerlendirerek bazı bölgelerde yönetimi ele geçirmeleri Türkiye'de bomba etkisi yarattı. Neye uğradığını şaşırarak burjuva partileri ve medya tam bir matem havasına büründü. Panayırı andıran bu durum her kafadan bir sesin çıkmasına; başta AKP olmak üzere herkesin birbirini suçlamasına dönüştü. Barzani'nin kalleşliğinden, PKK'nin hainliğine kadar her tür hakaret, küfür, aşağılama, manşetleri kapladı. Yer yer "haddini aşmış", ABD'ye dil uzatan, "bizi kullandınız" minvalinde serzenişte bulunan burjuva köşe yazarlarına dahi rastlanıyor. Şimdilik sular pek durulacak gibi gözüküyor. **Burjuva siyasetçilerinin ve yazarlarının histerik çıkırıkları, ABD'den gelecek mesajlarla yerini gevşemeye, rahatlamaya bırakacak; yeni rollerini öğrendiklerinde ise tekrar eski neşelerini bulup kafalarını kuma sokacaklardır.**

4 AĞUSTOS 2012
DEVRİMCİ HAREKET

KÜRT HALKININ ÖZGÜRLÜK YÜRÜYÜŞÜ ANCAK ORTADOĞU HALKLARIYLA EMPERYALİZME KARŞI OMUZ-OMUZA MÜCADELEYLE TAMAMLANABİLİR

Ortadoğu şuan adeta çok bilinmeyenli bir denklem gibi. En karışık dönemlerini yaşıyor. Onlarca yıla sığacak gelişmeler, değişimler birbiri ardı sıra ortaya çıkıyor. Bu baş döndürücü hızda Ortadoğu halkları, daha bir sorunu anlayamadan/kavrayamadan yeni bir düzine sorunla yüz yüze kalıyor. Örgütsüzlük, dağınıklık, sağlıklı bilgi akışını önlediği gibi emperyalist merkezlerden yağın dezenformasyon bombardımanı altında, bilinçler çarpılıyor. Burjuva medyada köşe yazarı, yorumcu, uzman, stratejist sıfatıyla karşımıza çıkan insanların yaşanan toz duman içinde birbirine 180 derece zıt fikirlerle, kafa karışıklığıyla ortalıkta dolaşmaları, dün sevindikleri bir olaya ertesi gün üzülmeleri sık yaşanır bir durum oldu. Yaşanan kafa karışıklıklarının küçük bir kısmını hatırlayacak olursak: “Şam’da patlayan bomba Esad’ın kalbinde patladı artık rejimin günleri hatta saatleri sayılıyor”, “Esad Rusya’ya ya da Lazkiye’ye kaçtı, orada Alevi devleti kuracak”, “Şam ve Halep muhaliflerin eline geçti Suriye rejimi çöktü”, “Kürtlerin

de muhaliflere katılmasıyla Esad’ın artık hiç şansı kalmadı...”

Kısa süre içinde iddiaların, söylentilerin, atıp-tutmaların hiçbirinin doğru olmadığı ortaya çıktı. Emperyalist merkezlerden yürütülen kara propaganda; yaşanan gerçeklik karşısında, yerini moral bozukluğuna, histerik hıçkırıklara, kırık kalplere bırakıyor. Medya borazancıları, işbirlikçilerin bozguna uğraması karşısında yeniden insan hakları, demokrasi gibi, içini yine kendilerinin doldurdukları kavramlara sarılıyorlar. Dün Şam’da en yüksek devlet görevlilerini bombayla öldüren, kadın-çocuk demeden sivil halkı kitlesel olarak katleden, en işlek caddelerde kamyonlar dolusu patlayan bombaları alkışlayanlar, sevinç naraları atanlar kendileri değilmiş gibi.

Şam’da patlayan bomba ve büyük şehirlerde süren çatışmalar, iki taraf için de adeta ölüm-kalım mücadelesine dönüşmüşken, Suriye Hükümeti, orduyu büyük oranda bu bölgelere kaydırıyor. Ortaya çıkan boşluktan faydalanan Kürtler, bazı yerlerde yönetimi kansız bir şekilde

ele geçirdi ve hızla halk komiteleri, yönetim organları, milis ve askeri örgütlenmelere girişti biçiminde kamuoyunda bir algı oluştu. Bu söylenenler ne derece doğru? Yaşananların açıklaması bu kadar kolay mı? Yani adeta bir tek kurşun atmadan Kürtler gerçekten özgürlüklerine kavuştu mu? Ya da bundan sonra çok daha sancılı bir süreç mi yaşanacak? Cevaplanması gereken birçok soru işaretleri var.

SURİYE’DE YAŞANANLAR ÖNGÜRÜLMİYEN BİR DURUM OLMADIĞI GİBİ; KÜRTLERİN YAKALADIĞI “BAŞARI” DA BİR TESADÜF DEĞİLDİR

Siyasette şans, tesadüf faktörü çok düşüktür. Karşılaştığımız bir olguyu açıklayabilmenin en doğru yolu dün-bugün diyalektiğini doğru kurmaktır. Ele alınan her olayın, olgunun mutlaka geçmiş bir süreci (tarihi) vardır. Suriye’nin kuzeyinde ortaya çıkan Kürt Özerk Bölgesi, gelişmeleri takip edemeyenler için bir şaşkınlık yaratmış olabilir. Biraz detaya inildiğinde, araştırma yapıldığında ise ortaya çıkan yeni durumun uzun bir hazırlık dönemine dayandığı ve gerekli hazırlıkların yapıldığı anlaşılır. Bölgede son 3-4 aydır yaşananları hatırlayacak olursak, özerklik ilanının geçtiği aşamaları daha rahat değerlendirebiliriz:

5 Nisan 2012 tarihinde Barzani ABD’ye gidip Başkan Obama ve

Siyasette şans, tesadüf faktörü çok düşüktür. Karşılaştığımız bir olguyu açıklayabilmenin en doğru yolu dün-bugün diyalektiğini doğru kurmaktır. Ele alınan her olayın, olgunun mutlaka geçmiş bir süreci (tarihi) vardır.

Kürtlerin attığı özerklik adımının, bölgedeki tüm ülkeleri yakından ilgilendirmesinin yanı sıra sonuçları itibariyle de derin izler yaratacaktır. Özerklik son derece hassas dengeler üzerine oturmuş durumda. Herhangi bir tarafın yanlış bir hamlesi geri dönüşü olmayan bir yolun kapısını aralar.

yardımcısı John Biden ile ilk kez baş başa görüştü. Oradan Irak'a geçip Başbakan Maliki'yi devirmekle tehdit etti ve hiç vakit kaybetmeden Türkiye'ye geçerek önce Cumhurbaşkanı protokolüyle Çankaya'da ağırlandı ve ardından Başbakan Erdoğan, Beşir Atalay, MİT Müsteşarı Hakan Fidan ile Dolmabahçe Sarayı'nda kapalı kapılar ardında baş başa uzun bir görüşme gerçekleştirdi. Davutoğlu'nun "Mesut Abi" diye hitap ettiği Barzani'nin dönüşünün ardından bu kez 25 Nisan 2012 tarihinde aralarında Selahattin Demirtaş, Gülten Kışanak, Ahmet Türk'ün de bulunduğu BDP heyeti ABD'ye gitmiş, çeşitli görüşmeler yaparak kendinden emin bir şekilde dönmüştü. Gülten Kışanak Radikal Gazetesi'ne verdiği mülakatta ziyaret hakkında bilgi vermiş; Suriye konusunda ise "... Kürt muhalefetinin dışlanmaması ve sürece dahil edilmesini talep ettik. Katkı yapmak istediğimizi, rol üstlenebileceğimizi söyledik." demişti. BDP heyetinin ABD'de yürüttüğü görüşmelerin içeriğini biz bilmiyoruz ancak HDK ile paylaşılmış olabilir. Onlar nasıl bakıyor onu da bilemiyoruz. 17 Haziran 2012 tarihinde ABD ve AB'nin isteğiyle Kürtleri de sürece dahil etmek için SUK'ta (Suriye Ulusal Konseyi) lider değişikliğine gidildi. Müslüman Kardeşler'in üyesi olan Burhan Galyun yerine daha önce hiçbir siyasi deneyimi olmayan Kürt kökenli Abdülbasit Seyda seçildi. Bu değişimi fırsata çevirip Kürtleri SUK'a dahil etmeye çalışan emperyalistler,

5 Temmuz 2012 tarihinde Kahire'de 30 farklı gruptan 200'ün üzerinde katılımcıyla bir toplantı organize ettiler. Kürt partileri burada SKUK (Suriye Kürt Ulusal Konseyi) adıyla temsil edildi. Toplantıda Kürtlerin talepleri kabul görmediği gibi yumruklaşmaya varan kavgalar yaşandı. 16 Kürt partisini temsil eden SKUK bu fiili saldırı ortamında toplantıyı terk etti. SKUK'u oluşturan partiler, 10 Temmuz'da Erbil'de bir araya geldi. Barzani'nin öncülük ettiği toplantıdan özerklik kararı çıktı. 18 Temmuz 2012 tarihinde Şam'da patlayan bombanın ardından ortaya çıkan otorite boşluğunu da fırsata dönüştüren Kürtler, çeşitli bölgelerde kansız bir şekilde yönetimi ele geçirdi ve özerklik ilan etti. Yaklaşık üç ay önce dergimizde yukarıdaki gelişmelerin büyük bir kısmını aktarmış; ABD'nin Suriye'de muhaliflerden istediği sonucu alamaması sonrası "Kürt kartını açıyor" değerlendirmesi yapmıştık. Kürtlerin attığı özerklik adımının, bölgedeki tüm ülkeleri yakından ilgilendirmesinin yanı sıra sonuçları itibariyle de derin izler yaratacaktır. Özerklik son derece hassas dengeler üzerine oturmuş durumda. Herhangi bir tarafın yanlış bir hamlesi geri dönüşü olmayan bir yolun kapısını aralar.

Taşları yerinden oynatan bu hamle üzerinde çeşitli spekülasyonlar yapıldı/yapılıyor. Esad ile PYD'nin anlaşığı; Barzani ile Türkiye'nin anlaşığı; PYD ile Barzani arasında güç mücadelesi yaşandığı; ÖSO (Özgür Suriye Ordusu) ile PYD'nin Esad'a karşı birleşeceği gibi çeşitli

olasılıklar üzerinde yazıldı-çizildi. Bu görüşlere peşinen yanlış veya doğru demek de zor. Suriye ve bölge son derece heterojen bir yapıya ve ilişkiler yumağına sahip. Emperyalistlerin, Kürtlerin kaderini belirleyen veya etkileyen politikaları bölge ülkelerini de ister istemez kaygılandırıyor. Kürtlerin yaşadığı Suriye, Türkiye, İran, Irak kaynıyor.

Kürtlerin yaşadığı coğrafya da homojen değil. Barzani'den Talabani'ye; PKK'den PYD ve PJAK'a; Ensar El-İslam'dan Goran'a kadar birbirine hem benzeyen hem de birbirine taban tabana zıt örgütler var. Feodalinden islamcısına; ulusalcısından sosyalistine kadar pek çok görüş ve kimliği barındırıyor. Böylesine karmaşık bir bölgede böylesine karmaşık bir siyasal yelpazeyi barındıran Kürdistan'da billurlaşmış/netleşmiş bir duruş beklemek de zor. Her an müttefiklikle düşmanlık yer değiştirebiliyor. Düne kadar Esad'a saldırmak için ikna edilmeye çalışılan Kürtler, belki de ÖSO'nun saldırısına uğrayabilir. Barzani'yle birlikte hareket eden PYD'nin belki de yönetim organlarından dolayı arası açılabilir.

En iyi yöntem, bölgede atılan adımları inceleyip onun üzerinden durum değerlendirmesi yapmaktır. Niyet okumak çoğu zaman yanlış düşürür. PYD'nin Eş Başkanı Salih Müslim, 27 Temmuz 2012 tarihinde BBC'ye verdiği mülakatta, bağımsızlık ya da federalizm talep etmediklerini, Suriye'nin bütünlüğü içinde özerklik istediklerini ifade ediyor. Bize saldırı gelmedikçe kimseye saldırmayacağız diyor. Suriye'deki Kürt oluşumunun en zayıf yanı PYD'dir. PKK çizgisinde kendi örgütlülüğüne ve siyasal duruşa sahip PYD adeta mercek altındadır. Başta ABD olmak üzere, özellikle Türkiye yeni duruma son derece ihtiyatlı yaklaşıyor. PYD'nin beklenti çitasını bu kadar düşük tutmasının altında belki de böyle bir algı yatıyor olabilir.

Suriye'deki Kürt Özerk

Bölgesi'nin durumu netleştikçe bölge ülkelerinin adımları da ona göre şekillenecektir. Burada kilit önemde olan nokta; Suriye'deki çatışmalarda alacağı tutumdur. Irak Hükümeti ABD'nin gözdesi olan Barzani ile Suriye Kürdistanı'nın birleşmesini, kaynaşmasını istemiyor, kendisi için tehlike olarak görüyor. Barzani'nin Maliki Hükümeti'ni düşürme çabasına girmesinin ardından, hükümetin onayı olmadan Türkiye'ye petrol sevkiyatını artırması, kendi başına Exxon Mobil ve Chevron ile anlaşma imzalaması, ilişkileri germişti. En son Suriye'de oluşan özerk yapının temelini, Barzani tarafından atılması bardağı taşırdı. Irak hükümeti Irak-Suriye sınırına asker gönderdi. Irak anayasasına göre sınır güvenliğinin merkezi hükümetin denetiminde olması gerekiyor ancak Barzani de peşmergeleri Irak Ordusu'nun karşısına dikerek gerekirse çatışmayı göze alabileceği mesajını verdi. Irak Hükümeti de Suriye'deki Kürt bölgesinin net bir şekilde tarafını belirlemesinin ardından, daha sert adımlar atabileceğini göstermiş oldu. Irak Hükümetinden bağımsız olarak BAAS kökenli yapılar da Kürt bölgelerinde çeşitli hedefleri vurarak Barzani'nin güçlerini kendi bölgesine hapsedebilir. Geçmişte Erbil, Musul, Kerkük vb. yerlerde Kürt kurumları rahatlıkla vurulmuştu.

Suriye'deki Kürt Özerk Bölgesi'nin tutumuna göre adım atacak ülkelerden biri de İran'dır. İran'ın Suriye ile bağı yalnızca Irak üzerinden kurulabiliyor. İran, Suriye'deki Kürt bölgelerindeki gelişmelere paralel olarak Irak Hükümeti'ni harekete geçirerek sonuç almaya çalışıyor. Suriye'deki gelişmeler kontrolden çıkarsa, İran Bedir Tugayları, Mehdi Ordusu ya da Kuzey Irak'ta örgütlü bulunan Ensar El-İslam gibi örgütleri devreye sokabilir. İran'ın atabileceği bir başka adım; PJAK'ı bahane ederek Kuzey Irak'a girmek olabilir.

ABD, KÜRT SORUNU'NDA TÜRKİYE EGEMENLERİNİN KIRMIZI ÇİZGİSİNİ GEÇTİ

Kapitalizmin yaşadığı kriz sürecinde en ufak bir direnç noktasına dahi tahammülünün olmadığını çeşitli defalar söylemiştik. ABD Suriye'de çatışmalar başlar başlamaz çabuk sonuç almak için başta Türkiye olmak üzere işbirlikçileri üzerinden girişimlerde bulundu. Emperyalist masalarda yapılan hesap Şam'dan döndü. Esad direndi ve Kürtler devreye sokulamadığı süreçte küçük de olsa başarı elde edilemeyeceği görüldü. Türkiye egemenleri ise işbirlikçilikte sınır tanımasına rağmen, Kürtlerin sürece dahil olmasına sürekli ayak diredi. Kürtlerin önce SUK'a (Suriye Ulusal Konseyi) dahil olmasına karşı çıktı. Sonra özerklik talebine karşı çıkmaya başladı. Ancak Suriye'de işbirlikçilerin herhangi bir başarı elde edememesi üzerine ABD, Kürt kartını açarak Barzani üzerinden bir süreci yürütmeye başladı. Suriye'deki Kürt Özerk Bölgesi'nin ilanı kısa sürede büyük bir mesafe alınmış oldu.

Türkiye egemenleri özerklik adımı ile bir oldu-bittiye getirildiklerini düşünerek fiili duruma ayak sürümeye başladı. Burjuva medyada ÖSO'nun Kürt bölgelerine saldırmasını teşvik eden kışkırtıcı

haberler yapıldı. Bu başarısızlığınca Suriye sınırına askeri sevkiyat yapılarak tanklarla gösteri organize edildi. Tankların harekete geçirildiği sırada Ahmet Davutoğlu'nun da Barzani'yi hizaya çekmek için Kuzey Irak'a gittiği açıklanıyordu. Başbakan Erdoğan'ın aynı gün Obama ile telefonda görüşmesinin burjuva basında ballandırılarak anlatıldığı bir sırada, Obama'nın Erdoğan ile görüşürken bir elinde telefon diğer elinde bir beyzbol sopası tuttuğu fotoğraf Beyaz Saray'ın resmi internet sitesine konuldu. Esad'a verilen bir mesaj olduğu iddia edilse de, Türkiye'nin Suriye'de Kürt Özerk Bölgesi'ne gösterdiği tepkiye bir cevap olduğu görülüyor. Davutoğlu "Mesut Abi"si ile yaptığı görüşme sonrası; "Barzani mesajımızı aldı" dese de asıl mesajı Türkiye'nin aldığı gözüküyor. Davutoğlu, dış politikada yaşanan çöküşü gizlemek için sahte Pirus zaferine ihtiyaç duyuyordu. Davutoğlu, Irak Hükümeti'nin bilgisi ve onayı olmadan Erbil'den bir günlüğüne Kerkük'e geçerek Türkmen şov yapmak istedi, ancak bu kez de Maliki'nin azarıyla karşılaştı. Irak Hükümeti'nin bir yetkilisi "Davutoğlu'nu tutuklama hakkımız var" diyerek diplomatik bir şok daha yaşattı. **Sopa etkisini göstermiş olacak ki Erbil'de SUK (Suriye Ulusal Konseyi), SKUK**

(Suriye Kürt Ulusal Konseyi), Davutoğlu, Barzani ve KYB'nin katılımıyla iki yapıyı tek çatı altında birleştirecek ve Kürtlere federal bir yapı kazandıracak anlaşmanın imzalanmak üzere olduğu basına yansıdı. PYD'nin liderlerinden Mahmud Muhammed "SUK daha önce Suriye'deki Kürtlerin haklarını bir ulus olarak tanıyacak olumlu bir adım atmamıştı. Bu yüzden Suriyeli Kürtler hiç SUK'a destek vermedi. Şimdi SUK Kürtlerin haklarını tanıyor ve bu konuda bir anlaşma hazırlamaya hazır. Bu önemli bir adım olacak ve Suriyeli Kürtlerin geleceğini aydınlatacak" (Hürriyet Gazetesi - 02 Ağustos 2012) diyerek imzalanacak anlaşmayı teyid etmiş oldu. Bu Suriye'deki Kürt halkı için tehlikeli bir gelişmedir. Kime karşı mücadele edildiği kadar kimlerle birlikte bulunduğu da son derece önem arz etmektedir. Esad'ı yıkmak için SUK, Türkiye ve ABD ile birlik görüntüsü bile kolay unutulacak bir görüntü olmaz.

2003 yılında Amerikan tanklarının içinde Bağdat'ı işgal etmek için yola çıkan peşmergeler yine ABD uçakları tarafından vurulmuş ve Barzani'nin oğlu Mansur ve kardeşi Vecih Barzani de ağır yaralanmıştı. Kardeş Arap halkının kanını dökmek için emperyalizmin hizmetinde yola çıkanların alınlarına bir daha silinmemek üzere hain

yazılmıştı. Bu kara tarihi bizden çok daha detaylı bilen dostlarımız Şam ve Halep'in işgalinde rol almak gibi bu utanç verici yola asla sapsamayacaklardır. İnanıyoruz ki Suriye Kürt Özerk bölgesi emperyalizmin geçemeyeceği etten bir duvar olacaktır.

KÜRT HALKININ GERÇEK KURTULUŞUNUN YOLU ANTI-EMPERYALİST MÜCADELEDEN GEÇER

ABD'nin ikinci bir İsrail olarak düşündüğü Kürdistan projesi yeni değil. Barzani ve diğer işbirlikçiler üzerinden bu konuda bayağı mesafe katettiği görülüyor. ABD'nin düşündüğü Kürdistan projesinde, geçmişten bugüne örgütlü yapısı ve halk içinde yaygın desteğiyle PKK, büyük bir engeldir. **PKK'nin pragmatizm (faydacılık) üzerine kurulu olan siyaset anlayışına rağmen bugüne kadar emperyalist projelere mesafeli duruşu, hedef haline gelmesine yol açmıştır.** PKK, diğer Kürt örgütlerinden farklı olarak kuruluşundan itibaren ideolojik bir duruşa sahiptir. O yüzden emperyalizm tarafından kolayca kontrol edilmesi, istenen çizgiye getirilmesi zordur. Öcalan'ın; ABD, AB ve İsrail tarafından yakalanarak Türkiye'ye teslim edilmiş olması hala hafızalardaki tazeliğini korumaktadır. Kürt Ulusal Hareketi emperyalistle-

rin çelişkilerini abartıp ondan faydalanma yaklaşımının nelere mal olduğunu sonuçları çok ağır da olsa yaşayarak öğrenmiş durumda. Tekrar aynı hataya düşmenin telafisi mümkün olmayan sonuçların (fiziki imha) doğmasına yol açacağını görüyor.

Devletin hiçbir adım atmadan sadece "açılım" sözcüğü üzerinden yürüttüğü süreç artık hiç kimse için bir anlam ifade etmiyor. Kürtleri teslim alma projesi olan "açılım" uzun bir süre önce tıkanı. Silvan saldırısı ardından yaklaşık bir yıl önce "Devlet Önderimizi, hareketimizi ve halkımızı oyalamak istiyor" ifadesiyle görüşmelerin tıkanı. Hatta son bulduğu ilan edilmişti. Uzun süredir devlet, KCK operasyonu adı altında binlerce insanı tutukluyor. Siyaset kanalı tıkanıkça askeri seçenek zorunlu olarak öne çıkıyor, ancak hala devletle anlaşılabilirliği, ikna edilebilirliği düşüncesi de tamamen rafa kalkmış değil. Bu ikircikli tutum, Kürt Ulusal Hareketi içinde sürekli yer değiştiriyor. BDP milletvekili Leyla Zana çıkıp; "Bu işi ancak Erdoğan çözer" derken başka BDP yetkilileri onu eleştirebiliyor. Kürt Ulusal Hareketi'nden bir yetkili barış, diyalog mesajı verirken; bir diğeri AKP'yle çözüm olmayacağını söyleyip AKP'yi siyasi yenilgiye uğratabilecek aktif bir mücadele stratejisi geliştirdiklerinden bahsediyor. Tabii çelişkili görüş ve açıklamaların farklı tarihsel kesitlerde yapıldığı unutulmamalı. Ancak yine de pragmatist bir siyaset yürüten Kürt Ulusal Hareketi'nin Suriye konusunda ne tür bir yönetim içine gireceğini kestirmek güç. **PYD'nin; ABD'nin bölgedeki en güvenilir adamı olduğu söylenen Barzani'nin öncülüğünde yapılan Erbil Anlaşması'na dahil olması büyük bir tehlikeye işaret eder. Niyet Suriye'de emperyalist projeye rıza göstermemek, ÖSO ile birleşmek olsa bile Barzani'nin bölgedeki varlığı bile teyakkuz halinde olmayı gerektirmiyor mu?**

Suriye'de Özerklik ilan edilmesinin tarihiyle Şemdinli'de halen sürmekte olan çatışmaların tarihi birbirine yakındır. Batı Kürdistan kuruluyor söylemi, her parçada olduğu gibi Türkiye kesiminde de çok büyük bir heyecan yaratmıştır. Yüzyıllardır vatansız kalan Kürtler sanki bu rüyalarını gerçekleştirmiş gibi bir duygu, tabanda yaygın bir coşku yaratmıştır. PKK, 1984 yılında Erüh-Şemdinli baskınıyla silahlı mücadeleyi başlatmıştı. Şemdinli'nin seçilmesinin böyle tarihsel bir anlamı/mesajı var. İşte bu koşullarda başlayan Şemdinli ve çevresindeki çatışmalar ikinci haftasına girdi. PKK'nin tarihinde belki de hiç bu kadar uzun süren bir çatışma olmamıştı. PKK'nin son derece politikleşmiş bir ortamda "*alan savunmasına geçtik*" açıklamasıyla, yürüttüğü Halk Savaşı'nı, stratejik savunma aşamasından stratejik denge aşamasına yükseltmeye çalıştığı görülüyor. Ancak bu karar çeşitli riskler taşımaktadır. Hatırlanacağı gibi Türk Ordusu 90'lı yıllarda Kuzey Irak'ı işgal ederek PKK kamplarına operasyon yaptığı bir dönemde, cephe savaşı ya da alan

savunması denenmiş; çok büyük kayıplar verilmişti. Ne tarih ne de konjonktür aynı değil. Ancak Halk Savaşı'nda bir bölgeyi çok uzun süre elde tutmak ya da kurtarılmış bölgeler yaratmak biçimindeki tarz her yönüyle çok gelişkin bir aşamayı ifade eder. Henüz bu aşamaya gelindiğini söylemek zor, ancak görüldüğü kadarıyla PKK; Batı Kürdistan söyleminin yaygınlaşmasını askeri ve siyasi bir sıçrama yapabilmek için fırsat olarak görüyor. Uluslararası kamuoyunda ve tabanında Kürt uyanışının Türkiye'ye de sıçradığını göstermek istiyor. Dünyanın adeta nefesini tutup gözünü ve kulağını aylardır Ortadoğu'ya çevirdiği bu konjoktürde, en ufak bir ses bile büyük yankı uyandırıyor. Bazen öyle tarihsel kesitler vardır ki onlarca yılda yaşanabilecek olaylar kısacık bir ana sıkıştır. İşte Kürt coğrafyası böyle bir tarihi dönemden geçiyor. **Doğru yönde atılmış her adım çok büyük sıçramalar yaratabileceği gibi; yanlış bir adım, can-kan pahasına korkunç acılar çekerek ve büyük bedeller ödeyerek biriktirilmiş kazanımların bir anda uçup gitmesine yol açar.**

Hatırlanacak olursa Ortadoğu'da yakılan ateşe dostlarımızın dikkatini çekmiş; "*Emperyalistlerin Suriye'de çaktığı kıvılcım büyüdüğünde ilk yakacağı kesimlerin başında Kürtlerin olacağını görmek için kahin olmak gerekmiyor*" (Devrimci Hareket Sayı:36) biçiminde uyarıda bulunmuştuk. Ortadoğu'da siyaset yapan, mücadele yürüten özneler belki de hiç olmadığı kadar geleceği düşünmek zorunda. İnsanlığın beşiği Ortadoğu'da halkların kanı, gözyaşı binlerce yıldır birbirine karışıp Dicle ve Fırat'a akmıştır. Halklar, acılarını da sevinçlerini de birlikte yoğurup güneşin sofrasına oturmuşlardır. Biliyoruz ki dostlarımız, Arap halklarının gözyaşı üzerinden elde edilebilecek bir "özgürlüğe" asla tamah etmeyecektir. **Günü kazanmak önemlidir; ancak geleceği kucaklamayan hiçbir başarının kalıcı olma şansı yoktur.** PYD ve PKK'nin gücü, örgütlülüğü bölgenin diğer güçleri karşısında son derece cılız olabilir ancak halka dayanan hiçbir güç yenilmez. Halk yenilmez.

5 AĞUSTOS 2012
DEVİRİMCİ HAREKET

SURIYE DİRENDİKÇE EMPERYALİST KAMPTA ÇÖZÜLMELER OLACAKTIR

Dünyanın kalbi Ortadoğu şimdi daha hızlı çarpıyor. Emperyalistlerin "Arap Baharı" aldatmacasıyla son dönem yoğunlaştıkları ülke olan Suriye'de işler kötüye gittikçe, mücadele başka alanlara yayılmaya başlıyor. Ortadoğu'da Arap halkı aldatıldığının farkına vardıkça kaos daha fazla büyüyor. Şam'da patlatılan bombayla pek çok üst düzey görevlinin öldürülmesini, ardından başta Şam ve Halep olmak üzere topyekun bir saldırı dalgası başlatan emperyalistler ve onların maşaları, yine hüsrana uğramış gözüküyor. Hükümet güçleri başlattıkları temizlik operasyonlarıyla, işbirlikçileri ülkenin her yanında çöp deliğine süpürüyor. Bu durumu sindirmekte zorlanan emperyalizm ve uşakları, başta tepkilerini en üst perdeden seslendirirken; zaman geçtikçe sesleri çatallaşmaya ve durumu kabul lenmeye başlıyor. İşte bu durum kısa bir tarih aralığında birbirine taban tabana zıt adımlar atılmasına, açıklamalar yapılmasına yol açıyor.

CNN, BBC, El-Cezire ve El-Arabiya gibi emperyalist medya kuruluşlarınca bilinçleri çelmelenen kitlelerin, sürekli yalan bombardımanı sayesinde geçici bir süreliğine de olsa hareketsiz kalmaları sağlanmıştı. "Arap Baharı" sadece gözüne fener tutulan birinin yaşadığı geçici körlüktü. Zaman geçtikçe emperyalizmin ve onun işbirlikçisi rejimlerinin boyası dökülmüş; halkların gerçek uyanışı için zemin uygun hale

gelmeye başlamıştır. Ortadoğu'da havanın gittikçe sertleşmesiyle sahte "bahar"ı müjdeleyenlerin amacı ortaya çıkmış; artık etkilerini büyük oranda yitirmişlerdir.

EMPERYALİZM İÇİN İŞLER İYİ GİTMİYOR

BM ve Arap Birliği'nin özel temsilcisi olarak Suriye sürecini çözmesi için atanan Kofi Annan, Cenevre Anlaşması'nın ABD tarafından rafa kaldırılması üzerine Ağustos ayı başında istifa etmişti. Eylül ayı başında ise göreve eski Cezayir Dışişleri Bakanı Lakhdar Brahimi getirildi. Brahimi, Irak ve Afganistan işgalleri sırasında yine BM'nin özel temsilcisi olarak görev yapmıştı. Şimdiye kadar Annan'a göre iki tarafa da mesafeli ve dengeli bir profil çizmeyi başaran Brahimi; Türkiye, İran, Irak, Suriye'yi ziyaret ettikten sonra Rusya ve Çin'e geçeceğini açıkladı. Brahimi'nin yürüttüğü diplomasi trafiği sonuç verdi ve kurban bayramını kapsayan bir ateşkes ilan edildi. Brahimi'nin tarafları Cenevre Anlaşması'nın çerçevesine; yani, Esad'lı bir geçişe ikna ettiği de söyleniyor. Lakhdar Brahimi'nin neden özel temsilci olarak göreve getirildiği sorusunun cevabı, seçilme tarihiyle bağlantılıdır. Eylül ayı başında Suriye'de iç savaşın gidişatı aşağı yukarı belli olmuş; ABD açısından Cenevre Anlaşması'nın bile gerisine düşülme riski belirmişti. **Brahimi'nin faaliyetleri, emperyalizm ve işbirlikçileri**

için tam bir can simidi olmuştur.

Suriye'de işlerin kötü gittiği, işbirlikçilerin, Şam'ın ardından Halep'te de tutunamayıp sınıra doğru sürüldüğü ve tampon bölge veya güvenli bölge taleplerinin yoğunlaştığı bir dönemde, ABD Genelkurmay Başkanı General Martin Dempsey "Eğer tampon bölge kurmaya karar vererseniz, o zaman onu koruma sorumluluğunu da üstlenmiş oluyorsunuz. Bu da sizi silah, hava ve balistik füze sistemi kurmaya, kullanmaya itebilir" (Milliyet 31 Ağustos 2012) diyerek bu talepleri açıktan reddetti.

Tüm bunlar yetmiyormuş gibi 11 Eylül tarihinde ABD'de gösterime giren bir filmin "peygambere hakaret" içeriyor gerekçesiyle başta Libya, Mısır, Tunus, Yemen gibi "Arap Baharı"nın başarıyla (!) hayata geçirildiği yerlerde ABD konsolosluklarının hedef alınıp yakılıp yıkılması ve büyükelçilik çalışanlarının öldürülmesi tam bir şok etkisi yaratmıştır. ABD'nin kendi eliyle silahlandığı güçlerin silahı kendisine yönlendirme riski belirmiştir. **ABD, bu olaydan sonra başta Suriye'deki işbirlikçiler olmak üzere Ortadoğu'da İslamcı güçleri silahlandırma ve her türlü desteği sağlama işini bir süreliğine yavaşlatma kararı aldı.**

Böyle bir ortamda süreci okuyamayan Türkiye'nin çıkardığı tezkere konusunda, başta ABD olmak üzere AB ve İngiltere "sükûnet ve itidal" çağrılarını yaparak gidişatı dizginleme ihtiyacı hissetti. S.Arabistan

ve Katar işbirlikçilere artık eskisi gibi para yağdırma işini durdurdu.

ABD, 6 Kasım'daki başkanlık seçimlerine kilitlenmiş durumda. Seçim yarışının kritik gittiği bir dönemde Obama, mevcut konjonktürü zorlayacak, dengeleri bozacak riskli adımlardan kaçınıyor. **Hatta seçimden sonra bile ABD'nin Suriye konusunda işgal, saldırı gibi yollara başvurması beklenmemeli.** Obama'nın eli rahatladığında bile kestaneyi maşayla almaya çalışacağı görülüyor. Seçim tartışmaları için üç kez bir araya gelen Obama ve Romney'in her ikisinin de Suriye'ye asker göndermek veya işgal gibi gündemlerinin olmadığı ortaya çıktı. Hatta Obama, *"Suriye'ye askeri anlamda daha fazla bulaşmak, ciddi bir adımdır. Bunu, kime yardım ettiğimizden, namlularını daha sonra bize ya da bölgedeki müttefiklerimize çevirecek kesimlerin eline silah vermiyor olduğumuzdan tümüyle emin olarak yapmalıyız"* (Radikal-24 Ekim 2012) diyerek silah sevkiyatının bile artık eskisi gibi yaygın yapılmayacağını mesajını verdi.

ABD'nin Suriye'den tamamen vazgeçtiğini düşünmek ham bir hayal olur. Çünkü biz *"Suriye yalnızca Suriye değildir"* derken buradan çıkacak sonucun suya atılan bir taş gibi tüm Ortadoğu'yu etkileyeceğini

ifade etmiştik. Suriye'de iç savaş derinleştikçe içine çektiği kesimler ve ülkeler de artacaktır. Suriye'deki Hıristiyanların durumunda ortaya çıkacak kötü bir durum, Lübnan'daki Maruniler'in yanında Mısır'daki Kıptileri de etkileyecektir. Suriye'den bir taş çekildiğinde tüm Ortadoğu yıkılır tespiti hala geçerliliğini koruyor. ABD ve müttefikleri o taşı çekmekte henüz başarılı olamadığı gibi çekince başına nelerin gelebileceğinden de korkuyor.

"ARAP BAHARI" RÜZGÂRI TERSİNE DÖNEBİLİR

"Arap Baharı" denilen süreçte rejim değişikliği yaşayan ülkelerin yanında, rüzgârdan etkilenen ya da sürece katkı sunan ülkelerin rejimleri de rahat değil. Emperyalizmin tüm manipülasyon çabalarına rağmen, Arap halkı yaşamının eskisinden daha kötüye gittiğini görüyor. Bir yandan açlık ve yoksulluk katmerleşerek büyürken, diğer yandan halkın kırıntı düzeyinde dahi olsa elde ettiği demokratik hak ve özgürlükler "yeni" yönetimler tarafından açıktan yok edilmeye çalışılıyor. Kimi ülkelerde şeriat ilan edilirken kimilerinde şeriat hükümleri fiilen uygulanıyor. Baskı ve zulüm gün geçtikçe daha fazla artıyor. Halk yoksullaşmaya, kadınlar eve

kapatılmaya, çocuklar istismar edilmeye, işçiler hak gaspları yaşamaya, azınlıklar kıyıma her geçen gün daha fazla uğruyor. "Arap Baharı" yanılması üzerinden yaklaşık bir buçuk yıl geçmişken Ortadoğu'da son durumun ne olduğunu anlayabilmek, bütünlüklü bir tablo görebilmek için ülkelerde yaşanan gelişmeleri gözden geçirmekte fayda var:

Tunus ile başlayan sahte "bahar" süreci, birkalın özgürlüğü, demokrasiyi halkın onlarca yıllık büyük mücadelelerle elde ettiği kazanımları bile bir çırpıda elinden almak isteyen kişilerin gerçek niyetlerini gözler önüne sermiştir. Tunus'lu kadınlar çağ dışı kafaların şeriat uygulamalarıyla, gençler işsizliğin yarattığı yıkımla ve halk gelenin gidene arattığı bir sistemle yüz yüze bırakılmıştır.

Mısır'da İsrail karşıtı ve Filistin dostu olarak lanse edilen Müslüman Kardeşler ve diğer şeriatçı partilerin emperyalizmin birer maşası olduğu gün geçtikçe daha iyi görülür olmuştur. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ikinci turunda halkın %55'i oy kullanmayarak, sandığı bir seçenek olarak görmediğini; iki adayın da madalyonun iki farklı yüzü olduğunu göstermiş oldu. Mursi; seçildikten hemen sonra İsrail ile Camp David Anlaşması'na sadık kalacağını taahhüt etmekle kalmayıp Gazze'nin dünyaya açılan nefes borusu olan tünellerin çoğunu kapatarak Hamas'lı yöneticileri de hayal kırıklığına uğrattı.

Suriye'yi yüzüstü bırakmaları karşılığında emperyalizm tarafından kabul göreceklere zanneden Hamas liderliği nasıl hayal kırıklığı yaşamamış ki? Gazze saldırısında ve sonrasında emperyalizmin ve siyonizmin tüm saldırı tehditlerine rağmen Hamas'a ve Filistin halkına destek veren, kol kanat geren, Suriye rejimiydi. Hamas; Türkiye, Katar, S.Arabistan ve Mısır'ın tatlı yalanlarına kanarak günü kurtarabileceğini hesaplarken, geleceğini yitirmiş oldu. Şimdi Ortadoğu'da

Visam Hasan suikastının ardından Lübnan'ı ve Suriye'yi nasıl bir sürecin beklediği şimdilik net değil. Ancak emperyalistler açısından Suriye'de işlerin iyi gitmediği bir dönemde Lübnan'da hükümet değişikliğinin hedeflendiği görülüyor. Böylece; Türkiye üzerinden tutmayan planlara, Lübnan da dâhil edilerek istenen sonuç alınmak istenebilir.

Hamas'a kim güvenebilir ki?

Libya'yı açıktan işgal eden emperyalistlerin hiçbir işi yolunda gitmedi. Pentagon'da yapılan hesap Trablus'tan döndü. Kaddafi'yle birlikte binlerce direnişçi öldürülmüş, onbinlercesi de cezaevinde işkenceden geçirilmiş olmasına rağmen hiçbir şey yolunda gitmiyor. Kaddafi'nin katledilmesinin üzerinden bir yıldan fazla bir zaman geçti ancak işbirlikçiler daha bir hükümet bile belirleyebilmiş değil. Hükümet pazarlıkları, parlamentoyu basan silahlı çetelerin denetiminde yapılıyor. Libya'da Exxon-Mobil, BP, Total gibi uluslararası tekeller petrol yataklarını çeşitli anlaşmalarla kendi denetimine alırken; halkın ne yaşadığı hiç kimsenin umurunda değil. Uzun süre unutturulan Libya, Ağustos ayında şeriatçıların Kuzey Afrika'nın köklü ve yaygın dini gruplarından olan Sufileri putperest (dinsiz) ilan ederek, onlara ait yüzlerce yıllık tarihi türbeleri ve kütüphaneyi buldozerlerle yerle bir etmesiyle tekrar hatırlandı. Bu vahşette Sufilerin onlarca üyesi öldürülürken yüzlercesi de yaralandı. Eylül ayında ise şeriatçılar bu kez peygambere hakaret edildiği söylenen bir filmle tekrar gündeme geldi. Libya'da filmi gerekçe eden şeriatçılar (özgürlük savaşçıları!) başta ABD konsolosluğu olmak üzere her yanı yakıp yıktı. Libya işgalinin mimarlarından ABD büyükelçisi Chris Stevens'in da aralarında bulunduğu üç elçilik çalışanı kötü bir şekilde

(tecavüz ve işkenceyle) öldürüldü. İşte bu cinayetler ve cinayetin işleniş biçimi emperyalistleri şok etti. Kaddafi aynı biçimde öldürülürken kamera karşısında yerinde duramayarak adeta oynayan ABD Dışişleri Bakanı Hillary Clinton ve diğer yetkililer, aynı şey kendi büyükelçilerinin başına geldiğinde, uçak gemileri, İHA'lar (İnsansız Hava Aracı) ve asker göndermekle kalmayıp bir de Libya'ya askeri üs kurdular. **ABD bir kez daha ders çıkarmak yerine acıları fırsata çevirmenin yollarını arıyor.** Yaklaşık bir yıl önce Kaddafi'yi yaralı halde yakalanan ve korkunç işkence yöntemleriyle öldüren işbirlikçilerin başındaki Ümran Ben Şaban o dönem kahraman (!) ilan edilmişti. Şaban, bu kez aynı yerde (Bin Velid) Kaddafi yanlısı silahlı militanlarca infaz edildi. 22 Ekim tarihinde ise yok edildiği söylenen Kaddafi yanlısı savaşçıların Bin Velid'de hükümet güçleriyle çatıştığı söylendi. Kaddafi'nin oğlunun da aralarında olduğu savaşçıların kimyasal silahlar kullanılarak katledildikleri ortaya çıktı.

El-Beşir yıllarca Güney Sudan'da çok büyük katliamlara imza atmıştır. Darfur'da yüz binlerce insan öldürülürken milyonlarcası da mülteci durumuna düşürülmüştü. 2009 yılında Uluslararası Ceza Mahkemesi, tarihinde ilk defa bir devlet başkanı hakkında insanlığa karşı suç işlemekten dolayı tutuklama emri çıkarmıştı. Tabii bu kararın arkasında insani sebepler

aramamak lazım. Güneyin zengin petrol kaynaklarının emperyalistlerin iştahını kabartmasının yanında, Sudan'ın Çin ile girmiş olduğu ekonomik ilişkiler böyle bir kararda etkili olmuştur. Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin tutuklama kararına rağmen Türkiye üzerinden terbiye edilen El-Beşir, istenilen çizgiye getirilmiştir. El-Beşir önce 2011 yılı başında Güney Sudan'ın bağımsızlığını kabul etmiş ardından ne kadar sadık bir uşak olduğunu göstermek için Libya işgaline ordusunu göndermiştir. Libya işgalinin piyonlarından biri olan El Beşir yaptığı çeşitli konuşmalarda Kaddafi'yi, Güney Sudan'ı kendilerine karşı desteklemekle suçlamıştı. Libya'nın işgalinde Sudan askerlerinin de yer aldığını; ayrıca, işbirlikçilere silah ve mühimmat desteği de sağladıklarını itiraf etmişti. Aslında Kaddafi'nin Sudan gericiliğine karşı çok büyük katliamlara uğramış mazlum Güney Sudan halkını destekleme kararıyla, emperyalizmin Libya işgalinde açıktan yer alan El-Beşir'in tavrı arasında birbirine taban tabana zıt bir duruş vardır. El-Beşir'in tüm yararlanma çabalarına rağmen emperyalistler planlarından vazgeçmemiştir. 11 Eylül sonrası ABD'nin Afganistan ve Irak dışında başlıca hedeflerinden biri haline gelen Sudan'ın o dönem ilaç fabrikası balistik füzelerle yerle bir edilmişti. 25 Ekim 2012 tarihinde bu kez İsrail'den kalkan uçaklar başkent Hartum'daki silah fabrikasını yerle bir etti. **Sudan ile bir kez daha gördük ki emperyalizmin planlarının hedefi olan bir ülkenin kukla rejimi ne yaparsa yapsın sonuç değişmez.**

Suriye'de işler kötüye gittikçe emperyalistler çatışmaları çevre ülkelere yayarak sorunu tüm bölge ülkelerinin sorunu haline getirmek istiyor. Suriye ile tarihi ve akrabalık ilişkileri bulunan Lübnan gün geçtikçe daha çok savaşın içine çekiliyor. İsrail, Lübnan'ı sürekli savaş uçakları ve istihbarat faaliyetleriyle istim üzerinde tutmaya çalışmak-

tadır. Suriye'deki çatışmaları bahane ederek Lübnan'a sığınmış ve emperyalizm tarafından silahlandırılmış kişiler; başta Trablusşam olmak üzere Sünnilerin ağırlıkta olduğu bölgelerde karışıklık ve kaos çıkarmaya çalışmaktadır. Lübnan Hükümeti'nin sınırdan Suriyeli işbirlikçileri geçirmemekte ısrar etmesi üzerine S.Arabistan ve Katar destekli Saad Hariri'nin başını çektiği 14 Mart ittifakı Lübnan'da iç savaşın koşullarını yaratmaya çalışmaktadır. 14 Mart ittifakı muhalefette olmasına rağmen devlet kademelerinin ve ordunun denetimini büyük oranda elinde tutmaktadır. ABD, AB, S.Arabistan ve Katar'dan aldıkları güçle kendilerini o kadar güçlü hissediyorlar ki sanki iktidardaymışçasına hareket ediyorlar. 14 Mart ittifakı militanları, Eylül ayında Beyrut ve çevresinde barikatlar kurup ordu birlikleriyle çatışmakla kalmayıp ayrıca Suriyeli işbirlikçilere de silah, kamp vb. her türlü desteğin sağlanması işlerini de rahatça organize ediyor. Lübnan'daki dengeler o kadar hassas ki Hizbullah'ın da aralarında bulunduğu hükümet, açıktan yürütülen pek çok faaliyete göz yummak zorunda kalıyor. Lübnan'da uzun yıllardır siyaset, suikastlar (mini savaş) üzerinden yürütülüyor. 20 Ekim tarihinde başkent Beyrut'un falanjistlerin denetiminde olan bir mahallesinde 70 tonluk bir bomba patlatılarak aralarında Lübnan İç İstihbarat

Servisi Başkanı Visam Hasan'ın da olduğu pek çok kişi öldürüldü. Visam Hasan yine kendisiyle aynı akıbeti uğrayan Refik Hariri'nin koruma şefi ve sonrasında da Hariri suikastı araştırma komisyonunun başkanıydı. Tabii ki Hariri suikastının ardından suçlu (!) ilan edilen Suriye ordusu, Lübnan'dan çekilmek zorunda kalmıştı. Visam Hasan suikastının ardından Lübnan'ı ve Suriye'yi nasıl bir sürecin beklediği şimdilik net değil. Ancak emperyalistler açısından Suriye'de işlerin iyi gitmediği bir dönemde Lübnan'da hükümet değişikliğinin hedeflendiği görülüyor. **Böylece; Türkiye üzerinden tutmayan planlara, Lübnan da dâhil edilerek istenen sonuç alınmak istenebilir.**

Suriye direndikçe Arap halklarının kendine güveni artıyor. Kimi Arap ülkelerinde hiç duyulmadık şeyler oluyor. Ürdün, uzun süredir Suriye'ye müdahale için emperyalizmin bölgedeki ileri karakollarından birisidir. Suriye'den kaçırılan savaş uçakları ve helikopterlerin Ürdün'e indirilmesi, Suriye başbakanlığına getirilen Riyad Hicab ve bazı bakanların milyonlarca dolar para karşılığında kaçışının örgütlenmesi, Suriye ordusundan kaçan subaylara ev sahipliği yapılması, ABD ve Fransız özel birliklerinin Suriye sınırına gelmesi vb. Ürdün rejiminin işbirlikçilikte aldığı mesafeyi yeterince göstermektedir. Suriye ordusunun son aylarda yürüt-

tüğü başarılı operasyonlarla birlikte Ürdün Hükümeti'nin politikalarında bir değişimin işareti sayılabilecek gelişmeler yaşanıyor. 5 Ekim tarihinde Kral Abdullah'ın Meclisi feshedip seçimlerin yenilenmesine dönük adımı sokaklara çıkan on binlerce gösterici tarafından reformların gecikmesi, ekonomik kriz ve yolsuzluklar protesto edildi. Ekim ayı içinde Ürdün ordusu Suriye sınırından girmeye çalışan işbirlikçilere müdahale etmeye başladı. 22 Ekim tarihinde ise bu müdahalelerden birinde çıkan çatışmada ilk kez bir Ürdün askeri öldü, 11 işbirlikçi ise tutuklandı.

Suriye'de rejim değişikliği politikasının finansörleri de sanıldığı kadar rahat değil. Suriye'de iç savaş başladığından beri S.Arabistan ve Katar, Suriye Dışişleri Bakanlığı'nda görevli hemen herkesi satın almaya çalışmış, ancak milyonlarca dolarlık vaatlere rağmen bugüne kadar pek bir başarı sağlayamamıştır. S.Arabistan ve Katar'ın ne para kaynakları, ne savaşa gönderdikleri İslamcı militanlar ne de Arap halkı üzerinde uyguladıkları baskı sınırsız değildir. **Siyasal alanda yaşadıkları başarısızlıklar, gerek iç gerekse de dış kamuoyunda tecrit olmalarına ve çeşitli sorunlar yaşamalarına sebep olabilir.** Suudi Arabistan'ın doğusunda Şii kökenli halk aylardır yürütülen baskı politikalarını protesto etmek için sokaklara çıkmış durumda. Suud rejimi olayları bastırmak için göstericileri öldürülmekten çekinmiyor. Ekim ayı sonunda ise Kuveyt'te yüz bin civarında insan yeni seçim yasasını protesto etmek için sokaklara döküldü. Göstericiler gaz ve copla şimdilik dağıtıldı ancak ilerisi pek de parlak gözüküyor.

SURIYE'NİN YANINDA YER ALAN GÜÇLER BÖLGEDE DAHA AKTİF ROL ALMAYA BAŞLADI

Suriye halkının emperyalist işgal karşısındaki direnişi büyüdükçe Su-

Suriye'de rejim değişikliği politikasının finansörleri de sanıldığı kadar rahat değil. Suriye'de iç savaş başladığından beri S.Arabistan ve Katar, Suriye Dışişleri Bakanlığı'nda görevli hemen herkesi satın almaya çalışmış, ancak milyonlarca dolarlık vaatlere rağmen bugüne kadar pek bir başarı sağlayamamıştır.

Lakhdar Brahimi'nin neden özel temsilci olarak göreve getirildiği sorusunun cevabı, seçilme tarihiyle bağlantılıdır. Eylül ayı başında Suriye'de iç savaşın gidişatı aşağı yukarı belli olmuş; ABD açısından Cenevre anlaşmasının bile gerisine düşülme riski belirmişti. Brahimi'nin faaliyetleri, emperyalizm ve işbirlikçileri için tam bir can simidi olmuştur.

udi Arabistan, Katar, Mısır, Türkiye vb. bölge ülkelerinin politikalarında da değişiklikler olacak ve hatta bu kez roller değişecektir. **Bugün savunmada olan güçler karşı saldırı için güç biriktirmiş olacaktır.**

Rusya'nın eli, Kırgızistan'daki yönetim değişikliğinin ardından, güneyinde Ukrayna ve Gürcistan gibi ülkelerde yapılan seçimlerde kendisine yakın isimlerin de galip gelmesiyle biraz rahatlamış görünüyor. Rusya, sadece BM'de Suriye'ye müdahale için çıkartılmak istenen kararları veto etmekle kalmayıp daha sert adımlar atmaya başlamış görünüyor. Cenevre Anlaşması'na uymayan güçlerin gerçek niyetini teşhir etmenin yanında İran, Irak gibi ülkelerle etki alanını geliştirmek için daha yakın çalışmalar başlatmış durumda. Türkiye'nin Suriye Uçağını zorla indirdiği günlerde, Maliki de Rusya'da çeşitli anlaşmalar imzalıyordu. Maliki ziyaret sırasında, "Rus şirketleri, Irak ekonomisine yatırıma davet ediyoruz. Rus şirketlerle kalıcı ve kapsamlı ilişkiler kurmayı amaçlıyoruz." diyerek Rusya ile stratejik düzeyde bir ilişkiye yeşil ışık yakmış gözüküyor. Rusya ise Suriye'yi ve bölgeyi terk etmek yerine daha kapsamlı ve derin bir şekilde yerleşmeye çalışıyor. Lavrov'un, AB üyelerinin bakanlarına verilen bir yemekte "Beşar Esad asla gitmeyecek" demesi, Rusya'nın Suriye konusundaki çıkışlarının bir blöf olmadığını gösteriyor. Rusya, bölgede milyarlarca dolar değerinde ekonomik ve ticari anlaşmaların yanı sıra

silah anlaşmaları da yaparak kapitalizmin krizinin gittikçe daha fazla derinleştiği bir süreçte, altın değerinde bir fırsat yakalamıştır. **Sürekli uluslararası tekellerin ve ülkelerin battığının açıklandığı bir dönemde pastanın büyüklüğü Rusya'ya, ortaya çıkacak riskleri de göze almaya zorluyor. Rusya bölgenin kendisi için stratejik önemi kadar ekonomik değerinin de farkında.**

İran, bölgede ağırlığını hissettirmeye başladı. Şam'daki patlamanın ardından İran yönetimi gerek diplomatik gerekse de ekonomik ve askeri alanda atağa geçti. İran, diplomatik alanda S.Arabistan, Katar ve Türkiye'yi üstü kapalı tehdit etmekle birlikte Suriye'ye doğrudan silah ve asker yardımlarını artırdı. Bu duruma dikkat çeken ABD, Suriye'ye silah taşıdığını belirttiği İran Hava Yolları'na ait uçakların bir listesini Irak hükümetine bildirerek önlem almasını istedi. İran Devrim Muhafızları Komutanı Muhammed Ali Caferi'nin ise İran askerlerinin Suriye'de görev yaptığını ancak çatışmalara karışmadığını söylemesi önemlidir. İran bu yolla gerekirse çatışmalara müdahil olacaklarının da sinyallerini vermiş oldu.

İran'ın bir diğer hamlesi, 10 Ağustos tarihinde Suriye sorununu görüşmek üzere aralarında Rusya, Çin, Hindistan, Venezüella, Küba'nın da bulunduğu otuza yakın ülke temsilcisinin katılımıyla Tahran'da düzenlenen istişare toplantısı olmuştur. Eylül ayında ise

İranlı yetkililer Suriye muhalefeti denilen Müslüman Kardeşler, liberaller ve selefi gruplarla doğrudan görüşmeler yaptığını açıkladı.

Soğuk Savaş'ın bitmesinin ardından, tarihe karıştığı düşünülen Bağlantısızlar Hareketi'nin 30 Ağustos tarihinde Tahran'da toplanması, İran'ın son dönemlerde en önemli diplomatik başarısı olmuştur. ABD, İngiltere ve Fransa'nın tüm karşı çıkışlarına ve tehditlerine rağmen BM Genel Sekreteri'nin de geldiği toplantıya 120 ülkenin (rekör sayıda) temsilcisi katılmıştır.

Ekim ayına gelindiğinde ise İran'ın bölgedeki ağırlığını iyice artırarak Türkiye'yi bile sürece angaje etmeye başladığı görülüyor. Bakü'de Ahmedinejad ile bir araya gelen Erdoğan "Suriye'de bayram döneminde ateşkes ilan etmek ve iki tarafla da görüşmeler yapmak" konusunda anlaşmalarını açıkladı.

Suriye konusunda İran ile birlikte hareket eden Irak Hükümeti şimşekleri sürekli üzerine çekmektedir. Eylül ayı başında Tarık Haşimi'ye idam cezası verilmesinin ardından başta Kerkük olmak üzere çeşitli şehirlerde eş zamanlı patlamalar meydana gelmiş; onlarca kişi ölümler yüzlercesi de yaralanmıştır. Irak hükümeti saldırılardan sorumlu gördüğü çok sayıda ABD ve İngiliz vatandaşını (ajanını) tutukladığını açıkladı. Bir yandan bombalı saldırılar sürerken diğer yandan Barzani üzerinden Kürt yönetimi, anayasaya aykırı olduğu halde kendi başına uluslararası tekellerle petrol anlaşmaları imzalamaktadır. Barzani bir yandan Irakiye bloğuyla birlikte hareket ederek Maliki hükümetini devirmeye çalışırken diğer yandan kendi ordusunu kurmaktadır. Türkiye de Tarık Haşimi üzerinden muhalefet partileri üzerinde hâkimiyet kurmaya ve Irak hükümetine baskı yapmaya çalışmaktadır. Türk savaş uçakları Irak hava sahasını defalarca ihlal etmekten, hükümete haber vermeksizin Kerkük'ü ziyaret etmeye kadar varan saldırgan bir

tavır içine girmiştir. Irak Hükümeti ise Türkiye'den gelen hac kafilesini geri göndermiş ve ancak gerekli izinler çıktıktan sonra geçişlerine müsaade etmişti. Irak Hükümeti, Türkiye'den gelen tehditler ve şantajlar karşısında geri adım atmayacağını göstermek istiyor.

Maliki hükümeti, Suriye politikası yüzünden cezalandırılmak istenmesi karşılığında sinmek yerine daha agresif politikalar belirlemeye başladı. Hükümeti düşürmek için yürüten çabaları boşa düşüren Maliki, ardından Suriye sınırına merkezi hükümetin askerlerini göndererek Kürt yönetiminin orada yürütmek istediği politikaları boşa çıkardı. Ardından

Barzani'nin kendi başına Total, Chevron, Exxon Mobil gibi petrol tekelleriyle anlaşmalar imzalaması ve merkezi hükümette onaylatmaması karşısında Maliki, Kürt bölgesine yapılan ekonomik yardımları keseceğini açıklayarak Barzani'ye geri adım attırma-yı başardı. Türkiye'nin şantaj ve tehditlerine boyun eğmeyeceğini açıkladı. Türk uçaklarının tacizleri karşısında hava sahasını kapattığını açıkladı. Rusya'dan gelen Suriye uçağını indirmesini Türkiye'nin küstahlığı olarak nitelendirdi.

Maliki geri adım atmadığı gibi Rusya, İran ve Suriye ile daha derin ilişkiler içine girdi. 15 Ekim tarihinde Rusya'ya giden Maliki, Gasprom ve Lukoil şirketleri ile Irak'ın güneyinde bir dizi anlaşma imzaladı. Rus petrol şirketlerinin Kürt bölgesinde de petrol aradığı biliniyor ancak Maliki'nin teklifi o kadar cazip olacak ki, Irak Maliye Bakanı Putin'in de devreye girmesiyle Gasprom ve Lukoil firmalarının Kürt bölgelerindeki faaliyetlerini askıya alacağını söylüyor. Maliki'nin Rusya ziyaretinin en önemli sonuç-

larından birisi de yapılan askeri anlaşmalar olmuştur. Irak Hükümeti bu yılın başında ABD ile aralarında tankların ve savaş uçaklarının da bulunduğu 11 milyar dolarlık silah anlaşmasının ardından Rusya ile 4,2 milyar dolarlık yeni bir silah anlaşması yaparak ikinci en büyük alımını gerçekleştirmiş oldu. Anlaşmanın 30 adet Mi-28 helikopteri ile 42 adet hava savunma sistemi Pantsir-S1'i kapsadığı açıklandı. Ayrıca MİG-29 uçakları için görüşmelerin ise sürdüğü söyleniyor. Rusya'dan sonra Çek Cumhuriyeti'ne geçen Maliki, burada da 1 milyar dolar tutarında 28 adet L-159 savaş uçağı alımı için anlaşmış durumda. Irak

Suriye halkının emperyalist işgal karşısındaki direnişi büyüdükçe Suudi Arabistan, Katar, Mısır, Türkiye vb. bölge ülkelerinin politikalarında da değişiklikler olacak ve hatta bu kez roller değişecektir. Bugün savunmada olan güçler karşı saldırı için güç biriktirmiş olacaktır.

Hükümeti gözüktüğü kadarıyla ya bir savaşa hazırlanıyor ya da özellikle Rusya ve Çekler'den alacağı silahları Suriye rejimine ulaştırmak için bir köprü işlevi görüyor. Irak Hükümeti'nin askeri gücü arttıkça ülke içinde daha sert adımlar atmaya başlayacaktır. Bunun sinyalleri gelmeye başladı. Irak Hükümeti'nin oluşturduğu Dicle Operasyon Birlikleri ile peşmerge güçleri arasında sık sık küçük çaplı çatışmalar yaşanıyor. Güçler dengesinin alacağı şekil, atılacak adımların yönünü de belirleyecektir.

Hizbullah ise Temmuz ayında meydana gelen Şam'daki patlamanın ardından Suriye'deki çatışmalara daha fazla müdahil olmaya başladı. Ekim ayı başında Humus kenti yakınlarında yola yerleştirilen bir bombayla Hizbullah komutanlarından Zeynel Abidin Mustafa ile Ali Hüseyin Nasif'in öldürüldüğü iddia

edildi. Nasif'in Hizbullah'ın Suriye komutanı olduğu da söyleniyor.

6 Ekim tarihinde Hizbullah'a ait bir İHA'nın (İnsansız Hava Aracı) İsrail'in güvenlik sistemini aşarak yüzlerce kilometre yol alması Siyonist rejimde panik yarattı ve Hava Kuvvetleri Komuta'nın istifasına yol açtı.

Hizbullah'ın Filistin konusunda da atak yaptığı görülüyor. Hamas liderliğinin; Suriye'ye alınan tavır, Gazzede tünellerin Mısır tarafından kapatılması ve İsrail'in artan operasyonları çerçevesinde bölünme yaşadığı söyleniyor. Yeni liderlik kademesinin belirleneceği seçimler başlamadan hemen önce Eylül

ayında, Hamas'ın önde gelen yöneticilerinden Mahmut Zahar, Beyrut'a gelerek Nasrallah ile uzun bir toplantı yaptı. Mart ayında Zahar ve beraberindeki heyet İran'a bir ziyaret gerçekleştirmişti.

SURİYE ORTADOĞU'NUN KİLİDİDİR

BAAS rejiminin direnişi sürdükçe Esad'ın arkasında yer alan ülkelerin daha güçlü adımlar attığına tanık olacağız. Temmuz ayı başında Şam'da meydana gelen patlamalarla eşzamanlı olarak işbirlikçilerin başlattığı topyekûn saldırı dalgasında korkunç manzaralar ortaya çıkmıştı. İşbirlikçilerin girdikleri yerlerde esir aldıkları kişileri anında infaz ettikleri, boğazını kestikleri, çatılardan aşağı attıkları görüntüler canlı yayın veya çekilen videolarla TV ekranlarından evlere kadar ulaştı. İşte o zaman insanlar "özgürlük savaşçısı", "masum siviller", "İslam'ın savaşçıları" gibi adlar takılan kişilerin gerçek yüzünü görmüş oldu. İşbirlikçilerin bu görüntüleri yayınlamaktaki amacı Suriye halkında korku, panik ve çözümlenme yaratmaktı. Şam ve Halep'te

işbirlikçilerin sadece insanları öldürmekle kalmayıp mallarını yağmaladıkları, fidye için adam kaçırdıkları, girdikleri her evi talan ettikleri görüldü. Eylül ayında işbirlikçilerin dağınık görüntüsünü gidermek ve Suriye Ordusu'ndan kaçan üst düzey subayları sürece daha fazla katmak için ABD büyükelçisi öncülüğünde Hatay'da bir toplantı düzenlendi. Toplantı sonrasında ÖSO (Özgür Suriye Ordusu) dağıtılarak yerine SUO (Suriye Ulusal Ordusu) kurulduğu açıklandı. Riyad el Esad tasfiye edilerek yerine Tümgeneral Muhammed Hüseyin Hac Ali getirildi. Riad Esad ise "Bu, diktatörlüktür" diyerek durumu protesto etti. ÖSO komuta merkezini Türkiye'den Suriye'ye aktardığını açıkladı. Ayrıca, Riyad Esad'ın İsrail'de bulunduğu söyleniyor.

İşbirlikçiler sıkıştıkça halka uyguladıkları vahşeti tırmandırmanın yanında, Suriye'nin tüm tarihi, kültürel değerlerini de yok etmekten geri kalmıyor. UNESCO'nun Dünya Kültür Mirası listesindeki tarihi Halep kapalı çarşısını üs haline getiren işbirlikçiler, 1 Ekim tarihinde yüzlerce dükkânı yaktı. 15 Ekim'de ise tünel kazarak girdikleri tarihi Emevi camisine büyük zarar verdiler. İşte bu manzaralar karşısında halk tüm kesimleriyle

daha fazla kenetlenmiş oldu.

İşbirlikçilerin Temmuz ayında topyekun saldırı başlatmasının ardından Suriye ordusu önce güçlerini bir araya toplayarak Şam'daki işbirlikçilere yönelik harekâtlar düzenleyerek ağır darbeler indirdi. İşbirlikçiler ise bu süreçte Suriye ordusunun boşalttığı Türkiye ve Irak sınır kapılarını adeta çatışmadan ele geçirerek şov yapmaya çalıştı. Şam'dan sonra Halep'e yönelen Suriye Ordusu işbirlikçileri püskürtmekle kalmayıp çeşitli kuşatma harekâtlarıyla önce parçalayıp ardından kuşatarak yok etmeye başladı. 2 Ekim tarihinde Beşar Esad, başlatılacak büyük operasyonu yönetmek için Halep'e geçti. **Suriye Ordusu'nun çeşitli kuşatma ve yok etme operasyonlarıyla birlikte, sınırlara kadar süpürülen işbirlikçilerin yardımına bu kez top atışı ve tezkere gibi yollarla bir şemsiye oluşturmaya çalışan Türkiye yetişti.**

Suriye hükümeti ise eli güçlendikçe zaaf olarak görülen yanlarını kullanmaya çalışan ülkelerin ellerinden kozlarını bir bir alıyor. Türkiye, uzun süredir Suriye'deki rejime karşı olduğunu ancak halkı düşündüğü için elektrik sevkiyatını kesmediği propagandasını yapıyordu. 21 Ekim tarihinde Suriye hükü-

meti; Mısır, Ürdün ve Türkiye'den karşıladığı elektrik ihtiyacını artık İrandan alacağını açıkladı. Bu maksatla İrandan 250 megawattlık elektrik enerjisi ithal edecek. Böylece Türkiye'nin Suriye'yi sıkıştırmak için koz olarak gördüğü bir kart daha elinden alınmış oldu.

Suriye hükümeti işbirlikçileri süpürüp sınır güvenliğini kısmen sağladığı bir dönemde radikal sayılabilecek adımları üst üste atmaya başladı. 23 Ekim tarihinde hükümet işbirlikçileri kapsamayan bir "Genel Af" ilan etti. Daha bu adımın şaşkınlığı geçmemişken hükümet bu kez bayram boyunca operasyonları durduracağını yani "ateşkes" ilan ettiğini açıkladı. Rejimin gücü, devlet olmayı sürdürebilmesinde yatıyor. İşbirlikçiler cephesinde ise her kafadan bir ses çıkmaya devam ediyor. Suriye televizyonunun 6 dilde (Türkçe, İngilizce, Rusça, İspanyolca vb.) her gün haber bülteni yayınlamaya başladı. Hükümet boşalan milletvekilliklerini yenilemek için de 1 Aralık tarihinde ara seçim yapacağını açıkladı. **Suriye rejimi halk desteğinden emin gözüküyor ve güç topladıkça Esad liderliğinde bir geçiş süreci hükümetinin kurulması girişimlerine bile evet diyebilir.**

EMPERYALİZMİN ORTADOĞU POLİTİKASINDA OLTANIN UCUNDAKİ BALIK OLARAK GÖRÜLEN TÜRKİYE YEM OLMAK ÜZERE

Hükümetin özellikle son bir buçuk yıldır Suriye hakkındaki sert söylemlerinin dozajı gün geçtikçe artmaktaydı. Şam'daki güvenlik toplantısının bombalanmasının ardından sürecin sonuna gelindiğini düşünen Erdoğan'ın "Suriye bizim iç işimiz", "Şam'da Emevi camisinde namaz kılacağım", "Suriyeli kahramanları selamlıyorum" gibi sloganlar eşliğinde, işbirlikçilere sınırsız destek sağladığı gerek yerel gerekse de uluslararası basında aylardır gündemden düşmüyor. CIA ve MİT elemanlarının işbirlikçileri Türkiye'deki kamp-larda eğitmesinden her türlü silahın sağlanmasına; ÖSO'nun komuta merkezinin Hatay'da kurulmasından Suriye'ye giriş çıkışta sağlanan kolaylığa kadar işbirlikçilere verilen her türlü destek basın tarafından görüntü, fotoğraf ve çeşitli belgeler ve röportajlarla açıktan yapıyordu. Hatta Die Welt gazetesinin verdiği bilgilerde Alman İstihbaratının "Suriye'de yönetime karşı savaştan silahlı militanların yüzde 95'inin Suriyeli olmadığı" (Die Welt, 30 Eylül 2012) bilgisine yer veriliyordu.

30 Eylül tarihinde toplanan AKP kongresi aylardır yaratılan, 'tarihi bir dönemeç' demagogilerine rağmen tam bir balona dönüştü. Kongrenin belki de dikkat çeken en önemli yanı şov için çağrılan yabancı konuklar oldu. Mursi'den Meşale; Barzani'den Interpol tarafından kırmızı bültenle aranan Tarık Haşimi'ye kadar

pek çok davetli vardı. Lübnan'da 1982 yılında gerçekleştirilen Sabra ve Şatilla katliamlarının baş sorumluları Emin Cemayel ve Samir Caca da kongreyi renklendiren simalar arasında yerini aldı.

AKP kongresinin sahte bir zaferle sonuçlanmasının hemen ardından olaylar birbirini izledi. 2 Ekim tarihinde Beşar Esad'ın Halep'e geçerek Suriye Ordusu'nun büyük operasyonu için işaret verdiği ve işbirlikçilerin büyük kayıplar vererek Türkiye sınırına doğru kaçtığı bir sırada, Akçakale'ye nereden ve kim tarafından atıldığı belli olmayan bir havan topu mermisi düştü ve 5 kişi yaşamını yitirdi. Havan topunun menzili 1,5-3 km arasında değişir. Suriye Ordusu ise Akçakale'ye 10 km uzaklıktaydı. Havan topunun atıldığı bölge işbirlikçilerin sığındığı bir köydü ve Suriye Ordusu ancak olaydan 3-4 gün sonra bu köye girebildi. Olaydan çok sonra itiraf gibi açıklama ABD Avrupa Kuvvetleri Komutanı Korgeneral Mark Hertling'den geldi: "Bu mermilerin Suriye güçlerinden mi Türkiye'yi işin içine daha fazla dahil etmek için muhalif gruplardan mı yoksa Suriye'deki PKK'dan mı geldiği noktasında kafa karışıklığı bulunduğu" (Radikal- 27 Ekim 2012) söyleyerek dolaylı yoldan bu işin bir oyun olduğunu kabul etmiş oldu. Ancak bu acıyı bir fırsat olarak gören Türkiye egemenleri dillerinden düşürmedikleri tampon bölge ya da güvenli bölge isteklerini tekrar gündeme getirdiler. Hatta

daha da ileri giderek Suriye topraklarından gelen her top atışına misliyle cevap vereceklerini söylediler. **Türkiye yaratılan bu fiili durum sayesinde Suriye Ordusu'nun sınır bölgesine sıkıştırdığı ve yok edilmekle yüz yüze kalan işbirlikçilere can simidi atmış oldu.** Sınır kasaba ve köylerinde sıkışan işbirlikçiler, Türkiye tarafına yaptıkları atışlarla Suriye Ordusu'nun bulunduğu yerleri Türkiye'ye bildirerek yapılan top atışları sayesinde bir koruma şemsiyesine kavuşmayı amaçladılar.

Akçakale olayını bulunmaz bir fırsat olarak gören AKP, uzun sürer dillendirdiği ancak MHP de dâhil muhalefetin tamamının karşı çıktığı tezkereyi bu sayede tekrar meclise getirdi. 4 Ekim'de yapılan oylamada CHP ve BDP'nin 129 hayır oyuna karşılık AKP ve MHP'nin toplam 320 evet oyuyla tezkere meclisten geçti. Bu arada gözden kaçmayan nokta ise iki partinin 55'in üzerinde fire vermesiydi. Tezkere'de "...hudut, şümül, miktar ve zamanı Hükümetçe takdir ve tespit edilmek kaydıyla, Türk Silahlı Kuvvetlerinin yabancı ülkelere gönderilmesi ve görevlendirilmesi ile bununla ilgili gerekli düzenlemelerin Hükümet tarafından belirlenecek esaslara göre yapılması için bir yıl süreyle izin verilmesini Anayasanın 92. maddesi uyarınca arz ederim." Açıkça hiçbir ülkenin isminin telaffuz edilmediği tezkerenin içeriği ve kapsamının muğlaklığı CHP sözcüsü Muharrem İnce tarafından "Siz bu tezkere ile cihan savaşı ya-

parsınız” biçiminde dile getirilmişti. Gerçekten de bu tezkere ile Suriye dışında Afganistan, Somali vb. emperyalizmin ihtiyaç duyacağı sorunlu bölgelere Türk Ordusu rahatlıkla gönderilebilecektir. Tezkere ile yapılmak istenen şeye AKP’nin eski Dışişleri Bakanı Yaşar Yakış bile karşı çıkmıştı: *“Türk ordusu bir kez Suriye’ye girdi mi oradan geri çekilmesi çok zordur. Başarılı olarak geri çekilmesi ise imkânsız gibidir.”* (İHA-09 Ekim 2012) Kendi içinden gelen itirazlara rağmen AKP sözcüleri çığırkanlıkta birbiriyle yarıştı. Bülent Arınç *“Suriye, yaptıklarının hesabını verecektir!”*, Şamil Tayyar *“Türkiye bugün arzu ederse, 3 saatte Şam’a varırız”* derken, AB Bakanı Egemen Bağış ise daha hızlı çıkarak *“Birkaç saat içinde Suriye’yi alırız.”* biçiminde fanteziden de öte demeçler vermeye başladı. Türkiye’de siyasetçilerin, sahiplerine yaranmak adına faşist argümanlarla birbirine gaz verdiği bir ortamda yine soğukkanlı davranmak emperyalistlere düştü. ABD Savunma Bakanı Pannetta, Türkiye’ye *“ihtiyatlı ve dikkatli olmasını”* tavsiye ederken; İngiltere Dışişleri Bakanı William Hague *“gerilimin tırmandırılmasından kaçınılmalı.”* dedi. AB Dış Politika Yüksek Temsilcisi Catherine Ashton ise tüm taraflara *“itidal”* çağrısı yaptı. **Bir kez daha görüldü ki emperyalizmin çürük ipiyle kuyuya inenler bir daha oradan çıkamaz.**

Tezkere olayının ardından Rusya,

Putin’in Suriye konulu Türkiye’ye yapacağı ziyaretin süresiz ertelendiğini açıkladı. Bu açıklamanın hemen ardından 10 Ekim tarihinde Rusya’dan kalkan sivil bir Suriye uçağı silah taşıdığı gerekçesiyle içindeki 35 yolcuyla birlikte Esenboğa havaalanına zorla indirildi. Mürettebattan bazılarının darp edildiği, yolcuların ise 7-8 saat uçakta aç ve susuz tutulduğu bilgileri basına yansıdı. Olayın hemen ardından Başbakan Erdoğan Karsımpaşalı edasıyla monşerlere nispet yaparcasına *“Uluslararası anlaşmalar gereği yolcu uçaklarıyla silah, mühimmat, araç gereç hiçbir malzeme taşınmaz. Hatta toplu çakı bile taşıyamazsın. Bu bile yasak”* (DHA, 11/10/2012) diyerek herkese diplomasi dersi (!) verdi. Davutoğlu ise uçakta silah veya füze parçası çıktığı iddialarının Türkiye tarafından bile yalanlandığı bir sırada verdiği bir röportajda, Türkiye’nin gelmiş geçmiş en çapsız Dışişleri Bakanı yakıştırmasını boşa çıkaracak kıvraklıkta, (!) diplomasi diline ne kadar hakim (!) olduğunu bir kez daha gösterdi. *“Hem uluslararası hukuka aykırı bir şekilde, biraz da bizim tabiri caizse yutacağımızı, göremeyeceğimizi düşünerek, sivil uçağa askeri malzeme yüklüyorsunuz ve bizim üzerimizden geçirmeye kalkıyorsunuz. O uçağı biz indiririz”* (Vatan Gazetesi- 24 Ekim 2012) Dikkat edin, bizim göremeyeceğimizi diyor. Hâlbuki uçağın bir istihbarat (CIA)

üzerine indirildiğini daha önce yine kendisi söylemişti. Davutoğlu, biz derken kimi kastediyor acaba?

Uçak krizinin sıcaklığı geçtikçe olay aydınlanmaya başladı. Uçakta ele geçirildiği söylenen Magnetron ve ‘Traveling Wave Tube’ (TWT) malzemeler radar sistemleridir. Bu malzemeler zayıf frekanslı sinyalleri yükselterek elektro manyetik dalga üretmek için kullanılıyor ve askeri malzeme olmadığı gibi kesinlikle silah parçası da değildir. Türkiye bir kez daha CIA tarafından yanıltılmış gözüküyor. Şimdi Rusya’nın cevabını beklediği sorular nasıl cevaplanacak? Rusya, uçakta bulunan Rus vatandaşlarıyla büyükelçilik görevlilerinin neden görüştürülmediğini ve vatandaşlarına yapılan kötü muamelenin cevabını bekliyor. İstihbaratı kimin verdiğini soruyor ve kargoyu geri istiyor. Kısaca hükümeti, tükürdüğünü yalayacağı bir süreç bekliyor. Tabii ki bu durum Türkiye açısından ilk olmayacak.

Uçak krizinin yarattığı bir başka sorun ise Suriye’nin konuyu BM’ye taşınması olacak. Suriye hava sahasının kapanmasının getireceği yeni ekonomik yüklerin nasıl karşılanacağı da belirsizliğini koruyor. Suriye hava sahası Ortadoğu ve Güneydoğu Asya’ya en kestirme yoldu. Türkiye bu imkânı da teperek uçuşlarda, hem en az yarım saat kaybedecek hem de her uçuşta 1500 dolarlık ek yakıt maliyeti binecek.

Rusya ve Suriye ile yaşanan uçak krizi daha bitmemişti ki bu kez Suriye’ye rutin insani malzeme (ilaç, mama, çocuk bezi vb.) taşıyan Ermenistan havayollarına ait sivil bir uçağın Erzurum’a indirildiği söylendi. Medyaya şov maksatlı uçak didik didik edildi. Halbuki daha önce de Suriye’ye insani malzeme taşıyan Ermenistan uçakları Türkiye’ye kargonun içeriğini bildiriyor, rutin bir aramadan sonra geçiş izni veriliyordu. Ermenistan, Türkiye’yi “maksadını aşmakla” ve “şov” yapmakla suçlayarak protesto etti.

Uçak kriziyle ilgili kamuoyu hep

yanlış yönlendirildi. Sanki Türkiye Suriye meselesinde nötr (tarafsız) bir pozisyona sahipmiş gibi bir algı oluşturulmaya çalışıldı. Tüm dünya biliyor ki; Suriye'ye giden silahların, askeri malzemelerin, İslamcı militanların, paralı askerlerin, istihbarat elemanlarının çok büyük bir kısmının geçişi Türkiye üzerinden yapılıyor. ABD'nin başını çektiği emperyalist kamp işbirlikçilere uçak, gemi, kamyon ve hatta ambulanslarla çok sayıda ülkenin sahip olmadığı türde silahlar yağdırırken; bir devletin silah alımının engellenmesi bile başlı başına bir sorundur. Gerçekte tartışılması gereken; Rusya'nın veya başka bir ülkenin Suriye devletine silah sağlaması değil işbirlikçilerin silahlandırılmasıdır. Suriye hükümeti dünyada pek az ülkenin karşılaştığı türden bir abluka ve ambargoyla karşı karşıyadır. Emperyalizmin Suriye üzerindeki tutumu kuzunun suyu bulandırma hikâyesinden farksızdır.

Suriye'de çatışmalar arttıkça ve süre uzadıkça Türkiye halkının ödediği ekonomik fatura da her geçen gün kabarıyor. Sadece sığınmacıların bir yıl içindeki bütçeye maliyeti 400 milyon lira. Buna belediyeler ve diğer devlet harcamaları da eklendiğinde, bu rakam hayli kabarıklaşıyor. Suriye ile ilişkilerin kesilmesinin maliyetinin belki de en küçük kısmını sığınmacılar oluşturuyor. Suriye'den bir yılda 100 binin üzerinde tır transit geçiyordu. Eskiden 4 gün süren taşıma işi bugün gemilerle 20 gün sürüyor. Hem zaman hem de maddi kayıp çok büyük. Suriye ile ticarete özellikle G.Antep,

Hatay, Kilis vb. çevre iller 3-4 milyar dolarlık bir hacme sahipti. Şimdi hayat bölgede durma noktasına gelmiş durumda. Suriye ile karayolları dışında şimdi hava sahası da kapalı. Suriye sınırına yığınak yapan ordunun yarattığı ekonomik yük de eklendiğinde, bütçedeki delik gittikçe büyüyor. Hükümet Suriye politikasının yanlışlarının faturasını yeni vergiler, zamlar vb. yollarla halka ödetiyor. Türkiye halkı hükümetin tüm çabalarına rağmen savaşa karşı duruşunu değiştirmedikleri gibi gün geçtikçe sesini daha güçlü çıkarmaya başladı. Tepkiler daha örgütlü ve gür yansımaya başladı.

Suriye Ordusu'nun başarıları, uluslararası siyasette savaş rüzgârının şiddetinin dinmesi, Rusya ve İran'ın daha sert çıkışlar yapması, hükümetin üst üste başarısız manevralara kalkışması, ekonomik yük ve son olarak halkın tepkilerinin giderek AKP'nin oylarını eritmesi gibi gelişmeler birbirine eklenince hükümetin Suriye politikasında gözle görülür değişimler ortaya çıkmaya başladı. Önümüzdeki süreçte dün kara dediklerine bugün ak demeleri kimseye şaşırtıcı gelmemeli.

Tezkere sonrası sanki Suriye ile savaşa girilecekmiş havasının olduğu bir dönemde Davutoğlu'nun "Geçiş hükümetinde... Faruk Şara olabilir. Anlatabiliyor muyum? Muhalefet de bu isimleri kabule yatkın. Beşar Esad ailesinin Suriye'deki son 20-30 yıl içinde sistemi anlama, yönetme kabiliyeti kadar da Faruk Şara'nın var. Ama Faruk Şara gayet akıllı ve vicdanlı bir tutumla bu

son olaylarda, katliamların içinde yer almadı. Ama sistemi herhalde Faruk Şara'dan daha iyi bilen yok." (Milliyet Gazetesi, 07 Ekim 2012) biçiminde gündeme getirdiği teklif pek çok kişiye şaşırtıcı gelmişti.

Davutoğlu'nun açıklamasının şoku henüz geçmemişken bu kez Ekonomik İşbirliği Teşkilatı toplantısı için Azerbaycan'a giden Başbakan Erdoğan'ın, dönüşte gazetecilere yaptığı açıklama daha da büyük bir yankı uyandırdı. "Şimdi Brahimi'nin adımı var, Kurban Bayramı'nda ateşkes sağlayalım, temin edelim diye... Bu konuyu aramızda ortak destek beyanıyla karara bağladık... Ahmedinejad görüşmesi Suriye'yi kapsayan bir görüşme oldu... Biz üçlü bir sistem önerdik; Türkiye, Mısır, İran üçlüsü olabilir. Diğer ikinci sistem Türkiye, İran ve Rusya olabilir..." (CHA , 16 Ekim 2012) diyerek hükümetin şaşırtıcı biçimde bir ay içinde geldiği noktayı özetlemiş oldu. Daha bir buçuk yıl önce "Suriye'nin Dostları" adıyla İstanbul'da organize edilen, yüzün üzerinde ülkenin temsilci gönderdiği toplantıda Esad'ın ve BAAS rejiminin adını bile ağzına almak istemeyen; Emevi Camisi'nde namaz kılmaktan bahseden bir Başbakanın, İran ve Rusya ile Suriye sorununu çözmek (!) için bir araya gelmeyi kendisinin teklif etmesi ilginç. Ayrıca İran ve Rusya'nın Esad'sız geçiş önerilerini üzerinde konuşmaya bile değer görmediği bir dönemde Türkiye'nin Esad öncülüğünde bir geçiş hükümeti fikrini de kabul ettiği söyleniyor. **İşbirlikçilerin herhangi bir toplumsal tabanının olmadığı Suriye'de sürecin Esad ile yürütülmesini kabul etmek, yenilgiyi de kabul etmek anlamına gelir.** Türkiye'nin ne kadar ciddiye alınacağı da ayrı bir soru işareti ancak bu durum bile bölgede çok şeyin değişmekte olduğunun habercisidir. Ancak yine de Ortadoğu'da siyasetin kaygan bir zeminde yürütüldüğünü akıldan çıkarmamakta fayda var.

Suriye'de çatışmalar arttıkça ve süre uzadıkça Türkiye halkının ödediği ekonomik fatura da her geçen gün kabarıyor. Sadece sığınmacıların bir yıl içindeki bütçeye maliyeti 400 milyon lira. Buna belediyeler ve diğer devlet harcamaları da eklendiğinde, bu rakam hayli kabarıklaşıyor.

KAHRAMANLIK ÇAĞINDAN EMEK ÇAĞINA

Doğa olayları karşısında başlan-
gıçta kendisini çaresiz hisse-
den insan ateş, su, güneş, şimşek,
ay, deprem, su baskını, yangın vb.
sebebini anlayamadığı her şeyi do-
ğaüstü (mistik) güçlerle açıklamaya
çalıştı. Böylece doğa dinleri doğdu
ve her yere yayıldı. İnsan, doğa-
ya hükmetmeye başladıkça kendi
eliyle oluşturduğu batıl inançlarla
da bir şekilde mücadeleye giriş-
ti. Yazının bulunmasından önce-
ki dönem sözlü tarih olarak geçer.
Toplumların ortak hafızalarında
birikerek destanlaşmış pek çok olay
kahramanlar üzerinden aktarılır.
Her destan bir öncekinden aldık-
larını kendine uyarlayarak yeniden
üretir. O yüzden çeşitli topluluk-
larda farklı tarihsel kesitlerde or-
taya çıkan destanlar, hikâyeler ve
masalların kaynağını yine öncelle-
rinde aramak gerekir. Hatta kutsal
kitapların büyük bir kısmı, des-
tanların güne uyarlanmış halidir.
Yazılı tarihle birlikte Sümerler'in
Gılgamış Destanı, Homeros'un İl-
yada ve Odysseiâ'sı, Dede Korkut
Hikâyeleri vb. incelendiğinde pek
çok ortak nokta göze çarpacaktır.

**Destanlar kahramanlık çağını
anlatırlar. Doğa karşısında ga-
lip gelen insanoğlunun zaferi-
nin müjdesidir destanlar.** O güne
kadar açıklanamayan, korkulan
ne kadar olgu varsa destanlar sa-
yesinde yerle bir edilir. Destanlar,
toplumların yaşadığı büyük acı-
ları, sevinçleri yansıtmalarının yanı
sıra halkın geçirdiği sıçramalı ge-
leşmelerin ve dönüm noktalarının
tanığıdır. İnsan, destanlar yoluyla
doğaüstü güçler (tanrı) karşısında

zaferini ilan eder. Destanların kah-
ramanlarının ismi ister Gılgamış,
ister Odysseia isterse Kawa olsun,
onların, yollarına çıkan her engeli
aştığı görülür. Toplumları bu kadar
etkilemelerinin nedeni ise zulme ve
zalime karşı verdikleri mücadeledir.
Yaşamları korkunç düzeyde
yoksulluk, baskı ve katliamlarla
geçen halklar, acılarının dindiril-
mesini ister. İşte destanlar onla-
ra bu dünyada cenneti müjdelir.

Köleci dönemin tartışmasız en
büyük kahramanı Spartaküs'tür.
Hayatları hayvandan bile aşağı
görülen, köle pazarlarında alı-
nıp satılan insanların başkaldırı-
sının simgesi olan Spartaküs'ün
ismi bugüne kadar yaşamıştır.

Köleci imparatorlar yerini feodal
beylere, krallara, sultanlara bıraktı-
ğı halde, köylülerin yaşamı köleler-
den pek farklı değildi. Üstelik es-
kiden kölelerin karnını doyurmak
zorunda olan köle sahipleri yerine,
köylüleri açlığa terk eden feodaller
hüküm sürüyordu. Vergilerle, top-
rak rantıyla soyup soğana çevrilen
köylüler pek çok kez zulme baş-
kaldırmış ve onlara öncülük eden
kahramanlar çıkmıştır. Hemen her
toplumda bu tür kahramanlara bol-
ca rastlanır. Robin Hood, Giyom
Tell, Köroğlu, Dadaloğlu vb. bun-
lardan bazıları olarak sayılabilir.

KAHRAMANLIK ÇAĞININ SONU: KAPİTALİZM

Kapitalizm öncesi toplumlar-
da, baskılar kadar sömürü biçim-
leri de doğrudan uygulanırdı.
Köle kırbaçla çalıştırılırken, köylü
toprak sahibinin yanında karşılıksız

çalışırdı. Kapitalizm öncesi toplum-
larda ezilenlere uygulanan baskı-
ların herkesin gözü önünde; döv-
me, öldürme, işkence vb. açıktan
uygulanması, ufak bir kıvılcımda
kitlelerin seferber olmasına yeti-
yordu. Baskılara başkaldıran ce-
sur, güçlü vb. niteliklere sahip her-
hangi biri geniş bir kitleyi toplayıp
ayaklanabiliyordu. Kısa zamanda
bu tür kişilerin etrafında oluşturu-
lan mistik öğeler çok çabuk ef-
saneleşmelerine sebep oluyordu.

Kapitalizm ücretli kölelik düze-
nini getirmiştir. Kapitalist sistemde
ise kentlere doldurulan halk kitlele-
rinden çıkan kıvılcım daha alev ha-
line gelemeyen devletin polis, asker
vb. baskı araçları sayesinde büyük
oranda söndürülür. Devlet aygıtı-
nın güçlü olduğu şehirlerde fiziki
zor dışında (ordu, polis, hapishane,
akıl hastahanesi vb.) sistemin
ideolojik aygıtları (mahkeme, okul,
aile vb.) da devreye girip kitlelerin
tepkisini boğar. Bireysel çıkışların
kısa sürede yığın hareketine dö-
nüştürülmesinin en büyük nedeni
sömürü sisteminin nispeten gizlen-
miş olmasıdır. Kapitalist sistemde
sömürü için inceltmiş yöntemler
uygulanır. Hiçbir işçi zorla bir yerde
çalıştırılmaz. Verilen ücreti veya
çalışma koşullarını beğenmezse her
an işi bırakabilir. Görünürde özgür
olan işçinin çalışıp çalışmaması
kendi isteğine bırakılmıştır. Özünde
yaşamak, hayatta kalmak için emek
gücünü satmak dışında hiçbir şans
olmayan işçinin, özgürlüğünün de
bir değeri yoktur. Sömürünün ka-
pitalist sistem tarafından gözlerden
saklanması algılarda çarpılmaya yol

açar. Bireycilik ve bencillik hızla topluma nüfuz eder. Bireyin kut-sandığı kapitalizmde, yabancılaşıma en uç noktaya varır. Yabancılaşıma toplumu atomlarına ayırır. Sınıf bilincinin oluşmasında en büyük engellerden biridir. Kapitalizm öncesi süreçte metanın tamamını kendisi imal eden usta, bu benim ürünüm diyebiliyordu. Kapitalist sistemle birlikte ortaya çıkan fabrika sisteminde işçi, işin tamamını değil; sadece bir parçasını yapar duruma geldiği için makinenin bir parçası (uzantısı) haline geldi. Artık hiçbir işçi işin tamamına hâkim değildi. İşte bu durum, işçinin tek başına değil toplu hareket etmesini zorunlu kıldı. İşçi sınıfı, mücadeleler sonucu bireysel kurtuluş çabalarının yalnızca kapitalizmin bataklığına daha fazla saplanılmasına yol açtığını öğrendi. En ufak bir hak talebinin bile mücadele etmeden elde edilemeyeceğini gördü.

EMEK

KAHRAMANLIĞI

Tarih, hep sınıf savaşlarını anlatır. Sınıf savaşı ise sömüren ile sömürülen arasındaki mücadelenin adıdır. Bu savaşta iki taraf da tüm imkân ve olanaklarıyla karşıtını bastırmaya, iktidarını korumaya çalışır. Sınıf savaşının şiddeti grev, hak arama mücadelesi veya eylemlerde daha fazla artarken; egemenler kendi çıkarları için her türlü zorbalığı göze alır. Bu zorbalığın en net görüldüğü olaylardan birisi de Paris Komünü olmuştur. Petrolcü kadınlar ya da barikat savaşlarında dövüşenler ölümün çok yakınlarında olduğuna aldırmaksızın devrimi korumak için kendilerini feda etmekten çekinmemişlerdir. İsimlerini bugün hiç kimsenin bilmediği bu sıradan insanlar yeri geldiğinde

kahramanlığın en büyüğünü göstermekten çekinmemişlerdir.

Devrimcilik kahramanlık değildir; yeri geldiğinde mücadelenin ihtiyaçları dayattığında çeşitli kahramanlıkları da kapsayacak biçimde gelişmiş bir yaşam biçimidir. Kahramanlık, mücadelenin ve kavganın gerekleri yerine getirilirken karşılaşılan bir zorluğu aşmak ya da devrimci mücadelenin önündeki bir engeli ortadan kaldırmak için atılacak bir adım olarak görülmelidir. Ekim Devrimi incelendiğinde fabrikalarda çalışan sıradan işçilerin devrim tehlikesine düştüğünde nasıl birer kahramana dönüştükleri çok iyi bilinir.

Devrimcilik kahramanlık değildir; yeri geldiğinde mücadelenin ihtiyaçları dayattığında çeşitli kahramanlıkları da kapsayacak biçimde gelişmiş bir yaşam biçimidir. Kahramanlık, mücadelenin ve kavganın gerekleri yerine getirilirken karşılaşılan bir zorluğu aşmak ya da devrimci mücadelenin önündeki bir engeli ortadan kaldırmak için atılacak bir adım olarak görülmelidir.

Emperyalist devletler, onların işbirlikçisi ülkeler ve karşı-devrimcilerin milyonları bulan askerleri ve son model silahları karşısında Kızılordu'nun askerleri, İşçi Taburları ve Bahriyeliler hepsi birer kahraman haline gelmemiş miydi?

Kahramanları mücadelenin ihtiyaçları çıkarır. Yoksa kahramanlar, bir takım gizli güçlere, sihirli araçlara sahip olan kişiler değildir. Faşizmin gözü dönmüş milyonlarca katil sürüsüyle saldırdığı Moskova'da kentin düşmek üzere olduğu, çarışmaların ev ev sürdürüldüğü koşullarda atölyelerden koşa koşa gelen işçiler ellerine geçirdiği çekiç, kazma ne varsa düşmanın üzerine yürümüştü. Yine Stalingrad zaferi de böyle kazanılmıştı. Faşizmin

yenilgisini hazırlayan koşullar irde-lenirken yalnızca Kızılordu askerlerini değil cephe gerisinde salgın hastalıklara, açlığa, soğuğa ve çok çeşitli acılara katlanarak cepheye silah, mermi, yiyecek ve giyecek gönderilebilmek için gece gündüz çalışan kadınlar, çocuklar ve yaşlıları da unutmamak gerekiyor. **Dişlerine kadar silahlanmış ve her girdiği yerde taş taş üstünde bırakmayan, canlı namına her şeyi katleden düşman karşısında, Sovyet Halkları kahramanlığın her türlü-sünü göstermekten çekinmemiştir.**

Emek kahramanlığına sayısız örnek gösterilebilecek yerlerden birisi de Vietnam olmuştur. Halk, onlarca

yıl boyunca sayısız emperyalist güce karşı kahramanca direnmiştir. Fransızlarla başlayan Vietnam'ın sömürgeleştirilmesi çabası sırasıyla Japon, İngiliz ve Amerikan emperyalistleriyle sürmüştür. Vietnam halkı yeryüzünün o güne dek görmediği ağırlıkta hava bombardımanına, çok çeşitli kimyasal

silah saldırılarına, milyonlarca insanın aylarca işkence tezgâhlarında tutulmasına ve sayısız acıya katlandı, yine de teslim olmadı. **Sayı-sız kahramanlıklarla karşılaştığımız bu topraklarda zafer için adeta her Vietnamlı'nın birer kahramana dönüşmesi gerekmişti.** Tek bir olay bile incelendiğinde ne demek istediğimiz daha iyi anlaşılır. 1954 yılında Fransız emperyalizminin sömürge ordusunun sıkıştırıldığı Dien Bien Pu kuşatmasının zafere ulaşmasında sadece Vietnam Halk Kurtuluş Ordusu savaşmamış; binlerce kilometre uzaklıktan kadın, çocuk ve yaşlı yüz binlerce Vietnamlı cepheye, sırtlarında cephane taşımışlardı. Ağır hava bombardımanı-

nın hiç kesilmediği koşullarda yaya, bisikletle veya salla yollara düşen insanlar adeta ölümle alay etmişti.

DEVRİMCİLİK BİR YAŞAM BİÇİMİDİR

Devrimcilik bir yaşam biçimidir. Kahramanlık ise onun taşıması gereken özelliklerden yalnızca bir tanesidir. **Dünya devrim tarihine sembol olmuş isimlerin yaşamları incelendiğinde kahramanlık denilen şeylerin onların taşıdıkları özelliklerden sadece bir tanesi olduğu görülür.** Che Guevara'nın Küba Devrimi'nin liderlerinden bir tanesi olduğu gibi dünya devrim tarihinde özel bir yeri olduğu da bi-

linir. Che, Küba devriminin ardından yeni yaşam biçiminin kurulmasında önder bir rol oynamakla kalmayıp, enternasyonalizm adına dünyada ihtiyaç olan pek çok yere geçip anti-emperyalist mücadelelere güç katmıştır. Afrika kıtasında sömürgeciliğe karşı yükselen direnişi yükseltmek için Kongo'da savaşmış; ardından Boliviya'ya geçip Latin Amerika devrimini büyütme-ye çalışmıştır. Che'yi özel kılan, silah kullanma kabiliyeti ya da gerilla faaliyetlerindeki becerisi değildir; çünkü o işi, ondan daha iyi yapanlar her dönem vardı. Che'yi özel kılan, hiç kimsenin cesaret edemeyeceği pratikleri gerçekleştirmesi de değil-

di. Che'yi özel kılan teoriyle pratiği kendi yaşamında harmanlayıp nasıl bir devrimcilik sorusuna en güzel cevaplardan birini vermiş olmasıdır. Çoğu kişi Che hakkında yalnızca magazin sayılabilecek bilgiye sahiptir, oysa o Marksizm'in sorunlarıyla ilgilenmiş, kafa yormuş ve çözümler üretmeye çalışmıştır. Che, sadece yazdıklarıyla değil kişiliğiyle de nasıl bir devrimcilik sorusuna en güzel cevabı vermiştir. Che, ayrıca Latin Amerika devrimi, gerilla stratejileri ve taktikleri gibi pek çok konuda açılım getirmiş ve yazdıklarının gücü bugüne kadar taşınabilmiştir. **Bir devrimciyi farklı (özel) kılan, söyledikleri ve yaptıklarının tarihsel dönemini aşip geçmişle gelecek arasında bir köprü kurabilme gücünde yatar. Che, bu niteliklere fazlasıyla sahip olan kişilerden birisi olduğu için kahramanlaşmıştır.**

Marksizm'i bir doğmalar bütünü olarak değil de bir eylem kılavuzu olarak gören ve Türkiye'nin Marksizm'ini yaratan Mahir Çayan da devrimci mücadelede sembol olmuş değerlerden biridir. Mahir, parlamenter, oportünist, revizyonist ve fokocu anlayışların yarattığı kaotik bir ortamda her türden sapma ile mücadele etmekle kalmayıp çıkış yolunu da gösteren kutup yıldızı olmuştur. Mahir'i Kızıldereli'den ibaret görmek ona yapılacak en büyük haksızlıktır. Mahir; Zonguldak'ta madencilerle, Karadeniz'de köylülerle, üniversitede öğrencilerle sayısız miting, gösteri, eyleme katılmış, kısaca halkı tanımış ve Türkiye halklarının kurtuluşunun el kitabı denilebilecek Toplu Yazılar'ı bırakmıştır. Mahir, mütevazı yaşam biçimiyle olduğu kadar, gösterdiği kurtuluş yolu ve o yolda nasıl yürüneceğini bizzat kendi duruşuyla göstererek bize bütünlüklü bir miras bırakmıştır. Mahir, en büyük kahramanlığın devrimci yaşamın kendisi olduğunu bizzat kendi kişiliğinde göstermiştir. Occum quos est occaborum

EMPERYALİZM ÇİN'İ ASYA-PASİFİK'TE KUŞATMAYI HEDEFİNE KOYDU

Özgür İrmak

Kapitalizm, 1929 ekonomik buhranından bu yana en ağır krizi ni yaşıyor. Reel sosyalizmin çöküşü sonrası emperyalizm tarafından tek kutuplu dünya, tarihin, sınıf mücadelesinin sonu vb. üzerinden makaylanarak sunulan küreselleşme gemisi su almaya çoktan başladı.

2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası ABD emperyalizminin hegemonyası altında gelişen süreçte göstergeler ilk kez böyle bir geriye gidişi göstermekteydi. Derinleşme eğilimindeki yapısal krizin etkilerini aza indirip rakiplerini saf dışı bırakmak için 11 Eylül sonrası süreçte ABD, "ülkesinin güvenliği" için Afganistan ve Irak işgaline girişti. Bu işgallerle emperyalist-kapitalist sisteme bütünüyle entegre olmamış bölgelerin sisteme dahil edilmesi, enerji kaynak ve yolları üzerinde tam denetim hedefleniyordu. Böylelikle sistem rahatlatılırken, Çin gibi her yıl milyarlarca dolar dış ticaret fazlası veren rakipler, yumuşak karnı olan enerji üzerinden zayıflatılabilecekti. Ancak Pentagon'daki hesap bölgeye uymadı. ABD bu işgallerde soğuk savaş döneminde yaptığı harcama'nın kat be kat fazlasını yapmasına rağmen istediği sonuçları hala elde edemedi.

2008 yılında kapitalizmin yapısal krizi ABD'de finans alanında başlayıp tüm dünya piyasalarını ve reel sektörleri sardı. Yıllara yayılan ağır etkilere sahip krizle birlikte emperyalist ülkelerin büyüme oranları geriledi. ABD'den AB'ye kadar birçok

ülke bu süreçten olumsuz etkilenerek çıkarken, başını Çin'in çektiği bir dizi ülke (BRICS) süreçten büyüyerek çıkmayı başardı. Dünya pazarına elindeki cari fazlayla girişini hızlandırdı. Kapitalizmin eşitsiz gelişim yasası ilk kez ABD'yi rahatsız etmeye başladı.

Krizi aşmak için birçok burjuva iktisatçı kafa patlattıysa da "Marks haklı mıydı?" sorusunun ötesinde krize bir cevap bulamadılar. Yine oyunu kapitalizmin kuralları çerçevesinde düşünüp güçlü olanın hegemonyasını dayatacağı emperyalist bir reçete ortaya çıktı.

Bugün krizi aşmak için belirlenen yol haritasında elindeki pazarı korumak, genişletmek, sisteme bütünüyle entegre olmamış alanları sisteme entegre etmek, Çin gibi muhtemel rakipler üzerinde tam saha baskı uygulayarak onları zayıflatmak bulunmaktadır. Bu süreçte siyasi, ekonomik ve askeri zorun at başı gideceği de aşikardır.

Bugün krizi aşmak için ABD'nin belirlenen yol haritasında elindeki pazarı korumak, genişletmek, sisteme bütünüyle entegre olmamış alanları denetim altına almak ve Çin gibi muhtemel rakipler üzerinde tam saha baskı uygulayarak onları zayıflatmak bulunmaktadır. Bu süreçte siyasi, ekonomik ve askeri zorun at başı gideceği de aşikardır.

2008 krizinin ABD'ye getirdiği mali yük, Afganistan ve Irak işgalinin bütçede yarattığı açık ve hem askeri hem de siyasi alanda ortaya çıkan başarısızlıklar, emperyalizmi

yol haritasının uygulanışında yöntem değişikliğine götürdü. Lizbon'da yapılan son NATO toplantısında emperyalizmin daha az bütçeyle, sistemin tıkanan kanallarına dünyanın her yerinde sürekli müdahaleyi içeren yeni konsepti belirlendi. **Arap Baharı olarak adlandırılan süreç YENİ NATO KONSEPTİ'ne uygun olarak gelişti.** Ülke içinde işbirlikçiler değiştirilerek ya da yenilerini yaratarak bu ülkelerde emperyalizmin istediği rejimlerin tesisi yönünde ilerledi. **Arap Baharıyla Ortadoğu'da Çin'in yükselişini önlemeye dönük izlenmesi düşü-**

nülen izolasyon politikası da hayata geçirilmeye çalışılıyor. Rusya ve Çin'i rahatsız etse de, Suriye'de işbirlikçiler eliyle rejim devrilmeye çalışılırken İran'a karşı tam saha markaj da devam ediyor. Suriye Rusya'nın Akdeniz'e açılan kapısı olduğu gibi, İran da Çin'in önemli enerji tedarikçilerinden birisidir. Ortadoğu'da süreç bu şekilde gelişiyor. Gelişmeler karşısında Rusya ve Çin de boş durmuyor.

Afrika coğrafyasına baktığımızda ise Çin'in elindeki fazlanın bir kısmını bu kıtada yatırım olarak değerlendirdiğini görmekteyiz. Sudan'da enerji sağlamak için milyarlarca dolarlık yatırımı söz konusudur. Ancak her defasında ABD, bölgeye yaptığı müdahalelerle Çin'in işlerini bozmuştur. Sudan'ı ikiye bölmüş ve enerjinin taşınma sorunu ortaya çıkmıştır. Bu sadece örneklerden biridir. ABD, Çin ile Afrika'da mü-

ABD Savunma Bakanı Panetta, ABD donanmasının % 60'ının 2020 yılı sonuna kadar Asya-Pasifik bölgesinde konuşlanmış hale geleceğini söyledi. 560 civarında gemi, kruvazör ve uçak gemisine sahip olan donanmanın 300'ü bölgeye kaydırılıyor. ABD bu atakla soğuk savaş sonrası boşalttığı askeri üsleri tekrar canlandırmayı ve bölgeye yerleşmeyi hedefliyor.

cadele etmek için Africom adında özel bir komutanlık dahi oluşturmuştur. Ancak, Ortadoğu'daki veya Afrika'daki mücadele tek başına Çin'i geriletmeye yetmemiştir.

Bu nedenle emperyalizm soğuk savaş döneminde olduğu gibi Çin'i Asya-Pasifik'te çevrelemeyi önüne koymuştur. Ayrıca, Avrupa pazarı daralırken Asya'nın büyüme göstermesi tekellerin bu bölgeyi mercek altına almalarına da sebep olmuştur.

2010 Mayıs'ında ABD Ulusal Güvenlik Strateji Belgesi'nde ifade edilen Asya-Pasifik Stratejisi, Ocak 2012'de Obama tarafından ilan edildi. ABD, Asya-Pasifik bölgesindeki askeri varlığını arttıracığını duyurdu. Önümüzdeki yüzyılın Asya-Pasifik yüzyılı olacağı resmi ağızlarından deklare edildi.

2020 YILINDA ABD DONANMASININ %60'I ASYA-PASİFİK'TE KONUŞLANMIŞ OLACAK

ABD Savunma Bakanı Panetta, ABD donanmasının % 60'ının 2020 yılı sonuna kadar Asya-Pasifik bölgesinde konuşlanmış hale geleceğini söyledi. 560 civarında gemi, kruvazör ve uçak gemisine sahip olan donanmanın 300'ü bölgeye kaydırılıyor. **ABD bu atakla soğuk savaş sonrası boşalttığı askeri üsleri tekrar canlandırmayı ve bölgeye yerleşmeyi hedefliyor.** ABD'nin şuan Japonya'da 50 bin, G. Kore'de 28 bin civarında askeri bulunuyor. ABD'nin 41 bini Almanya'da olmak üzere Avrupa'da 81 bin askeri var. Avrupa'da bulunan 10-15 bin civarında askeri Asya-Pasifik bölgesine kaydırmayı hedefliyor. Geçen yıl

bölgede 172 askeri tatbikat yapan ABD tatbikat sayısı ve kapsamını arttıracığını açıkladı.

Asya-Pasifik, iştah kabartan önemli bir ticaret alanıdır. Güney Çin Denizi'nde 5.3 trilyon dolarlık yıllık ticaret gerçekleştiriliyor. Yine Doğu Çin Denizi üzerinden ise Çin'in ihtiyacı olan enerjinin %80'i geçiyor. Doğu Çin Denizi'nde 130 milyar varil petrol ve 9 trilyon 300 milyar metreküp doğalgaz olduğu tahmin ediliyor. Ayrıca Hint Okyanusu ile Pasifik Okyanusu'nu birbirine bağlayan bu denizlerden yük gemilerinin %50'si geçerken, dünya deniz ulaşımının da 1/3'ü sağlanıyor. ABD bölgenin bu jeo-stratejik özelliğinden kaynaklı, bu alanı rakibi Çin'e bırakmamaya kararlı görünüyor.

Bölgeye daha kolay ulaşabilmek için yeni stratejisine uygun olarak ABD, Avustralya'yla anlaşarak Darwin üssüne 2016 yılına kadar 2500 deniz piyadesi konuşlandıracağını açıkladı. 250 kişilik bir birlik 2012 başında bölgeye gönderildi. Darwin üssü ABD'ye Güneydoğu Asya ve Güney Çin Denizi'nde yaşanacak sorunlara hızlı müdahale edebilme kabiliyeti sağlıyor.

Tayland'da bulunan Utapao Havalimanı'nı "meteorolojik araştırma üssü" yapmak için Pentagon kullanmak istiyor. Bu havalimanı 70'lerde Vietnam, Kamboçya ve Laos'u bombalamak için kullanılmıştı.

Bölgede ABD'nin Japonya, G. Kore, Tayland, Filipinler ve Avustralya ile ittifakı; Hindistan, Singapur ve Endonezya ile ortaklık anlaşmaları bulunuyor. Çin ise Myanmar ve K. Kore ile ittifak halinde. **ABD bölge ülkelerinin Çin ile yaşadığı**

sorunlara müdahil olup bölgeye daha fazla yerleşerek kalıcılışmayı hedefliyor.

ABD, güçlerini bölgeye kaydırma kararı alır almaz, Şubat 2012'de şimdiye kadar bölgede yapılan en geniş çaplı askeri tatbikat olan "Altın Gözlü Yılan 2012"yi Japonya, G. Kore, Tayland, Singapur, Malezya ve Endonezya'nın katılımıyla gerçekleştirdi.

Son dönemde Güney Çin Denizi'nde Spartly ve Paracel Adaları'yla ilgili olarak Vietnam ve Filipinler Çin ile sorun yaşıyor. **Yaşanan her sorunda ABD'nin taraf olması, Çin'e karşı bölge ülkelerin hamisi rolüne soyunup Çin'i köşeye sıkıştırmayı hedeflediğini gösteriyor.**

Vietnam bölgede yaşadığı gemi krizi neticesinde donanmasını Güney Çin Denizi'ne çıkarmış ve 9 saat süren bir askeri tatbikat yapmıştır. Çin'in egemenlik alanının ihlal edildiğini ifade etmesine karşın 200 millik münhasır ekonomik bölgesini kullandığını ifade etmiştir. Bunun yanı sıra ABD ile Filipinler bölgede Nisan ayı sonunda 11 gün süren bir tatbikat gerçekleştirmişlerdir. Bu tatbikat barışçıl bulunmayarak Çin tarafından protesto edilmiştir. ABD'nin hedefinde kısa vadede olmasa bile Vietnam'daki Kamran ve Filipinler'deki Subik Boy üssüne dönme düşüncesi yatmaktadır. Çin, Malakka Boğazı'nda Malezya ve Singapur'la, Güney Çin Denizi'nde Tayvan, Vietnam ve Filipinler'le, Doğu Çin Denizi'nde de Japonya ile sorun yaşıyor. ABD, Çin'le yaşanan her sınır sorunu üzerinden kendine pay çıkarmaya çalışıyor.

ABD Dışişleri Bakanı Clinton

son gezisi sırasında Myanmar, Viyetnam, Laos ve Kamboçya'ya başlangıç için 50'şer milyon dolarlık alt yapı yardımı sözü vermiştir. Bu yardımlar bizlere, 2. Emperyalist Paylaşım Savaşı sonrası Türkiye'ye yeni sömürge ilişkilerinin tesisi için yapılan Marshall yardımlarını anımsatmaktadır.

Geçtiğimiz aylarda Çin, Japonya ile Senkaku/Diaoyu adalarıyla ilgili sorun yaşamıştı. Çin ve Japonya arasındaki ada krizi dünya gündemini bir hayli meşgul etmişti. Çin "tarihsel zayıflık" dönemi olarak tanımladığı dönemde kaybettiği bu adaları geri almak istiyor. Adalar Çin karasularının genişlemesi için önemli bir olanak sağlıyor. Herhangi bir yerleşimin olmadığı adalar jeostratejik açıdan önem taşımakta, zengin petrol ve doğalgaz yatakları üzerinde bulunmaktadır. Ayrıca adalar krizi bölgede devam eden hegemonya savaşının da bir yansımasıdır. Eylül ayında bu gerilim sürerken ABD, Çin baskısı altındaki Japonya'dan tereyağdan kıl çeker gibi istediğini almış oldu. ABD Savunma Bakanı Panetta, Japonya'ya ikinci bir füze savunma sistemini yerleştirme konusunda anlaşmaya vardıklarını açıkladı. Türkiye'de bulunan ve Hürmüz Boğazı'nda BAE'nın kurulmasını kabul ettiği füze radar sisteminin bir benzeri Japonya'ya kuruluyor. **Hatırlanacağı gibi yaklaşık 6 ay önce dergimizde ABD'nin Asya-pasifik bölgesine yerleştirmeyi düşündüğü füze kalkanı sistemi için Güney Kore ve Japonya'dan birisini ikna etmeye çalıştığını söylemiş; bunun Çin'i kuşatmak için önemli bir aşama olduğunu ifade etmiştik. Bu adımla bir kez daha ABD'nin bölgesel sorunları birer dama taşı gibi kullanmayı başardığını görmüş olduk.**

Bölgede emperyalizm için bir diğer sorun alanı; K. Kore ve G. Kore meselesidir. İki taraf arasında kesilen 6'lı görüşmelerin tekrar başlama ihtimali, lider değişikliği yaşayan K.

Kore'yi ikna edebilme noktasında ABD'yi umutlandırmış gözüküyor. ABD'nin hedefi K. Kore'yi, G. Kore ile liberal ekonomi temelinde birleştirme ve kendi boyunduruğu altına alabilmek. Bu noktada Rusya, Çin ve Japonya'nın da bulunduğu görüşmelerle sonuca ulaşmaktan ziyade kendi çözümünü kabul ettirmeyi hedefliyor. Ancak kısa sürede ABD'nin bu hedeflerinin temenni düzeyinde kalacağı görülecektir.

Son zamanlarda bölgede öne çıkan ve sıkça tartışılan ülkelerden biri de Myanmar'dır. Arakan bölgesinde müslümanlara yönelik "vahşet" uygulandığı iddiası Türkiye medyasında da çokça yer bulmuştur. Hatta bu durum Dışişleri Bakanı Davutoğlu ve Emine Erdoğan'ın ziyaretine de mazhar olmuştur. Türkiye, Arap Baharı sürecinde olduğu gibi mezhep ayrılığı üzerinden bölgede kendisine rol biçilir diye, bölgeye nüfuz etmişse de küçük bir azınlığı temsil eden müslüman kesim emperyalizmin uzun vadeli çıkarları için etkin bir özne olmadığından önemsenmemiştir. Myanmar'ın % 90'a yakını budist, % 4 hristiyan, % 4 müslümandır. Myanmar, Çin'le ittifak halinde olan ordunun uzunca bir dönemdir yönetimde söz sahibi olduğu bir ülkedir. Öz kaynaklarını bütünüyle talana açmamış kapalı bir ekonomik yapı söz konusudur. Son birkaç yıldır enerji alanında belli ölçeklerde yabancı yatırıma izin verilmiştir. ABD ve AB ülkesinde NLD (Ulusal Demokrasi Birliği)

muhalefetini desteklemektedir. Bu yılın başında yönetim NLD lideri Aung San Suu Çii'nin ev hapsini kaldırdı. ABD ülkede sivil yönetime geçilmesini ve Çii'nin ev hapsinin kaldırılıp seçimlere girmesine olanak tanınmasını önemsendi. Yapılan liberal kimi reformlara karşılık Japonya Myanmar'ın 3,7 milyar dolarlık borcunu sildiğini açıkladı. 50 yıl aradan sonra ilk kez bir ABD Dışişleri Bakanı Myanmar'ı ziyaret etti. ABD petrol şirketlerinin açılacak petrol arama ihalelerine katılmalarına yönelik teşviklerde bulundu.

Myanmar en çok doğalgaz ihraç eden ilk 10 ülke arasında. Ayrıca ciddi petrol yataklarına sahip. Bu yatakların büyük bir kısmı da Arakan bölgesinde. Geçmişten bu yana Myanmar Çin'le yakın ilişkilere sahip. **Çin, enerji ihtiyacını belli oranlarda Myanmar'dan sağlıyor. Ancak ABD'nin Myanmar politikasında değişikliğe sebep olan asıl mesele Çin'in Malakka Boğazı, Güney ve Doğu Çin Denizi'ni devre dışı bırakacak doğrudan Bengal körfezinden gemilerle gelen petrolü Myanmar üzerinden ülkeye taşıyacak boru hattını bitirmek üzere oluşudur. ABD bu nedenle daha önce Myanmar'a dönük uyguladığı yaptırımlardan vazgeçti ve ilişki kurmayı, diplomasiyi seçti.**

ABD bölgedeki sorun alanlarına müdahil olmanın yanı sıra insansız hava araçlarıyla Çin hava sahasın-

Eylül ayında bu gerilim sürerken ABD, Çin baskısı altındaki Japonya'dan tereyağdan kıl çeker gibi istediğini almış oldu. ABD Savunma Bakanı Panetta Japonya'ya ikinci bir füze savunma sistemini yerleştirme konusunda anlaşmaya vardıklarını açıkladı. Kısaca ABD bölgesel sorunları kendi hesabına işleyen birer dama taşı gibi kullanmayı çok iyi başarıyor

da keşif uçuşları yaparak Çin'i taciz ediyor. Nobel ödülü geçen yıl Çin'de cezaevinde bulunan ABD yanlısı muhalif bir kişiye verilmesi sağlanarak, Çin'deki "insan hakkı ihlalleri" tartışılıyor. Obama bu "aydın" kişinin serbest bırakılmasını istiyor. ABD, Çin'e karşı Moğolistan'ı destekliyor. Uygur Türkleri'ni kışkırtıyor. Çin'in elinde bulunan ABD devlet tahvillerine karşılık, karşılıksız dolar basacağı tehdidinde bulunuyor. Diğer yandan ısrarla yuanın değerinin arttırılması yönünde baskı uyguluyor. Çin'in uluslararası pazarda kabul gören patent, marka, fikri mülkiyet vb. haklara saygı göstermediğini ileri sürüyor. Geçtiğimiz aylarda Endonezya'nın Bali adasında yapılan ASEAN toplantısında ABD Çin'e yüklenerek katılımcı ülkelerin sonuç bildirgesinde uzlaşmasına imkan bırakmayarak toplantının noktalanmasını sağladı. Çin'i dışarıda bırakarak bölge ülkeleriyle ortak ticaret anlaşmaları oluşturmaya çalışıyor (Trans-Pasifik Ortaklık Anlaşması TPP - ABD, Avustralya, Yeni Zelanda, Vietnam, Malezya, Singapur, Brunie Sultanlığı). ABD saymakla bitiremeyeceğimiz daha birçok alanda Çin'i sıkıştırmaya çalışıyor.

ÇİN DE ABD'NİN ASYA PASİFİK ATAĞINA KARŞI BOŞ DURMUYOR

Çin ABD'nin bölgedeki ataklarına karşılık askeri harcamalarını 3 katı oranda arttırarak 100 milyar dolara çıkardı. 1 uçak gemisini denize indirdi, Rusya'dan almış olduğu uçakları modernize etti, 5. nesil savaş uçaklarını başarıyla üretti. Donanma gücünü bütünüyle elden geçirdi. Uydu vurabilecek füze radar sistemi geliştirdi. İnsansız hava uçağı ve helikopterini başarıyla test etti.

Bölgedeki ABD tatbikatlarına karşılık Çin donanması, Rus donanmasıyla birlikte geçtiğimiz aylarda Sarı Deniz'de geniş çaplı bir askeri tatbikat yaptı. Pekin'de Haziran ayında yapılan ŞİÖ (Şangay İşbirliği Örgütü) toplantısında ABD'nin bölgede artan varlığı da değerlendirildi. Toplantı öncesi, Rusya ve Çin askeri konularda işbirliğinin arttırılması, yeni tatbikatlar düzenlenmesi ve sınır güvenliklerinin arttırılması konusunda uzlaşmaya vardılar.

Çin'in adalar sorunlarıyla ilgili diplomatik atakların yanı sıra, sorun alanlarına dönük askeri seçenekleri de bölge güvenliği açısından devreye soktuğu görülüyor. Spartly

Süreç birçok çelişkiyi bağrında taşıyor. Enerji yollarını güvensizleştirmeye çalışan ABD'ye karşı Çin'in yakın zamanda alternatif yolları devreye sokacağını düşünürsek ABD'nin dışsal olan markajı Çin'in içsel olan ucuz işgücü imkanı karşısında ekonomik büyümede ancak geciktirici bir etki yapabilir, süreci terse çeviremez gibi görünüyor.

ve Paracel Adaları'na yakın bölgede kurduğu Sansha şehrinde, kısa süre önce bir askeri garnizon oluşturdu.

Ayrıca Çin'in enerji ihtiyacına çözüm olacak projelerden biri olan Trans Sibirya Petrol Boru Hattı'nın da ikinci aşaması tamamlanmak üzere. Myanmar'daki boru hattı gibi 2013 yılında faaliyete girmesi öngörülüyor.

Bölgedeki enerji yollarını güvenli kılabilmek için de deniz yolları üzerinde limanlar satın alıyor. Yıllar önce Myanmar donanmasını yenileme karşılığında Myanmar'da bir liman edinmişti. Pakistan'da Gravadar Limanı'na sahip. Bu limanlar enerji yollarının güvenliği için, Çin'in Pakistan'dan Myanmar'a kadar olan bölgede oluşturmaya çalıştığı "inci şeridi" projesinin parçaları. Çin, Hürmüz Boğazı'ndan Bengal Körfezine

kadar İnci Şeridi stratejisiyle enerji yolunun güvenliğini almaya çalışıyor. ABD bu bölgede karşılıklı ortaklık anlaşması bulunan Hindistan'a güvence de, BRİCS ve ŞİÖ (Şangay İşbirliği Örgütü)'nün özel statülü üyesi olan Hindistan'ın Çin'e karşı ABD yanında saf tutması zor görünüyor.

Sonuç olarak bölge yaşanan kriz ortamında ekonomik anlamda ucuz emek sömürüsüne dayalı büyüme potansiyelini koruyor. Emperyalist ülkelerin iştahını kabartıyor. Önümüzdeki dönem bölge doğrudan Çin ve ABD arasında çatışmaya dönüşme de sorun alanları üzerinden doğacak kapışmalara sahne olacağı benziyor. Dünya gündemini

meşgul edecek gerginliklere gebe bir süreç Asya-Pasifik bölgesini bekliyor. Tabii ABD eskisi gibi soğuk savaş döneminin avantajlarına sahip değil. Ayrıca Çin'le girdiği karşılıklı bağımlılık ilişkileri de söz konusu. Yine bölge ülkelerin her ne kadar Çin'le sorunları olsa da, girdikleri ekonomik (bağımlılık) ilişkiler ABD'ye

oranla daha fazla. Süreç birçok çelişkiyi bağrında taşıyor. Enerji yollarını güvensizleştirmeye çalışan ABD'ye karşı Çin'in yakın zamanda alternatif yolları devreye sokacağını düşünürsek; ABD'nin dışsal olan markajı Çin'in içsel olan ucuz işgücü imkanı karşısında ekonomik büyümede ancak geciktirici bir etki yapabilir fakat süreci terse çeviremez gibi görünüyor. Ayrıca ABD'nin bölge ülkeleriyle yürüteceği diplomasi, edinmeye çalışacağı üsler vb. ilgili ülkelerin halklarında tepkiye neden olacağından halk dinamiği de süreci ABD için sorun yumağına çevirebilir. Bölge ülkeleri nezdinde üretimi ucuzlatmak için artacak rekabetin halkların sınıfsal kalkışmasına yol açması da beklenmelidir.

“YETMEZ AMA EVET” Mİ YOKSA BİR BÜTÜN HALİNDE ALTERNATİF Mİ?

Kanaatkarlık iklimi, “yetmez ama evet” denilerek güncellendi.

Artık sistemin içinde aranıyor, sistemin alternatifi. Değişimin motoru gibi görülüyor, emperyalizmin güç ve dinamikleri...

Bugün solda rastlanan en yaygın/ciddi sorunlardan biri de doyum arayışı grafiğinin giderek çeşitlenmesi ve sistem içine de girip çıkan zigzaglar çizmeye başlamasıdır. Bir başka yazıda incelediğimiz bu sorunun dışavurumlarından biri de ilgi ve arayışın, olmaması gereken noktalara/alanlara uzanmasıdır. Öyle ki, çözüm arayışları yanlış yerde yapılırken, deyim yerindeyse alınan ilaçlar da yan etki yapmakta ve giderek daha kalıcı sorunlara davetiye çıkarmakta; algıyı, duruşu ve giderek bir bütün halinde yöntemi bozar hale gelmektedir.

Ülkedeki ve dünyadaki gelişmelerin doğru okunup birbiri ile bir yöntem dahilinde ilişkilendirilmesi ve alternatif duruş geliştirilmesi biçimindeki yöntemde zorlanma yaşandığı ölçüde, sorunu daha da içinden çıkılmaz hale getiren tali, hatta gereksiz uğraşların soldaki yeri (kapsama alanı) artmaktadır. Bunun nedenlerinden biri de öznelliğin, okuma/araştırma konularını da belirler hale gelmesidir. Bunda, yöntemde diyalektiğin aşınmasının da rolü vardır. Devrimciler, fikri alanı, tek bir konu seçip hayatı boyunca o konuda araştırma yapmakla yetinen kişilerden (akademisyen vb.) farklı olarak ele alır.

Devrimcilerin üniversite profesöründen (akademisyenlerden) farklı, bir uzmanlık alanı seçip, konuyu kılcallarına dek araştırmak/inceleme yerine, pratik görevleri eşliğinde mücadelenin karşısına çıkardığı sorulara yanıt aramak ve akademik çevrelerin birikiminden, kendi alanlarına bilgi taşımaya imkan veren bir perspektife/yönteme sahip olmaktır.

Kimi çevrelerde, özellikle sınıfsal paradigma dışına çıkıp, farklı aidiyet bağları üzerinden tanım yapar hale gelmek; yöntemi olduğu kadar

araştırma-inceleme konularını da değiştirmiştir. Bu tür zeminlerde, yukarıda sözünü ettiğimiz hataya sıkça düşülmektedir. Böylece “bütün” (gerçekte yöntem) öğrenilmeden “parça”ya yoğunlaşmakta, hemen tüm ilgi ve enerji buna yönelmekte, dolayısıyla da bir veya birkaç konuda çok şey söyleyen, ama olgular arasında diyalektik bir bağ kuramayıp günü/gelişmeleri okuyamayan kişiler (devrimci kimlikler) ortaya çıkmaktadır. Bu durumu, güncel birkaç örnek ve eğilim üzerinden incelemek gerekirse, akla gelen en çarpıcı test alanlarından biri de AKP'nin anayasa referandumudur. 12 Eylül 2010'da yapılan referandumla AKP, 12 Eylül'le hesaplaşma görüntüsü verdi. Öyle ki, referandumun sonucunu yandaş basın “Halk Yönetime El Koydu” manşetiyle duyurdu. O gün, AKP'nin bu hamlesine “yetmez ama evet” demenin, bugünkü karşılıklarından biri de “12 Eylül Yargılaması” adı altında ortaya konan parodiden, şu veya bu oranda sonuç beklemektir.

12 Eylül referandumunu ile 12 Eylül yargılamalarına yedeklenmenin biçimi farklı olsa da özü aynıdır. Özetle söylersek, kendi özgücüne güvenmemek, devrimci yol dururken tali/önemsiz yollara veya sahte patikalara sapmaktır.

12 Eylül referandumunu ile 12 Eylül yargılamalarına yedeklenmenin biçimi farklı olsa da özü aynıdır. Özetle söylersek, kendi özgücüne güvenmemek, devrimci yol dururken tali/önemsiz yollara veya sahte patikalara sapmaktır. Örgütlükleri dağıtan, umudu yoran ve beklentileri kendi dağıtacağı sahte şekerlere dek daraltan AKP, artık sadece “sağ” eğilimleri ile bilinen toplum kesimlerinin değil, demokratik beklentiler içinde olanlar da dahil, hemen herkesin algısı üzerinde oynamakta ve “balıkla su” (devrimcilerle halk) arasındaki mesafeyi açabildiği oranda saldırılarının çap ve derinliğini arttırmaktadır.

Örgütlükleri dağıtan, umudu yoran ve beklentileri kendi dağıtacağı sahte şekerlere dek daraltan AKP, artık sadece "sağ" eğilimleri ile bilinen toplum kesimlerinin değil, demokratik beklentiler içinde olanlar da dahil, hemen herkesin algısı üzerinde oynamakta ve "balıkla su" (devrimcilerle halk) arasındaki mesafeyi açabildiği oranda saldırılarının çap ve derinliğini arttırmaktadır.

Bu süreçte, yaşanan saflaşma için, birden çok tanım yapılabilir. Ama genel boyutuyla söylersek, sistem muhalif dinamikleri ya emerek ya da dağıtarak etkisizleştirirken, solda azla yetinme ve giderek sisteme yedeklenme ile devrimci değerlerde (yol ve istikamette) ısrar biçiminde iki eğilim/duruş billurlaşmaktadır.

Süreci daha uzun bir zaman dilimine yayarak ve neden-sonuç ilişkisi içinde değerlendirdiğimizde görülecektir ki, sisteme doğru yönelimde hızla çap ve kapsam büyüyen duruşun beslenme kaynaklarında en temel olanı, sınıfsal paradigmadan uzaklaşarak yön bulmaya çalışmaktadır.

Önemli/öğretici bir örnektir; Güney Afrika'da ANC'nin mücadelesi uzun yıllar büyük bedeller eşliğinde sürdü ve sonunda başarıya ulaştı. Mandela, Devlet Başkanı oldu. Ne var ki; ANC yönetimi giderek, vaktinde mü-

cadele ettiği iktidarlara benzemeye başladı. Son olarak, madencilik sektöründe devam eden grevleri önlemek için çok sert tedbirler aldı. Adalet Bakanı olağanüstü hal ilan edebileceğini söyledi. Bu arada hükümet yanlısı Ulusal Madenciler Sendikası ise, sektörde büyük iş kayıplarının yaşanmasından ve şiddetin artmasından endişe duyduklarını dile getirdi. Genel grev tehdidi karşısında hükümet, orduya alarm verdi. Şimdilik, Marikana madenlerinin emekçilerinin, madenleri işleten Lonmin şirketi ile belirli bir anlaşmaya varması, sorunun özünü değiştirmiyor. Polisin Lonmin platin madeni işçilerinin grevine saldırıp 34 madenciye katletmiş olması, sorunun boyutunu ve niteliğini anlatmaya yetiyor.

Bir an için, ülkede nüfusun çoğunluğunu oluşturan siyahları dışlayan ırkçı Apartheid rejiminin yıkıldığı 1994'e gidelim. Ve bir daha düşünelim. Güney Afrika'da eksik bırakılan neydi? Özetle söylersek, mücadelenin haklılığı,

nihai zafer için yetmiyor. Sınıfsal perspektiften uzaklaşmak, niyetten bağımsız olarak sisteme yakınlaştırıyor; müttefikler de hedefler de değişiyor. Yaşamı alternatif bir duruş üzerinden üretmemek, sistemi alternatif söylemler eşliğinde yeniden üretmenin; tekrarın ve öykünmenin koşullarını hazırlıyor.

Gerçekte benzer bir kıyas (mantık yürütmeyi) bugün için de yapabiliriz. Devrim perspektifli örgütsel yapılar, yaşama/mücadeleye cevap olamadığı oranda, deyim yerindeyse sistemin cevaplarından kopya çekmeye başlıyor. Elbette devimcilerin karşı duruşu, itirazı ve alternatif arayışı bir inat, bir kaba red değildir; ama, sınıflı toplum geleneğinin tüm kötülüklerini bağrında toplamış, "zirve" niteliğindeki örgüsüne (bugünkü sisteme) şu veya bu oranda öykünmek değil,

tepeden tırnağa kaşı çıkmak bir değerdir ve devrimcilere yakışan budur.

Artık iktidarından muhalefetine kadar hemen her adımın, gönülleri ve akılları çelmeleme, dolayısıyla da sistemi tahkim etme hesapları eşliğinde atıldığı günümüz koşullarında, bırakalım sistemden olumluluk damıtmayı, olumlu gibi görünen adımları bile, alternatif değerlerle biçimlenmiş bir perspektiften inceleme yontemi geliştirilmelidir.

mi geliştirilmelidir.

2010 Anayasa Referandumunun 12 Eylül'e rast getirilmesi gibi, artık kimi mahkeme/soruşturma tarihlerinin bile özel günlere rast gelmesinin bir tesadüf olmadığı bilinmelidir. Benzer şekilde bu yıl, Menderesler'in 51. yıldönümünde Kılıçdaroğlu'nun Menderes'in anıt mezarını ziyaretinden ülke halkarı yararına bir olumluluk nasıl beklenmemesi gerekiyorsa, savcılığın Özal'ın mezarının açılması kararını aynı güne getirmesi de bir tesadüf olarak görülmemelidir.

DEVİRİMCİLİK, ÖNCELİKLE BİR KİMLİKTİR; ÖZGÜVENİN KOŞULU İSE KENDİN OLMAKTIR

Kendisi olmadığı oranda, bir başkası olmak, bir özgü-

Gerçekte benzer bir kıyas (mantık yürütmeyi) bugün için de yapabiliriz. Devrim perspektifli örgütsel yapılar, yaşama/mücadeleye cevap olamadığı oranda, deyim yerindeyse sistemin cevaplarından kopya çekmeye başlıyor. Elbette devimcilerin karşı duruşu, itirazı ve alternatif arayışı bir inat, bir kaba red değildir; ama, sınıflı toplum geleneğinin tüm kötülüklerini bağrında toplamış, "zirve" niteliğindeki örgüsüne (bugünkü sisteme) şu veya bu oranda öykünmek değil, tepeden tırnağa kaşı çıkmak bir değerdir ve devrimcilere yakışan budur.

Devrim, istendiği kadar “politik iktidarın ele geçirilmesi” sınırlılığında bir tarife indirgensin; istendiği kadar slogandan, marştan veya karşıt güçlerle fiziki çatışmadan ibaret görülsün; devrimin bir yaşam biçimi olduğu ve her an için bir anlamının/karşılığının (davranış ve yaşam normunun) bulunduğu gerçekliği değişmiyor.

ven sorununa işaret olduğu kadar, kimlik yitiminin de habercisidir. Hayatın içinde bir duruş oluşturup kendi çizgisinde başarı sağlayamayanların, başkalarının kimliği ve başarısı üzerinden doyum araması ile yapay sorunlar üzerinden kendine artılar devşirmesi arasında öz itibarıyla bir fark yoktur.

Sıradan bir yaşamın öznesi, arada bir başkalarını alkışlayarak, hatta örneğin kendine başarı, modeli olarak seçtiği bir futbolcu, vb. ile tek yanlı ruhsal denklikler kurarak idare edebilir. Ama devrimcilik, ne sıradan bir yaşamdır, ne de içerdiği değerler idare edilerek karşılanacak türdendir. Devrimcilikte topu taca atma, oynar gibi yapma veya kendini kandırma yoktur. Varmış gibi görüldüğü yerler/anlar geçicidir, bir geçiş halidir. Ve genellikle çarpıcı biçimde yaşanan geri düşüşlerle sonuçlanır.

YAŞAMIN TEPEDEDEN TIRNAĞA SEVDAYA KESMESİ...

*Binlerce yılın demir, barut ve kırbaçla geriletemediği bir yaşam biçimidir sevda dedikleri.
Kimseyi yanıtmamalı,
sahte veya taklit bile denemeyecek denli gerçeklikten uzak sürümünün,
bugün yaygınlıkla benimsenmesi.
Eğer kaytararak veya kendi kalbini ve gönlünü çelmeleyerek
sevda yaşamak mümkün olsaydı;
Bedreddin'in eza odalarındaki sabrını,
Deniz'in sehpada anıtlaşmasını
veya Mahir'in Kızıldereli'deki haykırışını anlamak nasıl açıklanabilirdi?
Merkezleşmiş tehdidin ve büyük gibi görünenin işaret parmağının tersine ve üzerine üzerine yürür,
sevdayı bir yaşam biçimi edinenler.
Tarihte çoğu kez aynı anlama gelmiştir,
“sevda” ile “ezilenler için bedel ödeyenler,”
Bu nedenle, sevdayı bir bedene, törene veya “ev”liliğe indirmeye
özel bir önem vermiştir, hemen her dönemde egemenler.
Ellerindeki enjektörler, toplumsal kılcallara dek işler.
Uyuşma, itirazın; an, uzun menzilli ufkun yerine geçer.
Ancak böyle bir zeminde metalaşabilir,*

*tarihsel derinliklerden bugüne dek taşınabilmiş değerler.
İşte tam da bu nedenle, sevdaya kimliği doğru ilişkilendirmeli
ve sistemin içinde değil, karşısında aramalı mücadele dinamiklerini...*

Devrim, istendiği kadar “politik iktidarın ele geçirilmesi” sınırlılığında bir tarife indirgensin; istendiği kadar slogandan, marştan veya karşıt güçlerle fiziki çatışmadan ibaret görülsün; devrimin bir yaşam biçimi olduğu ve her an için bir anlamının/karşılığının (davranış ve yaşam normunun) bulunduğu gerçekliği değişmiyor. Bunun değiştiğini sananlar, hayatı bir bütün halinde alternatif normlar üzerinden yeniden okuyup hemen bugünden geleceği örgütlemeyi zorunlu bir koşul olarak görmeyenler, bu ihtiyaçla hayatın içinde yüzleştikçe, bütün gün marş söylenemediğini veya hayatın “yumruk”tan (teknik araçlar, vb.) daha temel önemde nitelikler (uğraşlar ve moral halleri) gerektirdiğini anlamakta; ama bunun telafisi için de geç kalmış olmaktadır.

“Yumruk” elbette önemlidir. Ama üzerine oturduğu bir “yıldız” olmadığı sürece, havada kalmakta, bir anlam ifade etmez hale gelmektedir. Dikkat edilirse, bu türden sembollerde, yıldız bakidir, diğer araçlar ise değişikdir. Bu da araçların geçici olduğunun, bir kimlik, bir temel uğraş olarak alınmayacağını göstergesidir.

Bugün “yumruğun” güncel ihtiyaç olarak öne çıkmadığı zamanlarda yaşanan bocalamaların, boşluk hissini, doyumsuzluk veya farklı arayışların ardında yatan gerçek budur; kimliğin bütünlüklü kavranmayışıdır; aracın amacı baskılamasıdır. Bu tablo, daha çok “renkli, heyecan verici” geldiği için vaktini yalnızca fiili olanla geçirip, fikri olanı ihmal etmiş olanlarda gözlenmekte, ruhsal doyum alışkanlığı, yeni koşullar karşısında yeterli olamamaktadır.

Bu durum, 1980 öncesinde mahallelerini, okullarını, vb. faşistlerden arındırdıktan sonra yapacak iş bulamadığı için canı sıkılan “dar pratikçiler”i anımsatıyor. Halbuki devrimci yaşam, başlı başına bir dünyadır; hem teori hem pratiktir ve hiçbir koşulda “sıkılma”ya sebep olmayacak denli zengindir. O halde bugün öncelikle bu durum/ihtiyaç kavranarak işe başlanmalıdır. Geç kalınmış da olsa, başka bir yol, bir alternatif yoktur. Yumruk, yıldızsız sıradanlaşır ve giderek kendine yetmez hale gelir.

**ÜRETEEN BİZİZ,
YÖNETEN DE
BİZ OLACAĞIZ**

KAPİTALİZM EMEKÇİLERİN KANIYLA BESLENİR 'İŞ KAZALARI' KAZA DEĞİL CİNAYETTİR!

Cevahir Aslan

Sınıflı toplumun ortaya çıkışı Sayını zamanda insanın ve insan emeğinin değersizleşmesinin ve yabancılaşmasının başlangıcıdır. İlk ortaya çıkan sınıflı toplum; Köleci Toplum idi. Köleci Toplum'da kölelerin, o dönemin egemenleri için birer üretim aleti olma dışında hemen hiçbir anlamları yoktu. Köle sahipleri için köleler, alınıp satılan birer eşya, gerektiğinde öldürülen ve bundan dolayı hiçbir yaptırma maruz kalınmayan birer meta idiler. Köleci toplum yerini feodalizme, feodalizm ise yerini kapitalizme bıraktı. Sınıflı toplumun gün geçtikçe, daha sistematik biçimler alması ile özetlenebilecek bu yolculuğunda, değişmeyen tek şey; insan emeğinin sömürüsünün yoğunlaşması olmuştur. Egemenler açısından elde edilecek kâr ve kendi egemenliklerinin devamı, her zaman en ön planda tutulmuş, söz konusu, sömürü düzeninin devamı olduğunda, emekçilerin yaşamları sisteme feda edilmiştir.

Kapitalist sisteme geçişle birlikte, işçilerin/emekçilerin emeği daha yoğun bir biçimde sömürülmeye başlanmış, makineleşmenin ve teknik ilerlemelerin sağladığı olanaklar, burjuvazinin sermaye biriktirmesinde önemli bir rol oynamıştır. Bildiğimiz gibi sermaye birikimi, kapitalizmin en temel dinamiklerinden biridir ve bu, işçi ve emekçilerin emek güçlerinin sömürülmesiyle elde edilir. Bu noktada bir kapitalist için sermaye biriktirme noktasında en önemli ihtiyaçlardan biri de; üretim maliyetlerini mümkün olan en düşük düzeyde tutmaktır. Bu ise, öncelikli olarak işçi ve emekçilerin ücretlerini olabildiğince düşürerek ve birkaç işçinin yapabileceği işi tek bir işçinin sırtına yükleyerek olabilir. Dolayısıyla, en maliyetsiz ve geçer yöntem; yükü işçinin sırtına yıkmaktır.

Mesai saatlerinin uzatılması, ücretlerin düşürülmesi, sigortasız çalıştırma, sendikal hakların yasaklanması, esnek çalışma, taşeronlaş-

tırma vb. uygulamaların hepsinin ortak bir amacı vardır; kapitalistin daha fazla kâr elde etmesini sağlayarak sermaye birikimine yardımcı olmak. Bu noktada işçilerin yaşamları/canları birer ayrıntıdır. İşçilerin hergün tersanelerde, madenlerde, inşaatlarda, sanayi sitelerinde ölmesinin, burjuvazi için bir önemi yoktur. Önemli olan üretimin devam etmesidir. Ne de olsa işçi olarak adlandırılan 'şey'den ülkemizde fazlasıyla vardır. Bu yüzden egemenler, çıkardıkları yasada bile çalışma yaşamını tarif ederken, "İşçi sağlığı" olarak değil; "iş sağlığı" olarak tarif ediyorlar.

Ülkemizde her yıl yaklaşık 1,500 işçi, 'kaza' olarak adlandırılan cinayetlerde katlediliyor. Hemen her seferinde egemenlerin ağzından aynı argümanlar duyuluyor. Başbakan, Karadon Madeni'nde öldürülen madenciler için; "Ölüm, bu işin kaderinde var. Madene inen işçiler de zaten bunu göze alıp iniyorlar" diyor. Çalışma Bakanı; "Güzel öldüler,

acı çekmediler!” diyor. Kader, tesadüf, kısmet, takdir-i ilahi, yapacak bir şey yok vb... Bugün itibariyle Türkiye, iş cinayetleri konusunda dünyada üçüncü, Avrupada birinci sırada.

Peki bu durumun gerçek sebebi nedir? Egemenlerin iddia ettikleri gibi, söz konusu 'kaza'lar işçilerin cahilliğinden, eğitimsizliğinden mi kaynaklanıyor? Tüm önlemler alınıyor da, buna rağmen mi ölümler yaşanıyor? Neden dünyanın bir başka ülkesinde, aynı sektörlerde kaza oranları Türkiye ile kıyaslandığında oldukça düşük seviyelerde? İşyeri denetimleri yapılıyor mu? Yasalar iş cinayetleri noktasında caydırıcı mı? Tüm bu soruların cevapları verildikçe, iş cinayetlerinin gerçek nedenleri, sorumluları da ortaya çıkıyor.

İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ NEDİR?

İşçi sağlığı ve iş güvenliği olarak ifade ettiğimiz olgu, esas itibariyle ve öncelikli olarak, çalışma yaşamının, çalışanların hem fiziksel hem de ruhsal anlamda sağlıklarını koruyacak şekilde düzenlenmesini kapsamaktadır. Bu, konu bağlamında çıkarılan yasalardan denetim, işçilerin eğitiminden alınması gereken önlemlere değin oldukça kapsamlı bir konudur. Çalışma yaşamı dediğimiz kapsam ise; bir işçinin evinden sabah çıkıp, akşam evine tekrar dönmesine kadar olan zamanın tamamıdır. Yani; işçinin

işine sağlıklı şartlarda (servislerde) taşınması, işyerinde geçirdiği zaman diliminde sağlığının ve güvenliğinin alınması, bu noktada gerekli alet, araç vb. olanakların sağlanması, iş güvenliği eğitiminin verilmesi, güvenlik denetimlerinin yapılması, sağlığa zararlı olduğu bilinen kimyasal vb. maddelerin kullanılmaması, sağlık kontrollerinin düzenli yapılması, gerekliliklere uymayan işyerlerine yaptırım uygulanması sözünü ettiğimiz kapsamda değerlendirilmelidir.

Genelde işçi sağlığı ve iş güvenliği dediğimiz zaman, hemen herkesin aklına maalesef ilk olarak, yaşanan iş cinayetleri ve işçi ölümleri geliyor. Gazetelerde, tv kanallarında ve genel anlamda medyada hemen hergün duymaya alıştığımız; “Bugün şurada şu kadar işçi hayatını kaybetti.” türünden haberler bu algıyı beslese de, gözden kaçırdığımız bir başka nokta ortaya çıkıyor. O da şu ki; işçi sağlığı ve iş güvenliği dediğimiz olgu, sadece yaşanan iş cinayetlerinden kaynaklı yaşamını kaybeden işçilerle sınırlı değil. Türkiye’de her sene sayısı bir türlü ‘tespit edilemeyen’ işçi, meslek hastalıkları yüzünden yaşamını kaybediyor. Bunların birçoğu kayda bile geçmiyor ya da doğal ölüm olarak kabul ediliyor. Daha düne kadar kot kumlama işinde çalışan ve bu yüzden yirmili yaşlarında hayatını kaybeden yüzlerce işçiden kimsenin haberi yoktu. Bunun birinci sebebi; emek güçlerinin bu konuyu ortaya

çıkarmadaki eksikleri ise, diğer bir sebep de; söz konusu olgunun ne yasalar nezdinde ne de pratik yaşamda bir karşılığının olmamasıdır. Diğer bir ifadeyle, meslekten kaynaklı hastalıkların yasalar nezdinde bir tanımı olsa da yaşamda bu tanımın gereklerini yerine getirecek bir hazırlığın olmamasıdır. Bugün ülkemizde meslek hastalıkları ile ilgilenen sadece 3 hastane vardır. Bu hastaneler de doğal olarak işlevlerini yerine getirememektedirler.

Maden işçilerinin durumu bu konuda öne çıkan örnekler arasındadır. Madenlerde çalışan işçilerin çalışma saatlerinin, diğer işçilere kıyasla daha kısa olması gerekmektedir. Çünkü, yerin yüzlerce metre altında, güneşin görülmediği, oksijen oranının düşük olduğu, kömür vb. madenlerin tozunun sürekli teneffüs edildiği, çeşitli kimyasalların kullanıldığı bir ortamda, bir işçinin sağlıklı şartlarda çalıştığından söz edilemez. Bundan kaynaklı bir maden işçisinin sekiz saat çalışması demek, onun yüksek bir ihtimalle, akciğer kanseri gibi ciddi hastalıklara daha çabuk yakalanması demektir. Gelin görün ki ülkemizde bu basit kural dahi işlememektedir. Kamuya bağlı maden ocaklarında söz konusu kurallara nispeten uyuluyor olsa da, özel madenlerde bu kural bütünüyle devre dışıdır. Hepimizin bildiği gibi, özelleştirme (kamu kaynaklarını sermayeye peşkeş çekme) politikaları çerçevesinde birçok maden ocağı, özel sermayeye devredilmiştir. Özel maden ocaklarında ise, önlem, denetim, vb. kurallar yok denecek düzeydedir.

Herhangi bir kömür madeninde yirmi yıl çalıştıktan sonra, akciğer kanserinden dolayı yaşamını yitiren bir işçinin, bu hastalığı ile mesleği arasındaki bağı kurmak ve gerekli önlemleri almak, egemenlerin işine gelmemektedir. Bu, üretimde ek bir maliyet, diğer sermaye çevreleri ile rekabette ise zayıflatıcı bir etkidir.

Bugün itibariyle, ülkemizde meslek hastalıklarından kaynaklı ola-

rak, senede kaç işçinin yaşamını yitirdiği tam olarak tespit edilememektedir. Ama iş güvenliği uzmanları ve sendikalar bunun, iş cinayetlerindeki senelik rakamların çok üstünde olduğunu tahmin etmektedirler.

İşçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda diğer bir önemli nokta ise; işçilerin bu konudaki eğitimidir. Özellikle tersaneler gibi ağır işkollarındaki işçilerin eğitimi bu anlamda önem taşımaktadır. Sözü ettiğimiz eğitimler bugün büyük oranda, bu alanda faaliyet gösteren özel şirketlerden 'hizmet satın alma' yoluyla gerçekleştirilmektedir. Bu ise, kapitalizmin son dönemde uygulamaya koyduğu bir uygulamadır. Burada amaç, hem sermayeye kaynak aktarımında yeni alanlar açmak, beraberinde özel şirketler aracılığıyla bu alanı daha da denetimsiz ve niteliksiz hale getirmek ve TMMOB vb. meslek odalarının bu alanlardaki işlevini ortadan kaldırmaktır.

Sözü ettiğimiz uygulamanın en yakıcı sonuçlarını tersanelerde görmekteyiz. Bildiğimiz gibi son 5-6 sene içerisinde tersaneler adeta işçi katliamları ile anılır oldu. Özellikle Tuzla Tersaneler Bölgesi, hemen herkesin gündemine girdi. Bu durumun ortaya çıkmasındaki en öncelikli sebep; tersanelerin, taşıyabileceğinden çok fazla bir üretime zorlanmasıdır. Türkiye'deki ucuz, güvencesiz ve örgütsüz işgücü, emperyalist sermayenin de ülkemizdeki tersanelere yönelmesini beraberinde getirmiştir. Tersanecilik sektörünün Türkiye gibi yeni-sömürge ülkelere kaydırılmasının bir başka sebebi ise; bu sektörün hem çevresel kirlilik hem de yoğun enerji tüketimi açısından dezavantajlarının olmasıdır. Bunun yanında ağır sanayi işi olmasından kaynaklı zaten kendi içinde ölüm, yaralanma vb. riskleri taşımasıdır. Dolayısıyla, emperyalist ülkeler kendi üzerlerinden bu risk ve olumsuzlukları yeni-sömürge ülkelere kaydırmayı

tercih etmişlerdir.

Bu ise, tersanlerdeki iş yükünü arttırmış ve işçilerin çok daha yoğun bir biçimde sömürüsüne yol açmıştır. İki-üç işçinin yapması gereken işi bir tek işçinin yapması zorlanırken, aynı zamanda, üretimin öngörülen tarihte bitirilmesi için, birbirini takip etmesi gereken birçok aşamanın aynı anda yapılmasına sebep olmuştur. Örnek vermek gerekirse; inşa edilen bir geminin boyanacak yüzeyi ilk etapta uygun kimyasallarla temizlenir ve sonra da boyası yapılır. Bu esnada işçiler doğal olarak iskeleler üzerinde çalışmaktadır. Boya yapılan alanda, normal şartlarda başka bir işlem yapılmaması, işçilerin güvenliği açısından gereklidir. Fakat kapitalist, işin yetişmesi için boya yapılan alanın yakınında kaynak işlemi de yaptırmaktadır. Bir yanıcı ile yakıcı maddenin aynı ortamda bulunması, zaten felakete davetiye çıkarmak demektir. Söz konusu ortamda meydana gelen bir patlama ise, işçilerin yaşamlarını kaybetmesi ile sonuçlanmaktadır. Bunun adı ise, kapitalizmin dilinde; 'kaza' olmaktadır. Yahut durum, işçilerin cehaleti ya da dikkatsizliği ile açıklanmaktadır. Bu, tamamıyla, patronun sorumluluğu kendi sırtından atmasına yönelik bir söylemdir.

KAPİTALİSTLERİN HESAPLARINDA İŞÇİLERİN CANININ BİR DEĞERİ YOKTUR!

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, bir kapitalist için en önemli kaygı; ürettiği metayı nasıl en düşük maliyet ile üretebileceği kaygısıdır. Üretim sürecinde en önemli kalem; işçi ücretleridir. Bir kapitalist, üretim esnasındaki harcamaları ne kadar dü-

şük düzeyde tutarsa, kârını o oranda yükseltmiş olur.

Türkiye'de iş yaşamına ilişkin hemen her düzenleme, emperyalizmin ihtiyaçlarına cevap verecek biçimde, sermaye sınıfının yararına yapılmaktadır. Son yıllarda emeğe yönelen saldırıların tamamı, kapitalistlerin daha fazla kâr etmesini sağlayacak niteliktedir.

Esnek üretim adı altında yürütülen süreç, emek gücünü satarak yaşamak zorunda olan işçiler açısından tam anlamıyla güvencesizlik demektir. Artık tam zamanlı çalışma güvencesi, tarih olmaya başlamış, 'part-time' olarak anılan, iş olduğunda çalışma ya da yarı zamanlı çalışma sistemi yavaş yavaş oturtulmaya başlanmıştır. Bununla beraber taşeronlaştırma, sadece özel sektöre ait bir uygulama olmaktan çıkmış, kamudaki çalışanları dahi tehdit eden bir seviyeye yaklaşmıştır. Çalışma saatlerinin uzunluğu ise iş cinayetlerinin bir başka sebebidir. Bugün Türkiye, OECD ülkeleri arasında, haftalık 66 saatlik çalışma ortalaması ile, emeğin en yoğun sömürüldüğü ülkedir.

Sendikal haklar 'ileri demokrasi' nidaları eşliğinde birer birer budanmış, grev yasağı olağanlaştırılmış ve bugüne dek mücadele ile elde edilen haklar büyük oranda gasp edilmiştir. Türkiye'de 12 Eylül döneminde, sendikalılık düzeyi %22 iken, bu rakam bugün; %6'dır. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının verilerine göre, 10,3 milyon sigortalı çalışanın 916 bini sendikalı durumdadır.

Üstelik sendikalarda örgütlü olan işçilerin ve kamu çalışanlarının azımsanmayacak bir kısmı, hükü-

Yıl	KESK	Kamu-Sen	Memur-Sen
2002	262	329	42
2012	240	418	650
Artış (%)	-8	27	1448

(Kaynak: Aziz Çelik, İleri Demokraside Sendikalaşma Rekoru, Birgün Gazetesi, 6 EYLÜL 2012)

metin birebir destekçisi ya da yandaşı olan sendikalarda örgütlüdür. Aşağıdaki tabloda, 2002-2012 yılları arasında, kamu sendikalarının üye sayılarındaki değişikliğe ilişkin veriler aktarılmaktadır. Rakamlar 'bin' üzerinden ifade edilmektedir:

Emile Zola'nın "Germinal" adlı romanının sinemaya uyarlandığı aynı isimli filmde, maden işçilerinin, açlıkları, yoksullukları tüm çıplaklığıyla gösterilir. Aynı filmde, işçiliğin nasıl babadan oğula, kuşaktan kuşağa geçtiği, zulmün ve baskının emekçilere nasıl uygulandığı gösterilir. Egemenler ile emekçilerin sınıfsal mücadeleleri arasındaki ayırım en keskin biçimiyle yansıtılır. Bir başka coğrafyanın emekçilerini gösterse de, film, anlamak isteyenler için bizim ülkemize dair de çok şey anlatır. Zonguldak'taki maden işçisinin de oradakinden bir farkı yoktur aslında.

Ülkemiz madenlerinde, son yıllarda daha çok duyar olduğumuz 'grizu' facialarında onlarca işçi kardeşimiz katledildi. Grizu, bilindiği gibi, madende biriken metan gazının, yakıcı bir etki ile karşılaştığında ateş alması ve patlamasıdır. Bu bir yanıyla çok kompleksmiş gibi görünen teknik mesele, basit bir uyarı sistemi ile önlenilebilmektedir. Birkaç yüz bin euro'luk bir donanım, bir madendeki grizu faciasını %99 oranında önlemektedir. Hatta, Avrupadaki kimi maden işletmeleri, söz konusu metan gazından enerji bile elde etmektedir. Fakat, Türkiye gibi yeni-sömürge ülkelerde, işçilerin canı, alınması gereken tedbirlerden her zaman daha ucuzdur. Kapitalistler bu noktada, sınıfsal kimliklerine yakışır biçimde, parayı insan hayatının önüne koymaktadırlar. Bu, burjuvazi açısından anlaşılabilir bir durum değildir; aksine kendi sınıfsal refleksleriyle oldukça örtüşmektedir.

İş cinayetleri konusunda burjuvazinin bu kadar rahat olmasının bir sebebi de; yasal anlamda herhangi

bir cezai yaptırımın uygulanmamasıdır. Bugüne kadar herhangi bir iş cinayeti sonrasında, bir işverenin tutuklandığını ya da farklı bir ceza aldığını hemen hiçbirimiz görmedik. Bu da devletin sınıfsal niteliğine ilişkin çok somut bir göstergedir. Egemen sınıfların baskı ve egemenlik aracı olan devlet, her zaman sermaye sınıfının sözcüsüdür. İstanbul Davutpaşada, bir fişek atölyesinde meydana gelen patlamada otuz insanımız hayatını kaybetmişti. O günden bugüne tek bir kişi bile yargılanmış ya da ceza almış değil. Üstelik, söz konusu işletmeye belediye tarafından plastik madde üreten işletme ruhsatı verildiği halde. Aynı durum Ankara Ostim'deki patlama için de geçerlidir.

ÖRGÜTLÜLÜK, İŞ CİNAYETLERİNİ ÖNELEYECEK TEK ÇÖZÜMDÜR!

Bugün ülkemizde işçi ve emekçilerin karşılaştıkları sorunlar, elbette birdenbire ortaya çıkmadı. Hemen her sorunun sosyo-ekonomik ve tarihsel bir arkaplanı var. Geçmişe dönüp baktığımızda, 24 Ocak Kararları olarak ifade edilen ve temel amacı; işçilerin tüm haklarının turpanlanarak sermaye için yeni ve dikensiz bir gül bahçesi yaratmak olan program, 12 Eylül Cuntası ile gerçekleştirildi. O dönemde, işçilerin/emekçilerin örgütlülük ve toplumun bilinç düzeyi göz önüne alındığında, o programın zaten faşist bir cunta olmadan hayata geçirilmesi mümkün değildi. 12 Eylül ile birlikte de, hepimizin bildiği gibi, işçi ve emekçilerin kazanılmış hakları budandı, sendikalar ve demokratik kitle örgütleri dağıtıldı. Tüm örgütlülükler, namlular ve onlara eşlik eden yasalar ile parçalandı.

O dönemin TİSK Başkanı, patron Halit Narin, durumu, "Bugüne kadar işçiler güldü, sıra bizde" diye özetlemişti. Bugün açısından bakıldığında, esnek üretimin de, taşeronlaştırma ve güvencesizliğin de, sendikasılaştırma ve örgütsüzleştirme-

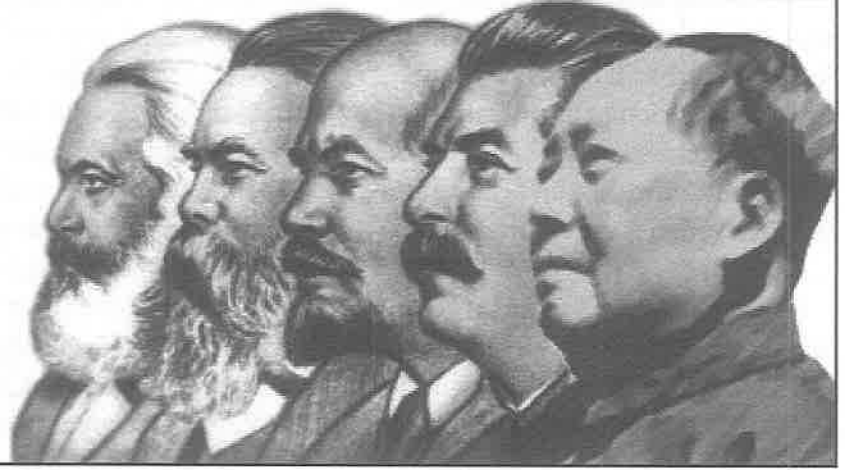
nin de yeni bir şey olmadığı görülür. Hatta sözünü ettiğimiz olgular birer sonuçtur.

Taşeronlaştırma ve esnek üretim de birer sonuçtur. Herhangi bir işkolunda, işçilerin örgütlü olduğu bir durumda, kendilerine yönelen saldırıyı engelleyebilecek imkan ve araçlara sahip oldukları bir durumda, taşeronlaştırma dahil, hiçbir saldırıyı uygulamak bu kadar kolay/pervasızca olamaz. Birkaç yıl önce, Tuzla tersaneler bölgesinde, bir filikanın denenmesi esnasında, kum torbaları yerine filikaya işçiler koyulmuş ve taşıyıcı halatın kopması sonucu işçilerden bazıları yaşamını kaybetmişti. Sözünü ettiğimiz durum tam da bu örnekte ortaya çıkmaktadır. **İnsan canının kum torbası kadar değerli görülmediği bir sistemde, egemenlere bunun böyle olmadığını gösterecek tek şey; işçilerin/emekçilerin örgütlü gücüdür.**

Bugün itibariyle baktığımızda, ülkemizde egemenler ile emekçilerin arasındaki çelişkilerin bu kadar keskinleştiği bir tarihsel dönem olmamıştır diyebiliriz. Emperyalist kriz bırakalım etkisini yitirmeyi, gün geçtikçe derinleşiyor. İşçiler ve emekçiler üzerindeki baskılar, hak gaspları artıyor. Kıdem tazminatlarının dahi kaldırılması gündeme gelebiliyor! Siyasal süreç ise özellikle Ortadoğu bağlamında daha da ısınıyor. Kısacası Türkiye egemenleri ve onların bugünkü sözcüsü olan AKP, hem içeride hem de dışarıda, işçi ve emekçi halkların geleceğini ipotek altına almaya devam ediyor.

Konumuz bağlamında söylemek gerekirse, işçi sınıfına gerek iş cinayeti, gerek kıdem tazminatı, gerekse de grev yasağı adı altında yönelen her türlü saldırıya karşı devrimcilerin, özellikle de sendikaların daha aktif bir mücadele çizgisini benimsemesi gerekiyor. Aksi takdirde egemen ağızlar, işçi ve emekçileri, her iş cinayetinden sonra 'kader, kismet, takdir-i ilahi' gibi söylemlerle aldatmaya devam edecekler.

DOĞRU YERDEN ÖĞRENELİM

İSPANYA İÇ SAVAŞI - 2

16 Şubat 1936 seçimlerini kazanan Halk Cephesi adına kurulan Azana liderliğindeki hükümette ABD, İngiliz ve Fransızlar'ın gönlünü hoş tutmak için sosyalistlere ve komünistlere yer verilmedi. Komünist Parti o dönem sınırlı bir üyeye sahip kadro hareketiydi. Ancak sosyalistlerin halk desteği çok fazlaydı. Hükümet, cumhuriyetçi partilerin kontrolündeydi. Azana Hükümeti'nin ilk işi; 1934 yılında Franco birlikleri tarafından işçi grevini bastırmak bahanesiyle yapılan katliam sonrası hapsedilenlerin genel af ile salıverilmesi oldu. İkinci adım ise özerk Katalan hükümetinin yeniden kurulması oldu. 10 Mayıs tarihinde ise Azana, Cumhurbaşkanı seçildi. Başbakanlığa ise Casares Quirigo seçildi. Haziran ayına gelindiğinde ise Fransa seçimlerinde Halk Cephesi hükümeti kurulmuştu.

1931 yılında cumhuriyetin ilanından beri sürekli hoşnutsuzluklarını bildiren, huzursuzlanan kralcular, feodal toprak sahipleri, tekeller, ruhban sınıfı ve ordu sürekli katliamlara başvurarak işçi ve emekçileri sindirmeye çalışmıştı. 1936 seçimleri artık bu yolun da işe yaramadığını göstermiş oldu. Cumhuriyetin ilanından beri uluslararası

sı faşist ve emperyalist sistemle sürekli işbirliği içinde olan sömürücü sınıflar onlardan aldıkları destek ve işaret ile birlikte harekete geçmek için hazırlıklara başladılar. Seçimlerin hemen ardından faşistler ülkenin hemen her yerinde siyasetçilere, sendikacılara, işçi ve köylülere yönelik suikast ve katliamlara hız verdi. Falanjistlerin amacı yarattıkları terör yoluyla halkı sindirmektir. 14 Mart tarihinde Falanj partisi hükümet tarafından yasadışı ilan edildi ve liderleri J.A. Primo de Rivera tutuklandı. Falanjistler iç savaşta turmandırmak için suikastler yanında doğrudan halka saldırmaya da başladı. 14 Nisan 1936'da falanjistler resmigeçit töreninde halka ateş açtı. 13 Temmuz tarihinde cumhuriyetçi askerlere dönük katliamlar ise bardağı taşırdı ve sağcıların liderlerinden Calvo Sotelo cezalandırıldı. Böylece Generaller istediği fırsatı yakaladığını düşünerek Fas'ta iç savaşın işaretini verdiler.

İÇ SAVAŞ BAŞLIYOR!

İç savaş öncesi generaller, defalarca Cumhuriyete bağlılıklarını beyan eden yazılı ve sözlü açıklamalar yapmışlar hatta kendilerini cumhuriyetin sadık bekçisi olarak göstermeye gayret göstermişlerdir. Azana cumhurbaşkanı seçildiğin-

de tüm generaller onu kutlamış ve bağlılığını bildirmişti. İsyandan bir gün önce Franco Savunma Bakanı'na gönderilen telgraf generallerin ikiyüzlülüğünü ortaya koyuyordu: "Ordunun Cumhuriyete karşı olduğunu söyleyenler yalan söylemektedirler. Kendi kirli iktisatları yüzünden komplolar icat edenler sizi kandırmaktadırlar. Subayların endişe, şeref ve vatanseverliklerini komplo ve vefasızlık belirtileri olarak gösterenler ülkemize çok kötü bir hizmette bulunmaktadırlar." General Mola yine isyandan bir gün önce cumhuriyete bağlılığını ifade edip isyana katılmayacağına dair şeref sözü vermişti. Generallerin ikiyüzlülüğüne kanan hükümet isyan karşısında şaşkına döndü. Komünist Parti önderliğinin defalarca yazılı ve sözlü yaptığı tüm uyarılar dikkate alınmadığı gibi, komünistler orduyu tasfiye etmek istiyor biçiminde yansıtıldı. En son Komünist Partisinden bir heyet Başbakan'a çıkıp da, General Mola'nın isyan faaliyetlerine ait kesin deliller sunduğunda bile Başbakan'ın cevabı; komünistlerin "her yerde Faşist gördükleri" olmuştu. Halk Cephesi içinde faşist bir ayaklanmaya, isyana ve hele iç savaşa, komünistler dışında ihtimal veren yoktu. Sosya-

İsyan ancak işçi sınıfı ve köylülerin kitlesel olarak sokağa çıkıp elde silah faşistlere karşı çarpışmalara katılmasıyla durdurulabildi. Faşizm tehlikesi karşısında hükümetin halka silah dağıtmaya başlamasıyla birlikte Komünistler, Sosyalistler, CNT üyeleri, Cumhuriyetçiler, Katalan Milliyetçileri, Baskılar ve diğer anti-faşistler birleşmişler ve Cumhuriyeti kurtarmak için kanlarını dökmüşlerdir.

list Parti önderlerinden Prieto, parti toplantısında faşist tehlikeye dikkat çeken bir konuşma yaptığında yoldaşları "Palavra! Kocakarı masalı" bunlar diye onla alay etmişti. İç savaş başladığında bile Başbakan Casares Quirigo isyanın küçük çaplı olduğunu ve kısa sürede anlaşılacağına düşünüyordu. İspanya'nın yarısı denetimden çıkana kadar herhangi bir girişimde bulunmadığı gibi, halka silah dağıtılması taleplerini de kabul etmedi. Başbakan en sonunda: "Beyler, elimizdeki silâhların dağıtılması için emir vereceğim. Fakat ben istifa ediyorum" diyerek hem mücadeleden kaçmış hem de faşistlere büyük fırsatlar yaratmıştı. 20 Temmuz'da Jose Gual'ın başkanlığında yeni hükümet seçildi.

İç savaşa faşistler çok kapsamlı hazırlanmıştı. İspanya'nın her yerinde aynı anda başlayan isyan bazı yerlerde başarı da kazanmıştı. Faşistler, sadece ordu aracılığıyla değil sivil faşist güçleri de kışlaya sokup onlara üniforma ve silahlar dağıtarak ayaklanmalara hız kazandırmışlardı. Faşistler işgal ettikleri yerlerde yağma, talan ve katliamlara başvuruyorlar, oluk oluk kan akıtıyorlardı. İşgal ettikleri her yerde onbinlerce insanı önce işkenceden geçirip ardından öldürüyorlardı. Faşistlerin katletmesi için çoğu zaman cumhuriyetçi bile olmak gerekmiyordu. Sömürücü sınıfları desteklememek bile cinayetler için yeterli bir gerekçeydi.

İsyan ancak işçi sınıfı ve köylülerin kitlesel olarak sokağa çıkıp elde silah faşistlere karşı çarpışmalara katılmasıyla durdurulabildi. Faşizm tehlikesi karşısında hükümetin halka silah dağıtmaya başlamasıyla birlikte Komünistler, Sosyalistler, CNT üyeleri, Cumhuriyetçiler, Katalan Milliyetçileri, Baskılar ve diğer anti-faşistler birleşmişler ve Cumhuriyeti kurtarmak için kanlarını dökmüşlerdir. Halk Cephesi'ni oluşturan partilerin siyasal öngörüsüzlüğü, basiretsizliği halkın kanının daha fazla akıtılmasında önemli bir etken olmuştur.

1936 Ağustos'unda İspanya'nın en büyük kentleri olan Madrid, Barcelona, Valencia ve Bilbao'nun yanı sıra Bask bölgesi ve Katalonya'nın da cumhuriyetçilerde kalması, isyancıların hedefine ulaşamadığının göstergesi olmuştur. Cumhuriyet Hükümeti, Akdeniz ve Cantabrian kıyılarındaki önemli ticaret limanlarını, başlıca sanayi ve madencilik merkezleri ile en zengin tarım bölgelerini elinde tutuyordu. Cumhuriyetçi kuvvetler 24 Temmuz'da karşı saldırıya geçerek Bask bölgesinde işgal edilen şehirleri ve Cordoba'yı geri aldılar. Huesca ile Granada hemen hemen tamamen sarılmıştı, Zaragoza ile Cordoba gibi bölgelerde, Halk Milis kuvvetlerinin baskısı artıkça faşistlerin durumu güçleşiyordu.

17 Temmuz'da General Mola, General Francisco Franco ve Ge-

neral Jose Sanjurjo önderliğinde Fas'ta askeri ayaklanmanın işareti verildi ve 19 Temmuz'da ise üst düzey subayların büyük bir kısmı faşizmin tarafına geçti. Ayrıca bakanlıklardaki, mahalli idarelerdeki yüksek memurların, sanayi işletmelerindeki yöneticilerin %75 ila %90'ı aynı şekilde hareket ettiler. 20 Temmuz 1936'da General Sanjurjo, İspanya'ya isyanın başına geçmeye giderken, bindiği uçağın Lizbon yakınlarında esrarengiz bir şekilde düşmesi başsız kalan isyan hareketinde liderlik yarışı başlatmıştı. General Mola ile Franco arasında bir yıla yakın süren mücadele, 1 Temmuz 1937'de General Molanın da esrarengiz bir uçak kazası sonunda ölmesi ile Almanya'ya daha yakın olan Franco yararına çözümlenmiş oldu. Kuşkusuz cumhuriyete sadık kalan generaller ve ordu birlikleri de mevcuttu. Santander, Valencia, Murcia, Castellon, Bilbao, Cartagena, Malaga, Tarragona, Alicante, Huelva, İrun gibi şehirlerde ordu saflarından isyana hemen hiç katılım olmamıştır. Logrono, Palencia, Valladolid, Cadiz ve El Ferrol'da isyancılarla cumhuriyete sadık kuvvetler arasında ciddi çatışmalar olmuştur. Tetuan, Melilla, Pollensa ve Leon hava üstlerinde havacılar isyancılara karşı koymuşlar ve Cumhuriyeti savunma uğruna hayatlarını feda etmişlerdir. General Villabril, Pita Caridad, Salceda, Batet, Gomez Morato, Romerales, Nonez del Prado ve Molero ile Amiral Arzola ve diğer yüzlerce subay bu nedenle öldürülmüşlerdir.

İspanyol halkı Cumhuriyeti kurtarmıştı. Bu büyük çatışmada İspanyol halkının sömürücülerden daha güçlü olduğu ortaya çıkmıştı. İşte bundan sonra uluslararası emperyalist ve faşist güçler devreye girdi. Bir yandan güya demokratik ülkeler (ABD, İngiltere ve Fransa) "Müdahale etmeme" politikasıyla cumhuriyetçilerin elini kolunu bağlarken; Alman ve İtalyan faşizmi ise İspanya Cumhuriyeti'ne açıktan ve

utanmazca askeri müdahale ediyordu.

FAŞİZMİN ULUSLARARASI DESTEĞİ

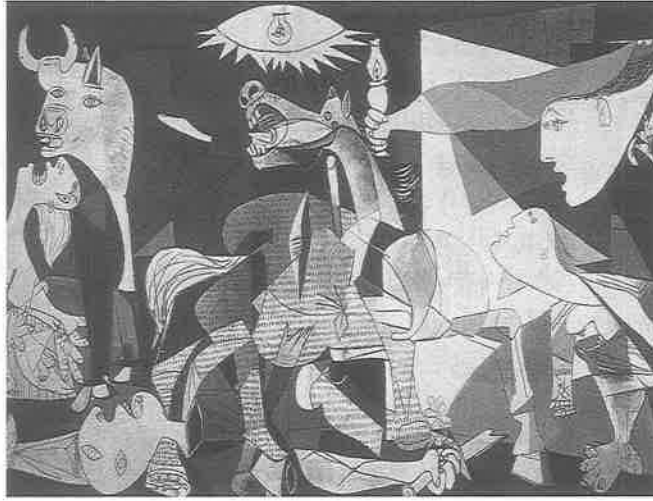
İç savaşı başlatırken sömürücü sınıflar ve generaller neye güveniyorlardı? Daha önce de belirttiğimiz gibi iç savaş hazırlıkları cumhuriyetin ilanına kadar dayanır. Monarşi taraftarları ve toprak sahipleri çeşitli defalar İtalya'ya geçip çeşitli görüşmeler yapmış, anlaşmalar imzalamıştı. İspanyol tekellerinin temsilcileri ve Generaller ise Almanya ve İtalya'ya yaptıkları ziyaretlerde para, silah ve asker desteği karşılığında maden yataklarını faşistlere devreden çeşitli anlaşmalar imzalamışlardı.

Emperyalist ve faşist devletlerin çıkarları İspanya'da çakışıyordu. Halk Cephesi her şeyden önce kendi ülkelerine kötü bir örnek ve risk oluşturuyordu. Fransa'da Halk Cephesi hükümet kurmuştu bile. Emperyalistlerin Sovyetler Birliği'ne saldırtmak için sürekli besleyip büyüttükleri Alman ve İtalyan faşistleri için İspanya Cumhuriyeti iyi bir cephe gerisi olmayacaktı. Ayrıca İspanyol madenleri faşist savaş sanayii için gerekliydi. Faşistlerin İspanya'ya hiçbir engelle karşılaşmaksızın açıktan müdahalesi diğer kapitalist ülkelerdeki yönetimlerin de faşizme kayışını hızlandırdı. İspanya iç savaşı sonrası Alman ve İtalyan faşistleri Kuzey Afrika ve Doğu Avrupa'da hızla yayıldı.

Emperyalizmin ve faşizmin İspanya'ya müdahalesi iç savaşın da niteliğini değiştirdi. Başlangıçta oligarşiyle (monarşistler, toprak sahipleri, tekeller, ordu vb.) halk arasında süren mücadele uluslararası müdahaleler sonrası Ulusal Kurtuluş Mücadelesi'ne dönüşmüştür. 18 Ağustos 1936'da İspanya Komünist Partisi yeni gelinen aşamayı yayınladıkları bildiride şu sözlerle dile getiriyordu: "Bir yanda ülkemizin askeri ve reaksiyoner kuvvetleri, di-

ğer yanda demokrat ve ilerici bir İspanya isteyenler arasında bir mücadele olarak başlayan savaş, kısa zamanda bir bağımsızlık savaşına dönüşmüştür. Ülkemizin zorba yabancıların kanlı çizmeleri altında çiğnenmesine engel olmak için bütün milletimiz ayağa kalkmalıdır."

İç savaşta faşistlerin kaybettiği ortaya çıkınca Almanya ve İtalya, İspanya ile Fas arasındaki cumhuriyet donanmasına uçak ve denizaltılarla saldırıp bölgeden uzaklaştırdı. Böylece oluşturulan koridordan Fas'ta toplanmış olan Franco'nun birlikleri, Arap paralı askerleri ve İtalyan birlikleri İspanya'ya taşındı. Bunlar savaş deneyimi olan birliklerdi. Özellikle İtalyan askerleri Habeşistan'ın işgalinden daha yeni

gelmişti.

İspanya'daki iç savaşı destekleyen ülkelerin başında Almanya ve İtalya gelir. İspanya Savaşı'nda rol alan İtalyan asker sayısı 150 bini bulmuştur. İtalyan Hava Kuvvetleri'ne ait yaklaşık 1000 civarındaki uçak 86420 uçuş gerçekleştirerek İspanya halkının üzerine 11585 ton bomba atmıştır. Ayrıca İtalya, Franco'ya; 2 bin top, 10 bin otomatik silah, 200 bin tüfek, 1700 ton bomba, 10 milyon mermi ve binlerce askeri araçtan oluşan müthiş bir malzeme desteği de sağladı. Alman ve İtalyan denizaltıları özellikle Akdeniz'de İspanya'ya giden Rus, İngiliz, Norveç vb. yük gemilerini de batırarak cumhuriyeti hem parasal olarak zarara uğratmış hem de denizden ab-

lukayı sıkılaştırmıştır.

İspanyol faşizminin uluslararası alanda en önemli destekçilerinden birisi Alman faşizmidir. Almanlar'la Franco'nun ilişkileri birinci emperyalist paylaşım savaşı sonrası İspanyol Fas'ına kadar dayanır. Almanya 1936 Ekimi'nde İspanya Cumhuriyeti'yle savaşmak üzere General Sperrle kumandasında Kondor Lejyonu adıyla bir hava birliği gönderdi. Almanya, Franko ordusunu eğitmek ve örgütlemek için binlerce subay ve ayrıca tank, topçu ve muhabere birlikleri de göndermişti. İspanya iç savaşında rol alan Alman subay ve uzmanlarının 50 bin kişiyi bulduğu bildirilmektedir. Bu dönemde Alman Hava Kuvvetleri'nin (Luftwaffe) kondor lejyonunun Blitzkırığ (Yıldırım Savaşı) diye bilinen yeni hava taktiklerini burada denediği söylenir.

İç savaşa doğrudan askeri destek veren ülkelerden birisi de 1932 yılından beri Salazar'ın faşist diktatörlüğüyle yönetilen Portekiz'di. Salazar, silah yardımı yapmadı, ama hem 15 bin asker yolladı (8 bini öldü), hem de Franco'ya giden her türlü malzeme, Portekiz üzerinden taşındı. Almanya'nın asker, mü-

himmat, yiyecek ve diğer malzeme şeklindeki geniş savaş yardımları ve Franco'nun ABD'den sağladığı taşıt, yakıt ve malzemeler ancak deniz yoluyla İspanya'ya ulaştırılabilirdi. Salazar, bütün bunların Lizbon veya Porto limanlarından alınarak Franco bölgesine ulaştırılmasında yaşamsal bir rol oynadı, nakliye trafiği onsuz bu kadar rahat başarılamazdı. Portekiz toprakları, hava alanları, ulaşım ve radyosu, hatta ordu ve polisi bile Franko'nun emrine verilmişti. Portekiz hava alanlarından kalkan Alman uçakları İspanyol şehirlerini bombalıyorlardı.

İspanyol faşistlerinin savaşa sürdüğü askerlerin bir kısmı da Arap kökenli askerlerdi. Kuzey Afrika'dan toplanan bu paralı as-

kerlerin sayısı 100 bini buluyordu. Bu birlikler İspanyol Fası'ndan ziyade Fransızlar'ın kontrolündeki Fas ve Cezayir'den toplanmıştı. O dönem Fas halkının ilerici kesimleri, Araplar'ın Franko ordusuna alınmasını protesto etmişler, hatta Fransız yönetimine karşı ayaklanmalar bile düzenlenmişti.

İspanya'da savaşa katılan yabancı güçlerin toplamı Franco'nun elinde bulunan İspanyollar'dan kat kat fazlaydı. Hatta Franco'nun ordusu başlangıçta çok büyük oranda yabancı askerler ve savaşçılardan oluşmuştu. İspanya'daki iç savaşa müdahale eden İtalyan, Alman, Portekiz ve Arap askerlerinin sayısı 300 bin kişiden fazlaydı.

İspanyol faşistlerinin gücü yalnızca yabancı askerle sınırlı değildi. Uluslararası güçler içinde faşist ülkelerin doğrudan cephede savaşmasının yanı sıra bir de onları para, politika, silah, mühimmat, taşıt, petrol, gıda vb. her yolla açık-gizli destekleyen emperyalist ülkeler vardı. Bu ülkelerin başında ise ABD, Fransa ve İngiltere üçlüsü yer almaktaydı.

Amerikan Kongresi, önce ikiyüzlüce seçilmiş bir hükümeti, onu devirmek için ayaklanan faşistlerle bir tutarak tarafsızlık kararı aldı. Uluslararası hukuk (burjuva hukuk) için bile yüzkarası olan bu karar Amerikan emperyalizmi için yalnızca bir kamuflej görevi görüyordu. Ford, Studebaker, General Motors, Standard Oil ve başka Amerikan tekelleri Franco'ya yardım ediyor, taşıt ve borç veriyorlardı. İspanyol faşistleri böylece iç savaş boyunca sınırsız bir petrol kaynağına sahip oldu. Kendisi yakıt sıkıntısı çeken Alman ve İtalyan faşistlerinin uçak ve tankları Amerikan petrolü ve uçak yakıtı sayesinde İspanya halkının başına bomba yağdırabiliyordu ya da paletler altında ezdi. ABD'nin daha savaşın başında yaptığı petrol yardımı 344 bin tona ulaşmışken; bu oran iç savaşın sonu olan 1939 yılında 624 bin tona çıkmıştır. Ayrıca ABD

Franko'ya milyonlarca dolarlık kredi açarak iç savaşı finanse etmiştir. ABD, Başkanı Roosevelt, 21 Nisan 1938'de iç savaşın sonlarına doğru artık gizlenecek bir şey kalmayıp her şey ortaya dökülünce "*Franko uçaklarının Barselona'ya Amerikan yapısı bombalar attığını duyduk. Bunlar Alman hükümetine veya bir Alman şirketine satılmış ve oradan tekrar ihraç edilmiş olabilir.*" diyerek bu ilişkiyi dolaylı yoldan kabul etmiş oldu. İç savaşta en çok kullanılan araçlardan birisi de kamyonlardı. Franco'ya yapılan kamyon yardımı incelendiğinde Almanya'nın 1200, İtalya'nın 1800 ve ABD'nin ise 12800 adet kamyon yardımında bulunduğu görülüyor. Franko'nun Dışişleri Bakan Yardımcısı Jose Maria Doussiangué "*Amerikan petrolü, Amerikan kredisi ve Amerikan kamyonları olmasaydı savaşı kazanamazdık.*" demiştir.

İspanyol faşistlerini destekleyen ülkelerden birisi de İngiltere idi. İç savaştan önce ve sonrasında büyük İngiliz tekelleri Franko'ya muazzam para yardımlarında bulundular. İngiliz Petrol kralı Sir Henry Deterding (Shell) Franko'ya büyük paralar vererek iç savaşı finanse etti.

Fransa'da 1936 yılı haziran ayında kurulan Halk Cephesi İspanya'ya destek sözü vermişti. Leon Blum, iç savaş başlar başlamaz İspanyol hükümetinin parasını ödeyerek almak istediği silahları hiçbir zaman vermedi. Belki de bu silahlar gelmiş olsa Cumhuriyet hükümeti, Francocular'ın İtalya ve Almanya'dan aldıkları yardıma rağmen, bu faşist isyanı çok kısa bir süre içinde bastırabilecekti. Bununla da yetinmeyen Leon Blum, 1 Ağustos tarihinde ise başlıca Avrupa devletlerine başvurarak İspanya'daki savaşa ilişkin toplu bir "*Müdahale etmeme*" siyasetinin uygulanmasını istedi. '*Müdahale etmeme*' siyasetinin (!) mimarlarından birisi Ekim Devrimi'nin en büyük düşmanlarından eski İngiliz İşçi Partisi lideri ve Başbakan Mac

Donalds iken; diğeri Fransız Halk Cephesi hükümetinin Başbakanı Fransız Sosyalist Partisi lideri Leon Blum idi. İkinci Enternasyonal'in yeminli komünizm düşmanları İspanyol halkının faşizme altın tepside sunulmasına hizmet etti. Fransa daha iç savaşın başında 'müdahale etmeme' siyasetini tüm Avrupa'lı devletlere kabul ettirmişti. Bu politikanın ruhu Cumhuriyet'e silah gönderilmesini engellemek, Alman ve İtalyan faşistlerinin büyük uçak, silah ve askeri yardımlarını dünya komuoyundan gizlemektir. İkinci Dünya Savaşını başlatan işte bu '*Müdahale etmeme*' siyasetiydi. Bunun ilk ve başlıca kurbanı İspanyol halkı oldu. ABD, İngiltere ve Fransa güttükleri bu siyaset ile faşizmin Fransa ve İspanya'daki Halk Cephesi'ni yıkmasına yardım edeceğini, daha sonra da faşist saldırılarını Sovyetler Birliği'ne yöneltmenin kolay olacağını düşünüyorlardı.

İkinci Enternasyonal'in önde gelen liderlerinden olan Leon Blum "*Müdahale etmeme*" siyasetini ortaya atmasından on ay sonra FKP'nin (Fransız Komünist Partisi) geniş bir Halk Cephesi hükümeti kurma teklifini geri çevirerek istifa etti ve yerine Hitler'in ve Chamberlain'ın adamı Georges Bonnet ve Dadalier geldi. Artık İspanya'nın cumhuriyetçilerinin karşısında tüm emperyalist-faşist blok bir bütün halinde dikilmiş oluyordu.

CUMHURİYETÇİLER'İN HAZIRLIKLARI

Hükümetle iktidarın aynı şey olmadığı, İspanya'da bir kez daha kanıtlanmış oldu. İç savaşın başlamasıyla birlikte Casares Quirigo istifa etti ve yerine Jose Giral (Sol Cumhuriyetçi) başbakanlığa getirildi. Halka silah dağıtılmaya başlandı. Cumhuriyetçilerin güvendiği ABD, Fransa ve İngiltere'nin hükümetin yanında olması bir yana dolaylı olarak faşistleri desteklemesi Komünistler dışında Halk Cephesi içinde yer alan tüm güçleri şok etmişti.

Enternasyonal'in çağrısıyla İspanya halkının yalnız olmadığı bir kez daha görülmüş oldu. Enternasyonal'in çağrısını işçi sınıfı ve emekçiler ile ezilen halklar dünya çapında çığ gibi büyüyen bir destek kampanyasına çevirdiler. Dünyanın her yanından işçisi-köylüsü, genci-yaşlısı, kadını-erkeği, siyahı-beyazı ile her sınıftan, renkten, dilden, dinden vb. insanlar bir sel gibi akıp İspanya halkının yardımına koştu.

Halk Cephesi hükümetinin en büyük yanlışlarından biri; ordunun, kilit noktalarında bulunan faşist generalleri tasfiye etmemesidir. Franko, Fas'a çok yakın olan Kanarya Adalarına, General Mola, koyu Katolik ve mutlak monarşi yanlısı Karlistler'in kalesi olan Pamplona'ya, Godeu ise Balear Adaları Komutanlığı'na atandı. O dönem komünistler her gün düzenledikleri toplantılarda, basında, parlamentoda ve hatta cumhuriyetçi yetkililere sürekli faşist tehlikeye karşı önlem alınması gerektiğinden bahsetti. Komünistler, başta Franko olmak üzere komplocu generallerin adlarını açıklıyorlar, bunların buldukları görevlerden alınmalarını ve faşist kuruluşların yasaklanmasını talep ediyorlardı. İspanya Komünist Partisi sadece faşist tehlikeye dikkat çekmekle kalmayıp çeşitli hazırlıklara da girişmişti. Bunlardan birisi Halk Milisleri'dir. İspanya'nın çeşitli yerlerinde kurulan bu milislerin en ünlüsü meşhur 5. Alaydır. Daha iç savaş başlamışken Madrid'de kurulan Beşinci Alay, ileride oluşturulacak Cumhuriyetçi Halk Ordusu'nun çekirdeği ve temel taşı olacaktı. İç savaşın ilk aylarında Beşinci Alay'ın mevcudu 70 bini bulmuştu. İç savaş yayıldıkça 5. Alay askeri birlik olmaktan çıkıp Askeri Akademi halini aldı. Beşinci Alay ordunun acil ihtiyacı olan pilot, tankçı, topçu vb. yetiştirmeye başladı. İç savaşın savaş alanlarında yetişen komutanların-

dan en ünlüleri olan Lister, Modesto vb. Beşinci Alay'ın saflarından çıkmıştı. Beşinci Alay'ın bir başka özelliği; bütün birliklerinde siyasi komiserler bulunmasıydı. Bu, Kızılordu türü örgütlenmeydi. 1936 Şubatı'nda Komünist Partisi'nin üye sayısı 30 bin iken; Temmuz ayında 107 bine yükselmişti. Komünistlerin iç savaşta gösterdiği fedakârlık ve siyasal öngörü böyle bir sonuca yol açmıştı.

İç savaş başladığında Troçki'nin bile içine sindiremediği POUM (Birleşik Marksist İşçi Partisi) enerjisini faşistlerle mücadeleden daha çok İKP, Stalin ve SSCB'ye ayırmıştı. Neredeyse İKP'ni Franco'culardan, SSCB'yi Alman Faşizminden ve Stalin'i de Hitler'den daha tehlikeli görüyorlardı. İç savaş sürecinde POUM'un en iyi anlaştığı kesim anarşistler olmuştu. Daha çok Katalonya bölgesinde varlığını sürdüren POUM'un liderliğini Andreu Nin ve Joaquín Maurín yapıyordu. POUM, savaşın kötü gittiği dönemlerde bozguncu faaliyetlerine hız verdiği gibi faşist orduların Barcelona kapılarına dayandığı süreçte ise karşı devrimci ayaklanmalar çıkararak ülkeyi Franco'culara teslim etme yarışına girmişlerdir.

Halk Cephesi hükümeti kurulduğunda İspanya'daki en güçlü yapı anarşistler olmasına rağmen iç savaşa doğru giden süreçle hiç ilgilenmedikleri gibi ciddi hiçbir hazırlık da yapmadılar. İç savaş başladığında bile yerlerinden kıpır-

damadıkları gibi Halk Cephesi'nin almaya çalıştığı önlemleri çoğu zaman baltamaya çalıştılar. İç savaşın hemen öncesinde çeşitli kentlerde yarattıkları grev dalgasıyla yalnızca ekonomi baltalamakla kalmayıp; hükümetle işçi sınıfını karşı karşıya getirmeye çalışarak dikkatleri dağıtmış kolektif enerjinin boşa akmasına yol açmışlardır. Anarşistler bu tavırlarıyla niyetleri farklı olsa da düşmana hizmet etmiştir. Anarşistler Bask milliyetçilerinin de desteğiyle iktisadın millileştirilmesine ve merkezileştirilmesine ve gerçek bir savaş sanayiinin kurulmasına karşı çıktılar. Franco birliklerinin ve uluslararası bağlaşıklarının ele geçirdiği yerlerde onbinlerce insanı katlederek hızla ilerlediği bir süreçte tüm dikkatlerin düşmana çevrilmesi gerektiği bir anda, üst üste cinayet gibi hatalar işlediler. Faşist güçlerin tank, top, uçak vb. ağır silahlarla şehirleri bir bir ele geçirdiği bir dönemde, Halk Ordusu'nun kurulmasına ve ona asker gönderilmesine uzun süre karşı çıkarak küçük gruplar halindeki milis örgütlenmesinde ayak dirediler. Ancak iş isten geçtiği, pek çok bölgenin sanayisi, tarımı ve en önemlisi insanlarıyla birlikte elden çıktığında yani faşist ordular Barcelona, Valencia ve Madrid kapılarına dayandığında harekete geçmeye çalıştılar. 20 Kasım 1936 tarihinde ünlü anarşist lider Durruti'nin (Buenaventura Durruti Dumange) duruşunu diğerlerinden biraz ayrı ele almak gerekir. Durruti'nin faşistlerin Madrid kapılarına dayandığı bir sırada yanında son derece disiplinli bir askeri gurupla Barcelonadan yola çıkıp savaşa dâhil olması ve şiddetli çarpışmalar sırasında şaibeli bir şekilde ağır yaralanarak ölmesi dramatik bir olay olmuştur. **Durruti'nin ölüm biçimi hakkında çeşitli spekülasyonlar hala sürmektedir, ancak onun ölümüyle anarşistlerin asıl yitirdiği şey disiplinli, diri ve savaşçı ruh olmuştur.** Durruti'nin ölümünün ardından uzun süredir

hapiste tutulan Falanj'ın kurucusu J.A. Primo de Rivera idam edildi.

Anarşistler, ordunun ve şehirlerin en çok ihtiyaç duyduğu yiyecek, giyecek ve çeşitli erzakların sağlanması için tarımsal üretimin artırılması gerektiği dönemlerde planlı üretime de karşı çıktılar.

Sanayi üretiminin düştüğü, savaş sanayinin hızla merkezleşmesinin zorunlu olduğu bir dönemde, Halk Cephesi Hükümeti'nin tüm çabalarına rağmen, ne Bask milliyetçileri ne de Katalonya'daki anarşistler buna yanaşmadı. Ordu, cephede malzeme ve erzak yokluğundan kırılırken onlar küçük çıkarlarının peşinden koşmaya çalışıyordu.

Anarşistler, başlangıçta Uluslararası Tugaylar'ın Fransa üzerinden İspanya'ya girişini bile engellemeye çalışmış; ancak dünya çapında yapılan protestolar sonucu izin vermek zorunda kalmıştı.

SOVYET DAYANIŞMASI

İspanya'nın cumhuriyetçi hükümetinin ABD, İngiltere ve Fransa gibi emperyalist ülkelerden beklediği destek hiçbir zaman gelmediği gibi onlar iç savaş boyunca düşmanca faaliyetlerden, cumhuriyeti altın tepside faşizme sunmak için hiçbir çabadan da uzak durmadılar. Sovyetler Birliği'ne uzun süre mesafeli duran cumhuriyet, yapayalnız ve çaresiz kaldığında yardım talebinde bulundu. Bu çığılığı dünyada Sovyetler Birliği ve Meksika dışında hiçbir ülke duymadı. Meksika'nın desteği gerek mesafe gerekse de imkânlar göz önünde bulundurulduğunda sembolik kaldı. Ancak Sovyetler Birliği halkları ve Enternasyonal tüm kaynaklarını hiçbir karşılık beklemezsin seferber etti. Sovyetler Birliği insan, silah, mühimmat, yiyecek, giyecek, sağlık ve çeşitli yardım malzemelerini imkânlar dâhilinde adeta İspanya'ya yağdırdı. Sağda solda bu desteği küçümsemeye ve elindeki karayı Sovyet Halklarının yüzüne sürmeye çalışanlar olsa da onlar yalnızca

sahibinin sesi olarak kalacaktır.

Kızılordu'nun en seçkin binlerce subayı, pilotu, denizcisi ve tankçısı, istihkâmcısı, eğitimciyi yardım için İspanya'ya koştu. Sovyetler Birliği'nin ilk planda iç savaşta cumhuriyetçilere binin üzerinde uçak (modern avcı ve bombardıman uçakları), bine yakın tank, yüzlerce zırhlı araç, binlerce sahra topu, yüzbinlerce silah ve 30 bin ton cephane verdiği bilinir. Üstelik bu yardımlar silahları kullanacak yetişmiş teknik personelle birlikte gönderildi.

Sovyetler Birliği ve Stalin, desteklerini hiçbir zaman övünme ve propaganda malzemesi olarak görmedi, aksine bu yardımları yalnızca yapılması gerekli bir görev olarak adlandırdı. Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi adına Stalin'in İspanya Komünist Partisi Genel Sekreteri Jose Diaz'a gönderdiği ünlü telgraf bu tutumu teyit etmişti: "İspanya'nın devrimci kitlelerine kendi güçlerinin yettiğince her desteği vermekle Sovyetler Birliği emekçileri yalnızca görevlerini yerine getirmektedirler. Onlar İspanya'nın faşist gericilerin baskısından kurtuluşunun yalnızca İspanyolların özel bir meselesi olmadığını, ama tüm gelişmiş ve ilerici insanlığın ortak davası olduğunu kavramışlardır. Kardeşçe selamlar" (J. Stalin - Enternasyonal Basın Yazışmaları, Cilt 18, No. 24, 17 Mayıs 1938)

Uluslararası emperyalist ve faşist güçlerin "müdahale etme" siyaseti olarak ortaya attığı, Cumhuriyet'e her türlü silah, asker, insani malzemenin İspanya'ya sokulmasını yasakladığı ve bunu bir savaş sebebi adlettiği bir dönemde Sovyetler Birliği'nin savaşı göze alarak yardımları İspanya'ya ulaştırması halk arasında büyük bir coşkuyla ve minnetle karşılandı. Kızılordu subayları ve teknik personeli İspanya'da milis mücadelesinin Halk Ordusu'na dönüşmesi için tüm imkânları seferber ettiler. Bu çabalar sonucu İspanyol halkı

içinden yeni yeni pilotlar, tankçılar, topçular vb. yetişti. Kızılordu subayları dört yıl boyunca çok zor koşullarda sürdürülen pek çok çarpışmada, planlamadan organizasyona kadar her aşamada aktif olarak rol almıştır. Franco ve müttefiklerinin cephede asker sayısından silah gücüne ve diğer üstünlüklerine rağmen direnişin sürdürülmesinde ve pek çok başarı kazanılmasında önemli görevler üstlenmişlerdi. Madrid Savunması'nın da Kızılordu subayları tarafından hazırlandığı ve koordinasyonunda aktif rol aldıkları bilinir.

ENTERNASYONAL VE ULUSLARARASI TUGAYLAR

Cumhuriyetçilerin çok güvendiği ABD, İngiliz ve Fransız emperyalizminin ihaneti ve Halk Cephesi'nin yardım talebi üzerine toplanan Komünist Enternasyonal, 26 Temmuz tarihinde Prag toplantısında İspanya'ya yardım edeceğini açıkladı. Enternasyonal'in çağrısıyla İspanya halkının yalnız olmadığı bir kez daha görülmüş oldu. Enternasyonal'in çağrısını işçi sınıfı ve emekçiler ile ezilen halklar dünya çapında çığ gibi büyüyen bir destek kampanyasına çevirdiler. Dünyanın her yanından işçisi-köylüsü, genci-yaşlısı, kadını-erkeği, siyahı-beyazı ile her sınıftan, renkten, dilden, dinden vb. insanlar bir sel gibi akıp İspanya halkının yardımına koştu. Troçkistlerden Marksistlere; Anarşistlerden sosyalistlere; İrlanda Cumhuriyetçilerinden anti-faşistlere; Hristiyanından Yahudisine kadar nerdeyse tüm dünyanın renkleri seferber oldu. İspanya halkı için her şeylerini vermeye hazır insanlar para, silah, her çeşit ihtiyaç için malzeme topladılar. İspanya'da savaşmak için onbinlerce insan gönüllü yazıldı ve binlerce kilometrelik dağları, denizleri, çölleri aşır Fransayı katederek, Pirene dağlarını aşır Cumhuriyetçiler'in saflarına katıldılar. İspanya artık emperyalist-fa-

şist katil sürüleriyle dünya halklarının karşı karşıya geldiği bir savaş meydanına dönüştü.

Uluslararası Tugaylar'ın örgütlenmesinde, FKP'nin (Fransız Komünist Partisi) lideri Maurice Thorez'den YKP (Yugoslav Komünist Partisi) lideri Bronz Tito'ya, AKP'den (Arnavutluk Komünist Partisi) Mehmet Şehu'ya kadar ileriki yıllarda faşizmin ezilmesinde eşsiz katkıları olan kişiler de önemli roller aldı. 55 ülkeden yaklaşık 50 bin gönüllü pek çoğunun hemen hiç askeri deneyimi olmadığı halde, İspanyol halkının yardımına koştu. 15-20 bini bir daha geri dönemedi ve o toprakları kanlarıyla suladı. Uluslararası Tugaylar'ın yaklaşık dörtte birini Fransızlar oluşturuyordu. Almanlar, Avusturyalılar, İtalyanlar, Amerikalılar, Meksikalılar, Kanadalılar, İngilizler, Sovyetler, Arnavutlar... Hatta Türkiye'den bile gidenler olduğu söylenir. Anti-faşist mücadelede direnmediler biçiminde haksız eleştirilere uğrayan Yahudilerin çeşitli ülkelere dağılmış bir halde 8-10 bin kişilik muazzam bir sayıyla İspanya'ya gelip büyük fedakârlıklar gösterdikleri çoğu zaman unutulur.

Uluslararası Tugaylar'ın üyeleri İspanya'dan ayrılmak zorunda kaldıklarında bile anti-faşist mücadelede hiçbir fedakârlıktan kaçınmamışlardır. Çoğu zaman İtalyan ve Alman faşizminin İspanya iç savaşında çeşitli strateji ve taktikleri denedikleri ve İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı sırasında bundan yararlandıklarını ifade edilir ancak bilinmelidir ki Uluslararası Tugaylar'ın üyeleri de Fransız direnişinde, Arnavutluk, Yugoslavya devrimlerinde benzer deneyimlerden fazlasıyla yararlanmışlardır. Hatta Sovyetler Kızılordu kurmay heyetinin hazırladığı Madrid Savunması'ndan çıkarılan eşsiz derslerden, Moskova ve Stalingrad'da yararlanılmadığını kim iddia edebilir.

İspanya iç savaşında yer almış Küba'lı Alberto Bayo'nun yıllar sonra 1955 yılında Meksika'da başta Fidel,

Che ve Raul olmak üzere 82 Kübalı devrimciye gerilla eğitimi verdiği çoğu zaman bilinmez. İşte bu insanlardan Granma'yla yola çıkan ve Küba'ya vardıklarında iki elin parmaklarını geçmeyen bu devrimciler, Sierra Maestra'ya tırmanmış; Amerikan emperyalizminin arka bahçesinde hala dimdik ayakta kalan bir devrim gerçekleştirmişlerdir. İspanya devriminde ekilen tohumun Küba'da yeşerip çok güzel bir çiçek açtığını kim inkar edebilir.

Uluslararası Tugaylar'ın askeri niteliğinin yanında, yarattığı enerji daha büyük önem taşımaktadır. Enternasyonal'in çağrısıyla faşizme karşı adeta dünya çapında seferberlik ilan edilmişti. İspanya'ya insanlar sadece savaşmak için gelmiyor; her yerde sayısız yardım kampanyaları, dayanışma eylemleri, mitingler, gösteriler düzenleniyordu. Sanatçılar, yazarlar, filozoflar kısaca herkes ayağa kalkmış, elde silah İspanya halkına yardıma gidiyordu. Kimler yoktu ki:

Alman şarkıcı, kabaretist, oyuncu ve yönetmen Ernst Busch, Kanadalı doktor Norman Bethune. Bethune daha sonra Çin devrimine katılmıştı. Mao Zedung ile çok sıcak ilişkiler kurmuş ve tıp konusunda Çin'li yoldaşlarını yetiştirmişti. Şanssız bir şekilde orada öldü. Alman Başbakanı Willy Brandt; ünlü yazar Ernest Hemingway, İngiliz aktör James Robertson Justice, Amerikalı besteci Conlon Nancarrow, Yunanistan Komünist Partisi Genel Sekreteri Ezekias Papaioannou, Fransız filozof Simone Weil vb. sayısız sanatçı, yazar, filozof Enternasyonal'in çağrısına uyarak geldi ve aralarından pek çoğu İspanyol topraklarını kanlarıyla suladı.

Uluslararası Tugaylar'ın arasına karışan az sayıda casus ve karşı devrimciyi de belirtmeden geçmeyelim. Ancak bunların hiçbiri şanlı Uluslararası Tugaylar'ın fedakâr evlatlarına en ufak bir leke bile süremez. Bu ajanların en ünlüleri Britanya Taburuyla İspanya'ya gelir gelmez troçkist POUM'un yanına koşan Arthur Köstler, *Stephan*

Spend ve George Orwell'di. İlk ikisi özellikle 1945 sonrası komünizmin yeminli düşmanı olduklarını ilan edip açıktan para karşılığı CIA adına faaliyetler yürütmüşlerdi. George Orwell ise "Hayvan Çiftliği" ve "Katalonya'ya Selam" gibi yapıtlarıyla yeminli bir anti-komüniste dönüşmüştü. Orwell, meslektaşlarını İngiliz istihbaratına gammazlamaktan geri durmamış; aralarında komünist, Yahudi ve eşcinsel ne kadar aydın varsa hepsini MI5 ve CIA'ye bir liste halinde bildirmiştir. İngiliz gazeteleri bu gerçekleri yıllar sonra belgeleriyle birlikte yayınladı.

SLOGANIN ÖNEMİ ÜZERİNE

Slogan; somut durumu ve koşulları en yalın biçimde ifade ettiği gibi, çözüm yolunu da gösterir ve bunu tüm halkın kavramasını ve sahip çıkmasını sağlar. Slogan, kitaplar dolusu bilgiyi yoğurup sadece tek bir kelimeyle ya da cümleyle bilince çıkarır. Kısacası, slogan üretmek çok zor bir iştir. İspanya iç savaşından bugüne aktarılabilen çok az değer kaldı. Aktarılabilen sınırlı birikimden birisi de sloganıdır. İspanya Cumhuriyetçileri'nin savaşta iki sloganı öne çıkmıştı. Biri; (faşizme) "Geçit Yok" anlamında, tüm yurdu saran ve direnişin sembolü haline gelen "No Pasaran" dı. Slogani ilk ortaya atan İKP (İspanya Komünist Partisi) liderlerinden Dolores Ibárruri'dir. Diğer slogan ise "Yaşasın İspanya" anlamında kullanılan "Arriba España" (İspanya Geliyor) idi. Franco'nun baş sloganı ise "Viva la Muerte" (Yaşasın Ölüm) idi.

İspanya iç savaşı, mini bir dünya savaşı sayılır. Evet, savaş İspanya topraklarında sürdü ancak sahnenin arkasında emperyalist ve faşist dünyaya karşı işçi, emekçi ve ezilen halkların dünyası vardı. Emek ve sermaye, İspanya topraklarında bir kez daha çarpıştıyordu. "Faşizme geçit Yok" diyenlerle "Yaşasın Ölüm" diyenlerin mücadelesi bugün hala tüm dünyada sürmektedir.

ASIL UCUBE FAŞİST DÜZENİNİZDİR!

AKP'nin halka dönük sayısız saldırılarının en son örneği, Başbakan Erdoğan'ın Karaca Ahmet Cemevi için sarf ettiği "ucube" benzetmesidir. AKP'nin "Alevi Açılımı" üzerinden çok zaman geçmeden ne oldu da Alevilere dönük üst üste saldırılar yaşanmaya başlandı. AKP, ne yapmak istiyor? Devletin, gerçekten Alevileri kucaklayacağını düşünmekle, toplumu buna inandırmaya çalışmakla oyuna gelmiş olunmadı mı? "Alevi Açılımı" toplantılarına koşma koşma giden; kendine aydın, sanatçı, dede vb. sıfatlar yakıştıran zamanın Hızır Paşa'ları, sahnelenen oyunun bir parçası/figüranı değil mi?

Egemenler tarih boyunca halkı ucube olarak görmüştür. Spartaküs'ten Bedreddin'e; Pir Sultan'dan Kızıldereli'ye kadar "yarın yanağından gayrı her şeyi paylaşmak" için yola çıkanlar, tarihin gördüğü en vahşi katliamlara uğramıştır. Egemenler, ekilen tohumlar yeşermesin diye her başkaldırıcıyı korkunç katliamlarla bastırmayı tercih etmiştir. Din adına, insanlığın utanca gömülmesine yol açan akıl almaz işkence yöntemleri, fetvalar ve engizisyon mahkemeleri aracılığıyla uygulandı. Seyyid Nesimi'nin derisini yüzen, Hallac'ı Mansur'u asan, Gior-dano Bruno'yu diri diri yakan, Galileo Galilei'yi ömür boyu hapseden egemenlerin vahşeti, yüzlerce yıldır ezilenlerin hafızasına kazınarak halkın nefretini kazanmıştır.

Günümüz egemenlerinin yanında Roma'yı yakan Neron, Yavuz Sultan Selim ya da Hitler çocuk sayılır. Kapitalizm; insanlığa açlık, hastalık, yoksulluk ve ölümden başka hiçbir şey getirmemiştir. Emperyalizmin saçtığı vahşet, on milyonlarca insanın ölümüne yol açmakla kalmamış; tarihte eşi görülmedik acıların yaşanmasına da yol açmıştır. Ülkemizde ise faşizmin halklara reva gördüğü tek şey; kan, gözyaşı ve sömürü olmuştur. Faşizm,

Maraş'tan Çorum'a, Sivas'tan Gazi'ye, Kasaplar Deresi'nden Roboski'ye kadar kadın-çocuk, yaşlı-genç demeden sürekli katliamlar yaparak iktidarını sürdürmeye çalışmıştır. Bugün bu katliamlar AKP eliyle sürdürülmektedir.

ABD'nin, kuruluşundan itibaren rol aldığı AKP, Ortadoğu halklarının emperyalizme karşı direnişini kırmak için işbirlikçilikte sınır tanımadığını defalarca gösterdi. Türkiye'de faşizm her zaman emperyalizmle iç içe olmuştur. Bugüne kadar hiçbir hükümet, ne emperyalizmin ne de oligarşinin çıkarlarından başka bir şey yapmadı. Ancak hiçbir burjuva partisi, AKP kadar bu politikaların kitlelerin yaşamına derinlemesine nüfuz etmesini sağlayamadı. Bütün partiler elbette yıkım yarattı, ancak hiçbiri bu kadarını başaramadı. AKP, adeta sistemin temelini sarsan uygulamalarıyla öncellerinden ayrı bir noktada durmaktadır.

"BOZUK DÜZENDE SAĞLAM ÇARK OLMAZ"

Ucubelerin siyaset anlayışı, kendisi gibi olmayanları yok etmek üzerine kuruludur. AKP'nin hiçbir zaman özgürlük, demokrasi, insan hakları diye bir derdi olmamıştır. Sadece halkın taleplerini sömürmüştür. AKP'nin, henüz devlet kurumlarını denetimi altına alamadığı ve rakipleri karşısında zayıf, güçsüz olduğu dönemlerdeki söylemleri halkın beklentilerini istismar amaçlıydı. Yoksa, verilen sözlerin uygulamada en ufak bir karşılığı olmamıştır. Burjuva partilerinin başarısının sırrı, kendi taleplerini sanki tüm halkın talepleriymiş gibi göstermesinde yatmaktadır. AKP'nin halka dönük saldırılarını nasıl demokrasi, insan hakları, barış vb. ambalajıyla sunduğunu bazı örneklerle hatırlatalım:

AKP, sanata düşmandır: Melih Gökçek'in Belediye Başkanı seçildikten sonra ilk icraatlarından biri

sanata tükürmek olmuştur. Kars'ta Türk-Ermeni dostluğunu simgeleyen heykel, Ermenistan ile ilişkiler bozulunca birden ucube ilan edildi ve yıkıldı. Kars'taki heykelin yıkılması tekil bir olay değil; yeni saldırılara zemin oluşturma hamlesiydi. Yıkılan yalnızca bir heykel değil; sanat ve sanatçı olmuştur. İlerleyen zamanda Erdoğan'ın sanatçılar için kullandığı; "...kendilerini besleyen eli eleştirmeyecekler" ifadesi, AKP'nin sanata bakışını yansıtıyordu. Sanatı ve sanatçıyı "ucube" görme yaklaşımı AKP'nin ideolojik duruşunu yansıtır.

AKP, faşizmin ürünüdür. 12 Eylül faşist cuntası bir yandan halkı ve devrimcileri işkence tezgâhlarında, darağaçlarında ve cezaevlerinde katlederken; diğer yandan dinci/gerici ve faşist kişi ve oluşumlara büyük destek vererek onların serpilip gelişmesine olanak sağladı. AKP kadrolarının tamamına yakını, 12 Eylül rejiminin ürünüdür. Kısaca AKP, 12 Eylül'ün çocuğudur. AKP, 12 Eylül Referandumunu ile toplumda faşist darbenin yargılanacağı yanılısamasını yaratmayı başarmıştır. Darbecilerin gerçekten yargılanacağı beklentisi toplumda o kadar arttı ki, içinde bazı devrim şehitlerinin yakınlarının da olduğu çeşitli kişi ve çevreler bu sanıksız mahkemelerin müdahili olma savıyla çıktıkları yolda, davanın mağdurları durumuna geldiler. AKP, bir kez daha toplumun beklentilerini o kadar iyi sömürdü ki, pek çok kişiyi kendi hazırladığı tiyatronun figüranı haline getirmeyi başardı.

AKP, eğitimden medreseyi anlar. Eğitim reformu diye ambalajlanıp topluma 4+4+4 adıyla sunulan proje, asıl olarak tekellerin ucuz işgücü (çocuk işçiliği) ihtiyacını karşılamak için geliştirilmiştir. İmam Hatiplerin orta kısmının açılması ve okullarda zorunlu din dersi sayısının ve süresinin artırılması ise, yine tabanını

kemikleştirmek için verilen bir mesaj olmuştur. Afyonlanan halk daha iyi uyutulur. 4+4+4 saldırısı Aleviliğin din dersi müfredatına gireceği ve Kürtlerin ana dilde eğitim hakkını elde edeceği yalanıyla soslanmıştı. Kimi BDP milletvekillerinin yasaya lehte oy kullanması ise en hafif deyişle bir talihsizlik olmuştur.

AKP, Sivas Davası sanıklarının avukatı ve koruyucusudur. Sivas Davası'nın zaman aşımından düşürülmesinin ardından Interpol'ün kırmızı bültenle "aradığı" söylenen katillerin, Sivas'ta elini kolunu sallayarak gezdiği ve vadesiyle öldüğünün ortaya çıkması, canlarımızın bir kez daha yanmasına yol açtı. Başbakan Erdoğan, mahkemenin zaman aşımı kararı vermesinin hemen ardından "Hayırlı olsun" diyerek katillerin sevincine ortak oldu.

AKP, cemevlerinin yasaklanmasının önünü açtı. Yerel mahkemenin reddetmesine rağmen Yargıtay'ın, Çankaya Cemevi'nin "İbadethane olmadığı" kararı, Türkiye'deki tüm cemevlerinin de yasal statüsünün ellerinden alınması anlamına geliyor. Bu olay, yargı kararı deyip geçiştirilemez. Erdoğan, bir TV programında "...Şimdi eğer biz Müslüman'sak, bir Alevi olarak Müslüman'ın ibadethanesinin tek olması lazım." diyerek inkârcı tavrını bir kez daha göstermiş oldu. Alevilere açıkça cemevine değil; camiye gidin dedi.

AKP, mezhep çatışmalarından besleniyor. Hatırlanacak olursa, Suriye rejimini düşürmek için emperyalizmin hizmetine koşan Erdoğan, gerekçesini Suriye devletinin alevi olmasıyla açıklamaya çalışmıştı. AKP'nin kamplaştırıcı, yasakçı ve baskıcı politikaları bir mezhep çatışmasını körüklüyor. Çeşitli illerde alevilerin evlerinin, kapılarının işaretlenmesi, alevilerin fişlenmesi gibi olaylar sıkça gündeme gelmektedir. En son Malatya'da, 27 Temmuz gecesi "sahurda davul çalınmasına karşı çıkan aile" biçiminde kamuoyuna

yanıtılmaya çalışılan olay, önceden hazırlanmış bir provokasyondur. Davulcunun, bahsedilen alevilerin yoğun yaşadığı mahalleye gelerek uzun süre evlerin önünde davul çalmakla kalmayıp tokmakla camlara vurması, halkın tepkisi ile karşılaşmıştır. Ertesi gün 200 civarında faşist ve yobaz sürüsü "Alevilere ölüm", "Kürtlere ölüm" sloganları eşliğinde bir ailenin yaşadığı evi taşlamakla kalmayıp samanlığını yakmış ve "Sizi de Sivas'takiler gibi yakacağız!" tehdidini savurmuştu. Olayın, her ramazanda ağzından salya akan kimi kendini bilmezlerin yaptığı münferit (tekil) bir olay olmadığı; planlı bir girişim olduğu devlet görevlilerin tutumuyla gayet açıktır. Devlet, Alevileri hedef göstermiştir. Valisinden Jandarma Komutanı'na, AKP'li Belediye

Başkanı'ndan Polis Müdürü'ne kadar devletin her kademesi söz birliği etmişçesine "O aile buradan gidecek" demiştir. Mahkemeler saldırganların kılına dahi dokunmazken, alevi aileye dava açılırsa şaşırılmayalım.

AKP, kendisi gibi olmayan herkesi ve her şeyi ucube sayar. Erdoğan, seçim öncesi Kars'taki heykel için söylediği "ucube" yakıştırmasını bugün Karaca Ahmet Cemevi için tekrarlayarak sözlerinin bir tesadüf olmadığını göstermiş oldu. İstanbul'da Çamlıca tepesine dünyanın en büyük camisini yapacağız ve her yerden görülecek diye övünen Erdoğan, Karaca Ahmet Cemevi'ne gelince "ucube" benzetmesi yapmaktan çekinmiyor. Aslında bir ucube varsa o da bu anlayışa sahip olanlardır yani faşizmin

bugünkü uygulayıcılarıdır.

KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA YA HEP BERABER YA HİÇ BİRİMİZ!

Faşizmi bir devlet biçimi ve AKP'yi de bir sistem partisi olarak görenler, karşılaştıkları manzara karşısında şaşkınlık yaşamazlar. Şaşılacak bir şey varsa, o da; saymakla bitmeyen saldırılar karşısında hala harekete geçme iradesi/cesareti gösteremeyenlerin durumudur. AKP, her şeyden önce, emperyalizmin ve tekellerin sözcüsüdür. **AKP'nin saldırılarından hiçbiri salt gericilikle, dincilikle açıklanamaz. Halka dönük her saldırının altında emperyalizmin ve tekellerin çıkarı yatmaktadır.**

Alt kimliğe sahip çıkmak yanlış değildir; yanlış olan onla yetinmektir. Alevi, Kürt, Kadın vb. alt kimliğinden dolayı karşılaştığı sorunlara refleks/tepki göstermek; o sorunları aşmak için çaba göstermek boş bir uğraş değildir. Ancak sadece kendi sorunlarına odaklanıp yanı başımızda yaşanan sorunlara yeterince sahip çıkmamak bir eksikliklerdir. Faşist rejimin ürettiği sorunların muhatabı olan kesimler, sadece Cemevi veya çeşitli derneklere gitmekle yetinerek karşılaştıkları sorunları çözemeyeceğini bilmelidir. Faşizmin ürettiği sorunlar ancak ona karşı ortak örgütlü bir mücadeleyle aşılabılır. **Devrimcilik bir tercih değil; zorunluluktur.**

Alevisinden sünnisine, kürdünden türküne, kadınından erkeğine, işçisinden köylüsüne, esnafından öğrencisine kadar halkın tüm kesimleri bir araya gelerek faşizmi yıkmak zorundadır. Ezenlerin kirli atmosferi yalnızca insanlığı zehirliyor. İnsanlık için özgürlük, demokrasi ve kardeşçe bir yaşamı ciğerlerine çekebileceği bir atmosfer, ancak devrimle mümkündür.

9 AĞUSTOS 2012
DEVİRİMCİ HAREKET

TEZKERE HALKLARIN KANIYLA BESLENEN EMPERYALİZMİN VE İŞBİRLİKÇİLERİNİN İHTİYACIDIR!

Emperyalizmin “Arap Baharı” aldatmacası eşliğinde Ortadoğu ve Afrika coğrafyasına yönelik gerçekleştirdiği katliam ve talan devam ediyor. Afganistan ve Irak işgali ile başlayan süreç, yakın zamanda, Tunus, Mısır, Libya gibi ülkelerin emperyalist-kapitalist sistemin ihtiyaçları çerçevesinde yeniden şekillenendirilmesiyle devam etti.

Bugün itibariyle emperyalist saldırıların ve talanın hedefindeki ülke Suriye. Yaklaşık 1,5 senedir emperyalistler ve onların bu coğrafyadaki işbirlikçileri; Suudi Arabistan, Katar, Türkiye vb. Suriye’de bir iç savaş çıkartarak, Suriye halklarını teslim almak için ellerinden geleni yapıyorlar. Bu kapsamda kendilerini Özgür Suriye Ordusu olarak adlandıran işbirlikçilere silah, eğitim, lojistik vb. her türlü destek bu ülkeler tarafından verilmekte.

Bugüne dek yaptığımız açıklamalarda dünyanın kalbinin artık Ortadoğu’da attığını, önümüzdeki dönemde bölgeye yönelik saldırıların çok daha kapsamlı biçimde hayata geçirileceğini ve bu saldırılardan en büyük zararı bölge halklarının göreceğini ifade etmiştik. Süreç yazılanları ve söylenenleri doğrular bir biçimde ilerliyor. Antep’te yaşanan patlama

sonrasında yaptığımız açıklamada:

“...Kimin ve nasıl yaptığı ayrintılarına girmeden söylüyoruz. Antep’te yaşanan kayıpların, acı ve yıkımın müsebbibi, Ortadoğu’da emperyalist denklemlere eklenerek, halkların dökeceği gözyaşından rant uman, taşeron zihniyetli, işbirlikçi Türkiye egemenleridir...”

...Hesap sorulacaksa, halkların en temel haklarını gasp etmeyi ve hemen her talebi şiddetle bastırma-yı kimlik edinmiş olan, özel yetkili AKP’den sorulmalı; karşı durulacaksa, emperyalizmin bölgeyi ateş çemberine çeviren politikalarına karşı durulmalıdır. Bunun dışında fail aramak, egemen politikalara alet olmaktır...” (24 Ağustos 2012 Devrimci Hareket) demiştik.

3 Ekim Çarşamba günü, Suriye tarafından atıldığı iddia edilen top mermisi sonucunda Şanlıurfa-Akçakale’de 5 insan hayatını kaybetti. Olayın hemen sonrasında Türkiye’nin de olaya misillemeyle ve mislisiyle karşılık verdiği, Suriye’nin ağır kayıplar verdiği egemen medyada savaş çılgınlıkları eşliğinde vurgulandı. Yaşanan olayın kriminal/teknik boyutlarına girmeden şunu söylemek gerekiyor ki, yaşanan olayın TBMM’nin açılış tarihi olan 1

Ekim’den hemen sonraya denk gelmesi tesadüf olmasa gerek. Her sene meclis açıldığında, AKP’nin sınır-ötesi saldırılar için düzenli olarak çıkarttığı tezkere’nin bu

sefer çok daha kapsamlı bir biçimde çıkartılması için bu olayın dolgu malzemesi olarak kullanılması da dikkat çeken bir başka nokta.

Hiçbir politikasını ABD’den (emperyalizmden) bağımsız biçimde uygulama şansı olmayan Türkiye egemenleri, halklarımızı gün geçtikçe mevcut ateş çemberine bir adım daha yaklaştırıyor. Bugün itibariyle bakıldığında AKP, kendi tabanını dahi Suriye ile olası bir savaşa ikna edebilmiş değil. Halkın büyük bir kısmı bu konuda atılan adımlardan rahatsız.

Bugün bizlere düşen; emperyalizmin ve işbirlikçisi AKP’nin halklara uyguladığı tüm baskı ve katliamlara karşı daha güçlü bir biçimde karşı durmaktır. AKP ve onun işbirlikçi politikalarının halklara yoksulluk, baskı, kan ve gözyaşından başka hiçbir şey getirmeyeceği artık çok daha açık bir biçimde görülmektedir. Egemenler ile emekçilerin arasındaki çelişkilerin bu denli keskinleştiği böyle bir tarihsel dönemde, halkları anti-emperyalist, anti-faşist bir mücadele zemininde buluşturmak zannedildiğinden de kolaydır. Bu yüzden bugün tüm sol, devrimci ve yurtsever kesimlerin birlikteliği her zamankinden daha acil ve yakıcı bir ihtiyaçtır.

**EMPERYALİZM YENİLECEK
DİRENEN HALKLAR
KAZANACAK!**

**YAŞASIN HALKLARIN
KARDEŞLİĞİ!**

**KATİL ABD,
İŞBİRLİKÇİ AKP!**

TEK YOL DEVRİM!

**05 EKİM 2012
DEVİRİMCİ HAREKET**

GELECEĞİMİZİN KARARTILMASINA ÇOCUKLARIMIZIN, GENÇLERİMİZİN SÖMÜRÜLMESİNE İZİN VERMEYECEĞİZ!

Kapitalizmin kriziyle birlikte sermaye sınıfı içindeki rekabet şiddetlenirken emperyalist ülkeler arasındaki çelişkiler keskinleşiyor. Bu durum beraberinde daha ucuza üretmenin yöntemlerini aramayı ve sosyal hakların budanıp hizmet alanlarının daha fazla ticarileştirilmesini getiriyor. Eğitim de, sağlık vb. gibi ticarileştirilecek alanların başında geliyor. İşbirlikçi Türkiye egemenleri eğitim sistemini bütünüyle serbest piyasanın/emperyalizmin istekleri doğrultusunda dizayn etmek için her türlü adımı hiçbir bilimsel ölçüğü/uyarıyı dikkate almadan, pervasızca atıyor.

Biliniyor ki eğitim devlet tarafından her insanın, insanlığın bilgi birikimini ve kültürünü bilimsel ölçeklere göre edinmesi için herkese eşit bir şekilde parasız sunulması gereken bir hizmettir/haktır. Ancak eğitim genel anlamıyla sistem için gerekli olan "vatandaş"ı yetiştireceği bir alan, ekonominin ihtiyacı olan insan faktörünü oluşturacağı bir tezgah olarak görülüyor.

Bugün 4+4+4 eğitim sistemiyle yapılmak istenen sermayenin ucuz işgücü ihtiyacını karşılamak, eğitimi ticarileştirerek kar elde etmek,

sistemi sorgulamayan, itiraz refleksini yitirmiş, varlığını sermayenin varlığına armağan eden bir kuşak yaratmaktadır.

Sermaye çocuklarımızın oyunlarına göz dikiyor. Ailelerimizin cüzdanlarına el atıyor.

AKP bu yasayla ilk dört yıldan sonra daha 9 yaşındaki çocuklarımızı, çocukluklarını bile yaşamasına fırsat vermeden staj adı altında Nazi Almanyasında olduğu gibi atölyelere/toplama kamplarına çalışmaya gönderiyor. İlköğretimin parçalanmasıyla liselerde 4 yıl boyunca yaşanan staj sömürüsü 8 yıla çıkıyor. Bu da oyun çağındaki çocukların geleceğinin çalınması anlamına geliyor. Böylelikle net asgari ücretin üçte biri fiyatına çocuklarımız sermayenin eline bırakılıyor. Çalışma yaşamında her yıl binlerce iş kazası gerçekleşiyor. 1000'in üzerinde iş cinayeti yaşanıyor. Çocuk işçilerin yaşayacağı kaza ve sorunlarda önümüzdeki dönem hızlı bir artış yaşanacaktır.

İmam Hatipler çoğalıyor, eğitimin içeriği bütünüyle gericileşiyor.

İnsani hiçbir yanı olmayan bu gidişata itiraz potansiyeli taşıyan gençlik eğitilmiş cahil haline getirilmek isteniyor. Bu nedenle İmam

Hatip'lerin orta bölümleri açılırken müfredata hak arama bilincini törpüleyen, bilimsel olmayan, gericiliği öven dersler giriyor. Mevcut derslerin içeriği daha da gericileşiyor.

Ataerkil sistemin eğitimi kadının kölelik kelepçesini daha da sıkıyor.

Gericici eğitimle birlikte kadının özgürleşme yolunda bugüne kadar dizdiği taşlar birer birer sökülüyor. Kız öğrencilere başını bağlamanın, evinde oturup kocasına ve çocuğuna hizmet etmenin "yüceliği" öğretiliyor. Böylelikle kız çocuklarının "din ve ahlak" eğitimi olarak dört duvar içine hapsolmesinin önü açılıyor. Böylece kız ve erkek çocukları arasındaki eşitsizlik "yeni" eğitim müfredatıyla daha da büyütülüyor.

Bilimle bağdaşmayan sistemin eğitimi bilimi hiçe sayar.

Bu yıl 4+4+4 ile birlikte 5 yaşındaki çocukları da "yeni" sisteme katmayı düşünen AKP her türlü bilimsel veriyi hiçe sayıyor. Öğrenme sürecine başlayabilmesi için gerekli olan mantıklı düşünme, başladığı işi bitirebilme ve yorumlama yeteneği, bilimsel verilere göre 6 yaş üstü çocuklarda yeterli hale geliyor. Ayrıca bu yıl 5 ila 7 yaşlar arası milyonlarca çocuk okula başlayacak. Bazı bölgelerde 70-80 arası çocuk aynı derslikte eğitim görecektir. Bu durum en fazla 20 kişilik sınıflarda verilmesi gereken eğitimi, hem öğretmen hem öğrenci için imkânsız hale getirecektir. Ayrıca pek çok okulun imam hatiplere tahsis edilmesiyle birçok okulun öğrencileri ikamet ettiği bölgelerden farklı okullara kaydırılmıştır. Özel öğrenciler (engelliler vb.) için tuvaletinden dersliğine; sırasından sandalyesine; merdiveninden araç-gerecine kadar farklı dizayn edilmiş kimi okulların yine imam hatiplere dönüştürülmesi sistemin amaca ulaşmak için her yolu mübah gördüğünün bir başka

göstergesi olmuştur. Daha sayamadığımız pek çok uygulamanın da etkisiyle eğitim sisteminde bütünüyle kaos egemen olacaktır.

4+4+4 yasasıyla eğitimin bütünü ticari hale gelecek, mevcut eşitsizlikler eğitim kurumları içindeki sınıfsal ayrımı keskinleştirerek büyütecektir. İmam Hatip'e çocuklarını göndermek istemeyen ailelerden durumu uygun olanlar özele yönelecek. Okul seçmek için ekonomik durumu olmayan ailelerin çocukları zorunlu olarak gösterilen okula gitmek zorunda kalacak. Böylelikle, halk çocuklarına üniversite kapıları bütünüyle kapanacaktır.

Üniversite seçme sınavlarında göze çarpan eşitsizlik eğitim sisteminin bütününe yayılacaktır.

Sistemin eğitim alanındaki bu saldırısını durdurmak için eğitim emekçileri, veliler ve öğrencilerin yan yana gelmesi gereklidir. Bu da yeterli değildir. Tüm bu saldırılar ancak emperyalizmin ve işbirlikçisi iktidarın saldırılarına maruz kalan tüm halk kesimlerinin omuz omuza vermesiyle durdurulabilir. İşçisinden memuruna, alevisinden kürdüne, öğrencisinden ikinci cins olarak görülen kadınlara, esnafından köylüsüne kadar tüm kesimlerin emper-

yalizme ve onun işbirlikçisi faşizme karşı mücadelesiyle sömürü ve talan politikaları tarihin çöplüğüne atılacaktır. Birleşelim, tek yürek halinde örgütlenelim...

**ÖRGÜTLÜ BİR HALKI HİÇBİR
GÜÇ YENEMEZ!
GELECEĞİMİZİN
KARARTILMASINA İZİN
VERMEYECEĞİZ!
PARASIZ BİLİMSEL
DEMOKRATİK ANADİLDE
EĞİTİM!
8 EYLÜL 2012
DEVİRİMCİ HAREKET**

GAZİ MAHALLESİNDE YIKIMA KARŞI ÇALIŞMALAR BAŞLADI

projesidir. Bugün çıkarılan bu yasayla birlikte İstanbul genelinde 50'ye yakın mahallenin yıkıma karşı karşıya kaldığı biliniyor. Devletin sinsice sürdürdüğü politikalar içerisinde ise en önemli olanı bu politikaların ve uygulamaların sessiz sedasız gerçekleştirilmeye çalışılmasıdır. Egemenlerin hemen her mahallede farklı yöntemler ve atraksiyonlarla emekçileri yanıltma yöntemine başvurması ise kopacak fırtınanın ehlileştirilmeye/etkisizleştirilmeye çalıştırılması anlamına gelmektedir. Bu nedenle Gazi Yıkım Karşıtları olarak yürütülen çalışmaların

Yıllardır türlü yalanlar ve uygulamalarla kendi krizlerine çözüm arayan egemenler şimdi de evlerimize göz dikiyorlar. Bilindiği gibi egemenler emekçiler için yıkım anlamına gelen yasaları çıkarırlarken halkı yanıltarak kendi çıkarları doğrultusunda ikna etmeye çalışırlar. Bugün kentsel dönüşüm adı altında, medya desteğini de arkasına alarak yaratılan havanın yine egemenlerin karlarına kar katarak süreceğini söylemek şimdiden mümkün.

Kentsel dönüşüm yasası olarak bilinen "Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun" adeta yoksulların evlerine el koyma ve onları evsiz bırakma temelini ise bilinçlendirme faaliyetleri oluşturuyor.

14 Ekim tarihinde Gazi mahallesi gecekondu bölgesinde düzenlenen film gösterimi mahalle halkı ve emekçiler tarafından yoğun ilgiyle karşılandı. Film gösteriminin ardından yapılan sohbette ise kentsel dönüşüm yalanlarının gerçeğe yüzü anlatılırken, bu süreçte emekçilere düşen görevler konusuna vurgularda bulunuldu. Gecekondu halkının da söz aldığı ve katkıda bulunduğu sohbette ise ortak vurgu örgütlü bir tavır almanın gerekliliği idi.

**EVLERİMİZİ
YIKTIRMAYACAĞIZ!
RANTSAL DÖNÜŞÜME SON!**

GAZİ YIKIM KARŞITLARI

SURİYE'DE EMPERYALİST İŞGALE KARŞI ÇALIŞMALAR SÜRÜYOR

Kapitalizmin krizi derinleştikçe saldırganlığı da yeni boyutlar kazanıyor. Bugün ABD ve Avrupa'da krizin ayak sesleri artık gizlenemeyecek boyutlara ulaşmıştır. Günümüzün sömürgeci devletleri domino etkisiyle arka arkaya iflas ediyor. Aslında krizin ortaya çıkarttığı ve domino etkisi gösteren şey, kapitalizmin çürümüş halinden başka bir şey değildir.

Çürüyen kapitalizm, pis kokularını Ortadoğu'ya yayıyor. Sistemin krizini fırsata dönüştürmek için enerji kaynaklarına ve enerjinin ulaşım yollarının güvenliğine ihtiyaç duyan emperyalizm, haritaları yeniden şekillendiriyor. Kimi ülkelerde işbirlikçi hükümetlerin değiştirilmesi, Arap Baharı söylemleriyle gerçekleştirilirken direnen ülkeler bombardıman yoluyla yıkıma sürüklendi. **Irak, Afganistan, Libya derken şimdi sıra Suriye'ye geldi.**

Hatta bugün bu süreç Türkiye'nin çıkarmış olduğu tezkere ile birlikte halkların canına kastedecek ve onları birbirlerine düşürecek bir zeminin yaratılması şeklinde yürüyor. İşbirlikçi Türkiye egemenleri de bu bağlamda elinden gelen tüm hüneri sergiliyor.

ABD'nin taşeronu olan AKP'nin bölge politikalarına karşı etkin bir muhalefete ihtiyacı duyulduğu böylesi bir süreçte Devrimci Hareket olarak yürütülen çalış-

malar da hız kazanmış durumda. Afiş çalışmaları, bildiri dağıtımları ve standlarla birlikte yürütülen çalışmalar birçok bölgede halk tarafından ilgiyle karşılanıyor.

İZMİR DEVRİMCİ HAREKET STAND ÇALIŞMALARI

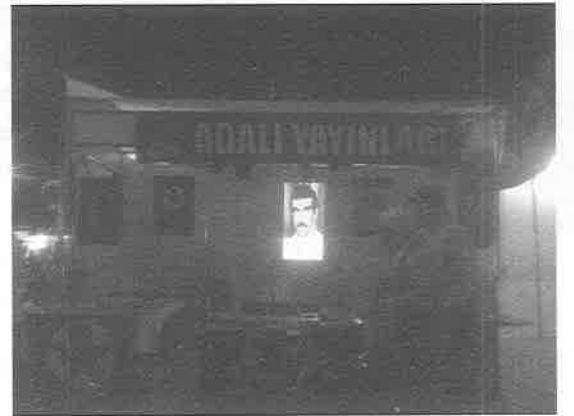
21 Ağustos- 4 Eylül tarihleri arasında gerçekleşen Çiğli Halk Festivali ve Ödemiş Festivali kapsamında açılan Devrimci Hareket dergi standımız halkın yoğun ilgisiyle karşılaştı. Bir çok insanın ilgisini çeken broşür ve dergilerimizin yanı sıra yumruk yıldızlı bayraklarımız ve önlüklerimiz de etkinlik alanının bütün dikkatini çekmeyi başarmıştır. Çok sayıda dergi ve kitapçık

Çiğli

satışı yapılmış, broşürlerimizle Suriye konusunda halk aydınlatılmış, kentsel dönüşüm yasasıyla ilgili sohbetlerimizle halk bu konuda bilgilendirilmiş, standımızdan yükselen türkülerimize eşlik eden ziyaretçilerimizle kaynaşma sağlanmıştır.

İZMİR
DEVRİMCİ HAREKET

Ödemiş

YENİ SENDİKA YASASI BİR YIKIMDIR İŞÇİ SINIFI ÖRGÜTLÜ MÜCADELEYE!

İskender Kahraman

Emperyalist-kapitalist sistemin krizi her geçen gün daha da derinleşiyor. Ve bu süreç aynı zamanda krizi aşmak için elindeki tüm imkanları kullanan egemenlerin, pervasızlığının giderek artmasına neden oluyor. Dolayısıyla krizle yüz yüze gelen egemenler, kendi çıkarları için emekçilerin uzun yıllar mücadele ederek kazandığı hakları tek tek yok etmeye çalışıyor. Taşeronlaştırmadan, güvencesiz çalıştırmaya, uzun süreli çalışma saatlerinden, emeklilik yaşının yükseltilmesine kadar alınan her karar bunun en somut ifadesidir.

Geçtiğimiz günlerde sendikal hak ve özgürlüklere yeni barajlar ve yasaklar getiren yasanın meclis tarafından onaylanması da yaşanan sürecin boyutunu yeterince gözler önüne sermektedir. Mecliste görüşmeleri tamamlanan yasa bundan sonra Cumhurbaşkanı'nın onayına çıkacak ve Cumhurbaşkanı onayıyla Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girecektir.

Peki AKP'nin sık sık demokrasi havarisi gibi dillendirdiği ve sendikası işçi kalmayacak söylemleriyle allayıp pulladığı yeni sendikalar yasası nedir?

YENİ SENDİKALAR YASASI NE GETİRİYOR?

Hatırlanacağı gibi torba yasa önümüzdeki süreçte işçi sınıfı ve emekçilere karşı saldırıların en kapsamlısı olarak adlandırılmaktaydı. Yine hatırlanacağı gibi torba yasada yer alan bölgesel asgari ücret uygulamasıyla aslında egemenler ülkenin tam anlamıyla bir ucuz üretim üssü haline getirilmesini amaçlıyor demistik. Ve doğaldır ki yeni sen-

dikalar yasası da bunun devamı ve bağdaşığdır. Zira egemenler adına bu süreci örmenin en temel koşulu emekçileri/işçi sınıfını örgütsüzlüğe itmek, dolayısıyla oluşacak tepkileri minimize etmektir.

Bugün patronların taleplerine paralel olarak yasalaşan tasarıda, sendikalaşma ve örgütlenme yetkisinin Bakanlık tarafından verilmesinin olağan hale getirilmeye çalışılması, aynı zamanda emek cephesinin dağıtılmaya çalışılması anlamına gelmektedir. Bu en basit anlamıyla sendikaların/emek örgütlülüklerinin yetki alanlarının sadece bakanlığa ait olmasıdır. Zira yasayla birlikte sendikalar adeta hükümetin insafına bırakılmakta, işçi sınıfına, aylara varan ve sadece bakanlığın belirlediği şartlarda sürdürülmesi planlanan zorunlu bir toplu sözleşme süreci dayatılmaktadır. Baraj hesaplaması ve barajın oranı da bu yasayla birlikte sadece bakanlığın yetkisine verilmektedir. Bu ise bakanlığın/egemenlerin, koşulları kendi istatistikleri ile belirlemesine ve manipülasyona dayalı oranlarla belirlemesine zemin hazırlamaktadır. Böylelikle bakanlık her an sendikaları işlevsiz kılma yetkisini de elinde bulundurmakta, hatta yasanın bu maddesiyle birlikte tüm yetkiyi bakanlığa devretmekle birlikte sendikal anlayışın tamamıyla devlet güdümüne girmesini sağlamaktadır.

Amacı örgütsüz bir işçi sınıfı yaratmak olan yasanın en önemli maddesi ise sendikaların yetki alanına dönük olan baraj vurgusudur. Yeni yasayla birlikte sendikaların yetki barajı yüzde 10'dan yüzde 1'e

ve bazı alanlarda ve uygulamalarla yüzde 3'e düşmüş gibi gösterilmeye çalışılmaktadır. Ve süreç emekçiler için olumlu bir adım olarak kamuoyuna sunulmaktadır. Bu durum AKP tarafından "sendikası kimse kalmayacak" sloganlarıyla toplumda bir yanılgı yaratmak amacıyla uzun süredir zaten dillendiriliyordu. Hatta referandum döneminde dahi AKP'nin en sık kullandığı argümanlardan biri de buydu. Ancak yasa kapsamlı bir şekilde incelendiğinde barajın düşürülmesinin yanında alınan kararların, bırakalım sendikası işçi bırakılmayacağını, varolan örgütlü/sendikalı işçi sayısının dahi düşmesini yaratacak bir şekilde biçimlendirileceğini gösteriyor. Zira sektörlerin birleştirilerek işkolu sayısının düşürülmesi şeklinde planlanan süreç, yüzde 1'lik barajın dahi örgütlenme anlamında yüksek bir rakama dönüşmesine neden olmaktadır.

Söz konusu yasa sektörler birleştirilerek, halihazırda 28 sektör sayısının 21'e indirilmesini öngörüyor. Dolayısıyla sektörlerin birleştirilmesi hamlesi, işkollarındaki işçi sayısı oranının muazzam derecede artmasına neden olmaktadır. Sonuç itibarıyla de bu durum yeni düzenlemeye göre birçok işkolunda yetki kaybını gündeme getirmektedir. Öyle ki; Çalışma ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'nın 2009 verilerine göre iş kollarında çalışan işçi sayısı 5 milyon olarak ifade edilmektedir. Bugün ise iş kollarında çalışan işçi sayısının 12 milyon civarında olduğu biliniyor. Bu durum işkollarının birleşmesiyle birlikte her işkolunda işçi sayısının artmasına neden

olmaktadır ve bu durumda yüzde 1'lik bir baraj dahi, işkollarında örgütlenecek sendikalar için önemli bir rakam durumuna dönüşmektedir. Doğal olarak kâğıt üzerinde işçi sınıfı ve sendikalar için olumlu görülen bu durum adeta bir yıkıma dönüşecektir.

Bugün sendikaların örgütlülüğü resmi verilere göre 11 milyondan fazla olan işçilerin yüzde 8'ine düşmüş ve bunlardan sadece 580 bini toplu sözleşme hakkından yararlanabilmektedir. Bilindiği üzere 2009 yılından bu yana resmi anlamda hiçbir sendikal istatistik yayımlanmamaktadır. Ve toplu sözleşmeler halen 2009'un resmi kayıtlarına göre ele alınmakta ve emekçilere yine toplu iş sözleşmelerinde devletin çizdiği sınırlar içinde hareket etme dayatılmaktadır. Yeni SGK kayıtları esas alındığında ise, %10'luk işkolu barajını aşabilecek sendikaların kalmayacağı herkes tarafından bilinmektedir.

Devletin yıllardır kendi lehine

sürdürülecek bir sendikal anlayışı kitlelere dayattığına zaten tanığız. Hak-İş'ten Türk-İş ve Kamu Sen'e kadar yaratılan birçok pratik birebir bunun örneğidir. Ve devlet yıllardır devlet sendikacılığını işçi sınıfına dayatarak resmi bir sendikal anlayış geliştirmiştir. Ancak çıkarılan son yasayla birlikte bırakalım muhalif sendikaları, devlet güdümlü sendikaların dahi barajın altında kalacağı ve birçok alanda yetki kaybına uğrayacağı görülmektedir. Bunun temel nedeni ise devlet güdümlü sendikal anlayışın da aynı zamanda iflas etmiş olmasıdır. Zira Türk-İş içerisinde yaşanan çalkantılar ve zeminin muhalif bir anlayışa evrilmesi, yıkım süreçlerini sarı sendikalarla inşa etmeye çalışan egemenlerin planlarının değişmesine de neden olmuştur. Bu nedenle önümüzdeki süreçte sendikalar üzerinde yaşanabilecek olumlu bir gelişmeye tahammül edemeyen egemenler, yasayla birlikte kendi sendikalarının dahi üstüne çizgi çizme eğilimine

girmiştir. Bu durum aynı zamanda neo-liberal sendikal anlayışın da tıkanıp gittiği bir süreçtir.

Çeşitli verilere göre yeni yasayla birlikte yüzde 1 barajına takılan birçok sendikaya bağlı yaklaşık 50 bin işçinin toplu sözleşme hakkı ortadan kalkacaktır. Aynı zamanda bir diğer olgu ise yasanın kamu çalışanları içerisinde yaratacağı kaosun boyutudur. Yasada yüzde 1'lik baraj kararı sadece Türk-İş, Hak-İş ve DİSK'e tanınmaktadır. Bunun dışında kamu alanında çalışan ve diğer birçok alanda faaliyet yürüten sendikalar içinse baraj yüzde 3 olarak belirtilmektedir. Yüzde 3'lük baraj ise söz konusu işletmelerde (ticaret, büro, eğitim, sağlık, ulaştırma, turizm, inşaat, basın, liman, ardiye ve depoculuk işkolları) çalışan işçiler için toplu sözleşme yetkisine sahip sendika kalmayacağı anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bu işkollarına kayıtlı işçilerin yüzde 57'si, yani 6 milyon 297 bin işçi için fiili olarak toplu sözleşme yaşağı

anlamına gelmektedir.

Baraj konusu sadece bunlarla da sınırlı değil. Bilindiği gibi sendikaların yetki alması anlamında 4'lü bir baraj sistemi uygulanmaktadır. Ve baraj sadece yüzde 1'lik bir rakamla belirlenmemektedir.

Her ne kadar barajı düşürdük söylemleriyle işkolu baraj oranını örnek göstererek kitleleri yanıltmaya çalışsa da yeni yasa da yer alan "işyeri barajı" başlıklı madde işyerlerinde örgütlenmenin zorluğunu ortaya çıkarmaya yetmektedir. Zira bu madde ile birlikte daha önce de uygulanan, işyerinde örgütlü olma oranı aynen korunurken işletmelerde çalışan işçilerin ise yüzde 40+1'inin örgütlü olması dayatılmaktadır.

Bunun yanında yasadaki uygulamanın dikkat çeken bir başka yönü de Toplu İş Sözleşmeleri'nin patronların itirazlarına açık hale getirilmesidir. Buna göre toplu iş sözleşmesi yapmak isteyen işçi sendikasının, bakanlığa başvurarak yetkili olduğunun tespitini istemesi gerekiyor. Bu bağlamda işveren sendikası veya sendika üyesi olmayan işveren ise bakanlığa başvurarak yetkili işçi sendikasının tespitini isteyebilecek ve yasalaşan bu madde ile sendikaların yetki müracaatına patronlarca yapılacak itirazlara olanak sağlanacaktır.

Egemenlerin manipülasyon yöntemlerinden biri de kendi kurguladığı senaryolara (ki bunu toplumun çıkarı için yaptığını ifade ediyor) emekçileri dahil etmeye çalışmasıdır. Kurgulanan bu senaryolardan biri de Ekonomik Sosyal Konsey'dir. İşlevi tamamıyla iktidar ve parababalarının geleceğini garanti altına almak olan bu konsey, bilindiği üzere işçi, işveren ve iktidar üçlüsü olarak tanımlanmaktadır. Ancak gerçekte bu konsey tamamıyla egemenlerin demokrasi kandırmacasından ibarettir. Hatırlanacağı gibi geçtiğimiz

dönemlerde konsey toplantılarına davet edilen DİSK bu konseyin anti-demokratik bir organ olduğunu belirterek katılımcısı olmamıştı. Yasada belirtilen baraj uygulamalarından biri de ekonomik ve sosyal konsey dışında kalan sendikalara 6 yıl boyunca yüzde 3'lük bir baraj uygulanmasının söz konusu olmasıdır. Bu ise aynı zamanda yandaş/işbirlikçi bir sendikal anlayışı dayatmak anlamına gelmektedir. Aynı zamanda ESK'nın almış olduğu kararlara, emek örgütlerini katarak onları meşru göstermenin bir başka versiyonudur.

Yine ESK ve konfederasyonlar dışında kalan bağımsız sendikaları ilgilendiren bu baraj, söz konusu sendikaların yine yüzde 3 barajına takılmasını öngörmektedir.

Yasa 12 Eylül'ün yasakçı ruhunu koruyarak grev yasakları uygulamasını sürdürmektedir. Siyasi grevler, dayanışma grevleri referandum sonrası anayasal dayanak kazansa da yeni yasa eskisinde olduğu gibi, grevi sadece toplu sözleşme ile sınırlamaktadır. Buna göre, işçiler ancak toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamadığı durumda greve gidebilecek. Ayrıca,

Bakanlar Kurulu'nun grev erteleme yetkisi yeni yasada da korunmaktadır.

2010 yılında yapılan Anayasa referandumuyla sendikaların genel, siyasi ve dayanışma grevi yapma yasasını kaldırdığını iddia eden AKP iktidarı, 6356 sayılı yeni yasayla grev hakkını engelleyen hükümleri genişleterek yasakları sürdürmektedir.

Buna bağlı olarak yeni yasada genel, siyasi ve dayanışma grevleri yasak olarak özellikle tanımlanmakla birlikte, yasal grev tanımı, salt menfaat uyuşmazlıklarına göre yapıldığından ve belirli bir prosedüre bağlandığından, bu koşullara uyulmadan yapılan her grev yasa dışı kabul edilecektir.

Yeni yasanın 58. maddesine göre, "Toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması hâlinde, işçilerin ekonomik ve sosyal durumları ile çalışma şartlarını korumak veya geliştirmek amacıyla, bu Kanun hükümlerine uygun olarak yapılan greve kanuni grev" biçiminde ifade edilmiştir. "Kanuni grev için aranan şartlar gerçekleşmeden yapılan grev kanun dışıdır" ifadesine yer verilmiştir.

Diğer taraftan yeni yasa "toplum sağlığı ve milli güvenlik" gerekçesiyle hükümete grev erteleme yetkisi tanıdığı gibi, halen var olan "grev erteleme" kararına yargı itirazı hakkını da ortadan kaldırmıştır. 12 Eylül ürünü olan 2821 sayılı yasa da "Bakanlar Kurulu'nun erteleme kararları aleyhine Danıştay'da iptal davası açılabilir ve yürütmenin durdurulmasına karar verilmesi istenebilir" hükmü yer alırken, yeni yasada bu düzenlemeye yer verilmemiştir.

Eski 2822 sayılı yasaya göre, alınmış bir grev kararı genel sağlık veya güvenlik gibi nedenlerle Bakanlar Kurulu Kararı ile ertelenebiliyor ve ertelenme sonucu taraflar anlaşamamışlarsa veya özel hakeme gitmemişlerse uyuşmazlık, Yüksek Hakem Kurulu'na gitmekte, Kurulda, taraflar adına toplu iş sözleşmesini bağlamaktaydı.

Bir diğer konu ise yasa tarafından küçük ölçekli işletmelerde sendikal faaliyet anlamında her şeyi tırpanlayacak bir maddenin yer almasıdır. Bu anlamıyla yasa, küçük ölçekli işletmelerde "sendikal nedenlerle işten atılma"da "sendikal tazminatı" ortadan kaldırmakla, 30 kişiyi geçen işletmelerde sendikal örgütlenmeyi işten atılma gerekçesi haline getirmektedir. Ayrıca bu uygulamaya maruz kalan işçinin itiraz hakkı da yasayla birlikte işveren lehine düzenlenmiştir.

**EGEMENLERİN BU
YASAYLA AMAÇLADIKLARI;
İŞÇİ SINIFININ
ÖRGÜTLÜLÜĞÜNÜ
DAĞITMAK VE GÜVENCESİZ
BİR ÇALIŞMA YAŞAMI
ÖRMEKTİR**

Sendikalar yasasının işçi sınıfının aleyhine gelişmesine/değişmesine ilk defa tanık değiliz. 12 Eylül faşist cuntası ile birlikte alınan kararlardan biri de işçi sınıfının örgütlülüğünü dağıtmak anlamına gelen bir yasa hazırlamak olmuştur.

12 Eylül öncesinde gelişen işçi sınıfı hareketi, kendi lehine birçok hakkı burjuvaziden kopararak almış ve bu anlamda çok önemli adımlar atmıştı. Bilindiği gibi 70'lerin yükselen işçi sınıfı hareketinden korkan egemenler kendilerine engel olabileceği kaygısıyla 2821 sayılı yasayla birlikte işçi sınıfının örgütlülüğünü dağıtmış ve adeta alacağı tüm kararlar doğrultusunda tepki verecek tüm muhalif kesimleri baskı altına almıştı. Emperyalist tekellerin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan 24 Ocak Kararları'nın uygulanması ise böylesi bir müdahaleyi egemenler için zorunlu kılmaktaydı. Sağsol çatışması bahanesiyle ve kendi provokasyonlarıyla cuntaya zemin hazırlayanların esas niyeti bu minvalde şekillenmekteydi. Bugün de durumun çok değişmediği ortadadır. Dahası bugün uygulanan her yıkım yasası 24 Ocak Kararları'nın devamıdır demek abartılı olmayacaktır. Evet; bugün çıkarılan yeni yasayla birlikte amaçlanan, yine 12 Eylül benzeri bir süreç olan emperyalist denklemler içerisinde bir zemin yaratmaktır. Ve salt sendikalar yasası olarak okunmaması gereken bu durum önümüzdeki yıkım sürecinin de hamlelerinden sadece biridir. Ne 2B, ne Genel Sağlık Sigortası Yasası ne de işbirlikçilik bağlamında ortaya konan savaş çığırkanlıkları bundan bağımsız değildir. Ve son tahlilde yıkım yasalarının emperyalist/kapitalist sistemin bir parçası olduğunu unutmamak gerekir.

Kapitalizmin bağrında taşıdığı kriz öğeleri, tekellerin olanca hızıyla gelişmesiyle birlikte kriz dinamiğini de geliştirmiştir. Ve bu sonuç sistemin yapısal özelliğidir. Yeni pazar ihtiyaçları, hammadde ihtiyaçları, eksik tüketim riski, ucuz işgücü ihtiyacı vb egemenlerin her zaman ajandasında bulunan gündemlerdir. Ülkemizde hayata geçirilmeye çalışılan IMF reçeteleri vb. uygulamalar bu ihtiyaçtan bağımsız düşünülemez.

Son tahlilde yasanın esas ama-

cının, egemenlerin çıkarları çerçevesinde bir zemin hazırlama niyeti olduğu görülüyor. Zira IMF'ye ve diğer emperyalist mali kuruluşlara verilen iyi niyet mektuplarının amacı da budur. Kendi krizlerini emekçilerin omuzlarına yıkmayı hedefleyen egemenler bu anlamda ellerinde bulundurduğu tüm kozları piyasaya sürecekler.

Bugün Türkiye egemenlerinin işçi sınıfına yönelik almış olduğu her karar esas itibarıyla emperyalist-kapitalist sistemin çıkarları gereğidir. Ülkemizi ucuz üretim üssü haline getirmeye çalışan ve bu anlamda yaratılması düşünülen zemin dikensiz gül bahçesi halinde dizayn eden egemenlerin, tek kaygısı krizi aşabilmek olarak okunmalıdır.

Bilinir ki kriz dönemleri aynı zamanda sömürünün ve baskının vahşet boyutlarına ulaştığı dönemlerdir. Savaşların ve saldırganlıkların en üst seviyeye ulaştığı, demokratik hakların neredeyse kökünden tırpanlanmaya çalışıldığı ve faşizmin en koyu biçimlerinin yaratıldığı dönemlerdir.

Uzun bir süredir sendikalaşmanın önüne dikilen engeller nedeniyle ücretler hızla yoksulluk sınırının altına düşmüş ve güvenceli çalışma yaşamı, çıkartılan yeni saldırı yasalarıyla birlikte tarihe karışmıştır. Bugün AKP eliyle 12 Eylül faşizminin dahi cesaret edemediği kıdem tazminatını kaldırmaya dönük hamlelerin (her ne kadar rafa kaldırılmış izlenimi verilmeye çalışılsa da) gündeme gelmesi ve işsizlik tehdidiyle işçi sınıfının uygulanan her saldırıya adeta rıza göstermesi sağlanmaktadır.

Emeğe dönük saldırganlıklardan halkların kardeşliğini baltalayan türlü operasyonlara kadar düzenlenen her hamle aynı zamanda egemenlerin halk düşmanlığının göstergesidir. Bu nedenle, saldırılara karşı güçlü bir odak oluşturmak, yakıcı bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

RUHSAL OBEZİTE VE YANLIŞ DOYUM YOLLARI

*Biz, dayanıksız tüketim maddeleri gibi birleşip
miknatısın aynı uçları gibi birbirini iten ilişkilerden
olmadık.*

*Bu kalite israfını bütünüyle reddeden bir değerler
tanımını seçtik.*

Kimileyin bir karanfile değdi elimiz.

*Kimileyin bir fesleğeni okşar gibi
birbirimizin avuçlarına buram buram koktu saç
tellerimiz.*

*Çörekmiş gibi usulca bölünmüş bir ekmeğin kokusunda;
dumanı, sevdanın buğusunu çoğaltan bir çayın bardak
kıyısında,
ilk kez bir araya geliyormuş gibi sessizce öpüştü
ellerimiz...*

İnsanın maddi veya ruhsal hemen her ihtiyacının metalaştığı, pazar-piyasa ilişkisinin yaşama içerildiği günümüz koşullarında, moral direnç, sisteme bir bütün halinde direnmeyi gerektiriyor. Bunun da yolu sistemin doğru çözümlenmesinden ve alternatif duruşun yaşamın bütününe içerilmesinden geçiyor.

Sistemin tahlilinde olgunun özüne inilmemesi, görülenle (ve hatta gösterilenle) yetinilmesi, egemen güçlerin çeşitli araç ve yöntemlerle yönlendirdiği/gözettiği bir durumdur. Sistemin özüne inememek, alternatifte veya tepkide de geçici, biçimsel yöntemlerle yetinmeyi beraberinde getirir. Bu durum, bir sporcunun, yetenek veya motivasyon eksikliğini dopinge gidermeye çalışmasına benzer. Sorunu doğru tanımlayıp kalıcı çözümler üretmek yerine, an/gün kurtarılır; işin kolayına kaçılır; yaşamda planlama ve uzak görüşlülük yerini, “yaşamın anlamının tüketimin miktarıyla ölçüldüğü” bir bakış ve ruh haline bırakır.

Halbuki, moralin geçiciliği (sağlam ve kalıcı temeller üzerine oturmaması) değerlerin kalıcılığını aşındırır, yıpratır; kişiyi giderek farklı moral arayışlarına veya zemin kaymalarına zorlar.

Dikkat edilirse ülkemiz, adaletsizliğin, oyalama ve boşa düşürmenin beşiği haline geldikçe, umutlar da yorulmakta ve “kendi içine boşalma” biçimindeki “zararsız” tepkilenmenin araç ve yöntemlerine ilgi artmaktadır. Yakınmakla yetinmek de bu kapsam içerisinde değerlendirilebilecek bir “tepkilenme” şeklidir.

YAKINMAK, HEDEFTEN ÇOK KENDİNİ DÖVMEKTİR

Yakınmak, gerçekte kendini ifade etmeden bir yöntem olmadığı gibi bir karşı-duruş, bir itiraz da değildir. Aksine, bireysel sınırlar içinde kalan, yararsız ve giderek edileştirici rol oynayan bir duygu törpüsüdür. Aşınma, duygusuzluğu koşulladığı oranda, umut da yerini umutsuzluğa bırakır.

Yakınmak, bir çeşit arabesktir; menzilsizliktir; asidini kişinin içine akıtır ve öncelikle sahibini acıtır. Gerçekte bu, sistemi içselleştiren bir uysallık halidir. Köpürmeler öznel, dışa taşmaz, dolayısıyla bir çeşit sakinleştiricidir.

Yakınmak, bir yanıyla da çaresizliktir. Kişinin yolu, yine kendine çıkar. Acı gösterisi, etrafın ilgisini toplasa da geçicidir. “Bir İngiliz tanıyorum” der Goethe, “her sabah giyinmekten bıktığı için bir gece kendini asıverdi.”

Çözümün yerini alan memnuniyetsizlik halleri ve yakınmalar tekrarları, yorgun ve tahammülsüz bir duruşu ortaya çıkarır. Bu da giderek, imkanlar dahilinde kolayca kaçmayı, hazıra konmayı koşullar. Bugün sosyal medya ortamından yansıyan da büyük oranda bu niteliklerdir. Öğrenilen (model alınan) hemen her şey, yapay ve “steril”dir. Özellikle genç kuşak, bu durumdan daha çok etkileniyor. Düşmeyi, kirlenmeyi bilmediği için, kalkmayı ve temizlenmeyi de bilmiyor.

Sanal alemde, emeksiz ilgi görmek hatta sahip olunmayan nitelikleri varmış gibi paylaşmak; kolay ve sahte bir dünya oluşuyor. Birden çok kimlikli (gerçekte kimliksiz) olabilmenin zeminini sunuyor. Örgütlenmenin ve hatta eylemin de böyle bir versiyonundan söz etmek mümkün. Bir “tık”la eylemci olmak; sokaktaki eylemi sosyal medyada paylaşılacak fotoğraf kareleri için bir basamaktan ibaret görmek, bu alanın yaygın nitelikleridir.

Yüzleşmeden, gerçek kimliğini gizleyerek yaşamak; güçlük karşısında bir tuşla kaçmak veya yer değiştirmek, bir süre sonra bir kişiliğe (yaşam biçimine) dönüşüyor. Ve yukarıda da anlattığımız gibi kalıcılığın ve değer oluşturmamanın yerini değersizlik/kayganlık alıyor; doyum, yerini sürekli bir doyumsuzluğa bırakıyor; bu, bir çeşit ruhsal obezitedir; her an “atıştırma”yı gerektirir.

RUHSAL OBETİZE, AŞKLA ÖRÜLMESİ GEREKEN YAŞAMIN ANTİTEZİDİR

Ruhsal açlığın fast-food yöntemiyle geçiştirilmesi halinde; aşkta, işte, bir nitelik edinmede veya yaşamın toplamında bir kayganlık hali oluşur. Gıdalanırken veya anlık değişimlerde, ışıltılı kimi hallerde memnuniyet hali belirse de bu yanıltıcıdır; ruhsal obezite, sürekli bir memnuniyetsizlik sebebidir. Stadlara dolup, anlamsız/yapay ikilemler üzerinden coşan, sonra da sokağa o haliyle taşan “tarafar” kitleleri buna nasıl örnekse; sevda da veya sevdanın yaşam biçimine dönüştüğü devrimcilikte de giderek “dikişin” daha zor tutar hale gelmesi bundandır. **Aşk veya devrim, can sıkıntısı yerine ikame edilecek olgular; geçici ferahlama kapıları değildir.**

Sevda/Aşk, bireycileşmenin, sosyal dağılmanın ve giderek kendine bile yabancılaşmanın yaygınlaştığı, kapitalizmin bu en dipsiz çağında, bir direnç, bir itiraz ve hatta alternatifin üretilmesine en uygun alan olabileceken, ya “gel-geç ruhların” cirit alanı haline gelmiş ya da kimileri tarafından “devrim/özgürlük” sonrasına ertelenmiştir.

Halbuki, yoldaşlık ve aşk, devrim ve sevda, birbirine içerilmiş kavramlardır. “*Kişi kendini en iyi bir başkasında tanır*” ifadesi; bir beden/kişiliğin diğerine ayna görevi görmesi; bedenin (özellikle kadının) adeta ayaklı bir doğa olduğunun ayırıcılığına varılması; (yanlızca değil ama) özellikle aşkta mümkündür.

Aşk, yaşamın şiirsel yanıdır. Kimileri bunu sağdan soldan duydukları “öğretilmiş” dizelerle yaşar, kimileri de kendi şiirini yazar. Devrimcilik, insana bütün bir yaşamı şiire çevirebilme şansı verir; geleceksizliğin, sistemsel seçeneksizliğin ve düşsel yetersizliğin panzehiridir.

Aşk iradidir, öğretilmediğinin aksine, “olan” değil “yapılan” (emek harcanarak üretilen) bir olgudur. “Dünya”yı sevdiği, dolayısıyla umut için yeterli ön koşula sahip olduğu halde, sevdasına karşılık bulamadığı için devrime küsenler; gerçekte hayata ve geleceğe küsmüş, yenilgiyi peşinen kabullenmiş olur. Üstelik bu tür (yaşamsal) yenilgilerin rövanşı yoktur; tek alternatifi, değerlerde ısrardır.

Unutmamalı ki, bizlerin en “aşksız” hali bile, “ok atan Eros”la da, ritüel mamül ilişkilerle de kıyaslanmayacak potansiyel güzellikler içerir. Kalbimizin tad sorunu yaşadığı, yorulup kendini yanlış dinlediği anlarda, en isabetli test, sahip olduğumuz “aşksal”avantajların büyüklüğünü ölçmek ve devrimciliğimizin sağlamlığını yapmaktır.

Yenemediğimiz kötülüğün esiri olmayacağımıza ve değiştiremediğimiz sistemin hizmetine girmeyeceğimize göre; devrim ve devrim kalitesindeki ilişkiler gecikti diye yolumuzdan vazgeçmeyeceğiz. Aksine durum, geç kalan sevgiliyi, merak edip bulmaya çalışmak yerine terk etmeye benzer.

AŞK, KAPİTALİZMİN BİR ÇEŞİT TUTSAKLIKLA ÖZDEŞ BUGÜNKÜ İKLİMİNDE, ÖZGÜRLÜĞÜN ŞİFRESİDİR

Konumuz kapsamı içinde ele aldığımız sınırlama ve tutsaklıkta mesele, içerisi-dışarı ikileminden ötedir; ama bunu anlamakta güçlük çekenler, hapishane pratiğinden damıtılmış kimi sonuçları kendine ders edinmelidir. Gerçekte, eş-benzeri olmayan bir test alanıdır hapishaneler. Bir çeşit “bitirme sınavı” gibidir. İnsanın o ana kadarki tüm gelişimini, pratik ve birikimini imtihan eder. Kimileri için, giderilecek bir eksiklik, “yüzleşme”de ortaya dökülenler; kimileri için de, halı altına süpürülecek veya kamuflaj malzemesi niteliğindeki meşgalelerle örtbas edilmesi gereken özelliklerdir.

Kişi, tutsaklıkla her halükarda kendini daha iyi tanır. Ya gerçekliğini kabullenip, imkan ve yetenekleri oranında toparlanır, ya da kabuğunu kalınlaştırır. Bu anlamda hapishaneler, “okul”dan çok, bir laboratuvarıdır; deneye sokulan maddenin/kişinin gerçek niteliğini açığa çıkarır.

Hapishanenin özü, kapatılma ve sınırlamadır. Bunun rutini, yürümede üç adım, yapma-etmede tekrardır. “Rutin dışına çıkmak”tan ise çoğu kez, basit/şekli değişiklikler anlaşılır. Gerçekte ise olması gereken, alternatif bir günlük yaşam ve düşsel firardır. Alternatif yaşamda, zamanın doğru değerlendirilmesi, üretken ve geliştirici bir program vardır; düşsel firar ise, ütopya bahçelerine yapılır. Buna “hayal” veya “oto-tatmin” deyip geçmemek gerekiyor. Hakkı verilerek kurulmuş bir düş, kronikleşip kişiyi esiri haline getirebilecek ruhsal açıklara karşı bir sigortadır; bazen aslı kadar etkilidir; nerdeyse somutlanır, tad ve koku bile barındırır.

Dışarının tutsaklığı, birebir içeridekiyle örtüşmesine de panzehirleri büyük oranda ortaktır. Ancak dışarıdaki, özellikle tutsaklığın bilincinde olmaktır. Aksi takdirde, özgürlük yanılsaması, arayışlarda da yanılsama doğurur. Ve aşk bile, ya bireye dek indirgenir, ya da sistemin labirentlerinde tükenmenin gerekçesi haline gelir.

Ji hewayé béhna axé té (hava toprak kokuyor) diye fısıldıyor birbirine, esaretin topraksızlığında yoldaşlar.

Bir anda inceliyor, taş taş eklenerek oluşan duvarlar. Yüreklerdeki koşullar üstü sevdadır; zindan tiplerinde alfabenin harflerini ve F tipinde tredmanı çaresiz kılan.

Ey dirençte tüm zamanların ve hatta Ninsun Ana'nın mirası, ey tutsaklıkta gülümsetebilen duruşun çitası, ey “77” rotası.

Tarih boyunca zulme karşı ödenen bedellerdir, bu zaferi türkülerin mayası.

Mücadelede ısrardır tüm bu kazanımların anası.

Artık an meselesidir, yumruğun yıldızıyla buluşması.

*Yeter ki tanımı doğru yapılmış bir aşkla yapılabilsin,
yaşamsal sorulara cevap arayışı...*

Aşkın özgürlüğü, söylem değil yapma özgürlüğüdür; enerjisini dilden değil, eylemden ve yürekte alır. Tekrara düşmek ve üretimsizlik, aşkın doğasına aykırıdır; gençleştireceğine, yaşlandırır. Halbuki gerçek aşta yürekler, mevsimsiz filiz verir.

Aşk yeşilin yama gibi durmadığı, içselleştiği bir doğa; mavisi kendinde, tuzu her yerinde bir derya gibidir. Dönemsel veya geçici değil, her anın niteliğidir. Sevgili, uyku halindeyken bile hissedilen ve önemsenendir. Bazen birey, bazen toplumdur; ama her zaman, "değerler bütünü" ile ifade edilmektedir. Hareket, yapıdır, geleceğin komünal düşününün an'a izdüşürülmesidir.

Bunlar ajitasyon değildir. Bugün sola, sosyalizme ve devrime olan inancın zayıf düştüğü hemen her alanda; kişide, birimde veya zeminde; dikişin tutmamasının, değerlerde erezyonun, sulanma ve dağılmanın antitezi; bireyciliğe ve giderek alan büyüten "ben" cinnetine karşı toplumsal değerleri gönüllerde ve yaşamın bizzat içinde büyütebilmenin şifrelerinde gizlidir. Bu şifreler, bizleri insanın toplumsal değerlerle tanışmasının ilk evrelerine de, İhtar'a, Musa'ya ve Hypatia'ya da; ama en çok asil olarak Marks'a götürür; insanlığın fikri birikiminin devrimine; bilimsel buluş ve gelişmelerin, bütünlüklü bir felsefe ile taçlandırılmasına götürür.

PUSULAMIZ BUGÜN YİNE MARKSİZM OLMALIDIR

Eğer kapitalizmi doğru çözümleneceksek; karşısında durmakla yetinmeyecek, alternatif üreteceksek; alternatif üretmekle kalmayacak, bunun yaşamda karşılık bulmasını sağlayacaksak; enerjimizi yakınmaya değil, alternatif arayışlara harcayacaksak; pusulamız bugün yine marksizm olmalıdır.

Elbette her şeyi "ruhsal obezite"yle veya öznel arayış ve nedenlerle açıklayacak değiliz. Ancak, dikkatle bakıldığında, kimilerini bugün Negri gibilerinin tespitlerine önem atfeder ve Marksizm dışında çözüm arar hale getiren nedenlerin büyük oranda öznel olduğu görülecektir.

Geçmişte devrimciler/marksistler, kendinden emin, doğruluğu kanıtlanmış yöntem ve duruşlarıyla, hayatın her alanında devrimci değerlerin farkını hissettirir, yöntemin iç tutarlılığı ve avantajları ile hareket ederdi. Bırakalım, burjuva ideolojisinin türevleri arasından doğrular ve hatta çözümler damıtmayı, aradaki farkı (kaba değil) anlaşılır bir kalınlıkla çizerdi. "Haklı savaş"tan adalete, barıştan ilericiliğe hemen her konuda burjuva ideologlarının etki alanında yapılmış üretilere ihtiyaç duymadan kendi fikri üretimini yapar, savunur ve uygular.

Bugün gelinen aşamada, gerek '89 sonrasının devam eden iklimi sebebiyle, gerekse öznel pek çok nedenle

marksizm dışı arayışlar yaygınlaşmış, deyim yerindeyse bireysel doyum ve öznel ihtiyaçlarda bile istismar konularından biri haline gelmiştir. Gerçekte ise, marksizmi hak ettiği ciddiyette ele alan herkesin bildiği gibi, marksistlerin toplam birikimi, ne tek tek konularda ne de bütünlüklü perspektifte, Negri gibilerine ihtiyaç bırakacak denli derinlikli ve kapsamlıdır.

"Marks'tan insan toplumlarının ne olduğunu öğrendik. Bunu okumamış ya da kendisine bunlar anlatılmamış bir insan, gece vakti ormanın ortasına bırakılmış gibidir. Kuzeyi, güneyi, doğuyu, batıyı bilmez. Marks bize toplumun ne olduğunu ve insan toplumunun gelişim tarihinin fikirlerini öğretti. Marks olmadan tarihi olayları, eğilimleri ve gelişmesini tamamlamamış bir insanlığın konumunu tam olarak yorumlamasını sağlayacak bir formül oturtamazsınız." (Fidel Castro)

POSTMARKSİST PARADİGMA

Biz bugün, neden-sonuç diyalektiğini yaşamın her alanına taşıyıp,

Truva Savaşında bile "Ticaret yollarında hakimiyet ve hegemonya kurma" gibi nedenler ararken, Hardt ve Negri gibileri, "imparatorluğun yayılması, çözmeyi amaçladığı çatışmaların iç seyrine bağlıdır." diyecek denli, ifrata vardırılmış durumda, emperyalist hegemonyaya meşruiyet oluşturma arayışını. Onlara kalsa, Roma İmparatorluğu bir modeldir, hakka ve barışa.

Ondan "ricaci" olduğu için koşturmuş silahlı atlılarını coğrafyadan coğrafyaya...

Gıdasını işte bu tür kaynaklardan alıyor, postmarksist paradigma.

Vaktinde hiç kimse cüret edememişti bu kadarına.

Muarızları bile basitleştirerek değil, hakkını vererek yaklaşırdı Marks'a.

Bugün ise marksizmin derinliğine araştırılması yerine, anlaşılmadan basitleştirilerek aşılması yolu, yaygın biçimde tercih ediliyor.

Öyle ki, insanın fikri gelişiminin finali niteliğindeki bu kapsamlı teori okunmadan veya muarızlarından aktarılan

öznel gözlem ve yorumlarla ele alınıyor.

Ne olduğu öğrenilmeden, ne olmadığı öğreniliyor.

Ve özneliğe bu duruştan beklentileri,

sanki heyecan veriyor, marksizmin doğrulamadığı ikilem ve tezlerle deşindiğinde hipotezleri.

Ve sanki, devrimden veya özgürleşme perspektifinden öte, daha öznel nedenlere dayanıyor üretimleri...

İnsan bazen inceleme nesnesinin esiri olur ve gard almaya çalıştığı olgunun kendisinde boğulur. İşte kapitalizm, ontolojik karakteri gereği bu türden bir olgudur. Gündelik yaşamın her anına sinen varlığı, çok yönlülüğü

çözülmediği ve alternatif üretirken sınırlarının dışına çıkmadığı oranda, insanı içine çeken bir bataklığa dönüşür.

Diyalektiğin konusunun “değişim” olduğu, içine solda durmayanları da alan, genel bir kabüldür. Ne var ki, olguları değerlendirirken iç bağlamı koparmadan hüküm geliştirmek, sanıldığı denli yaygın değildir.

Bertell Ollman, Marks’ın Alman ideolojisi’nden hareketle değişimi “şeylerin nasıl cereyan ettiklerini onların ne olduğunun parçası olarak almak suretiyle onları ‘gerçekten oldukları gibi ve gerçekten cereyan ettiği gibi’” kavradığını vurgular. Kısacası söylemek gerekirse, şeylerin nasıl cereyan ettiği, onun ne olduğunun bir parçasıdır. Ve yine Ollman’a göre Marks böylelikle “her türlü tarihsel ve toplumsal formu akış içerisindeki halleriye inceleme imkanı bulur.”

Bu neden-sonuç diyalektiği içerisinde olgulara bakıldığında kurulan içsel ilişki kadar yapılan soyutlamanın, bütünü her organına (köşesine) uzanabilmesi önemlidir. Çünkü parçalar, bütünlüğe kadar, birbiri ile de ilişkilidir. Aynı zamanda, her bir “şey”, bütünlük içerisinde olduğu ilişkilerin toplamıdır.

Tam da bu nedenle Marks’ın da belirttiği gibi bütünü oluşturan öğeler arasındaki bağ dışsal, olumsal ve tesadüfi değildir. Marks, burjuva toplumunu sermaye, rant, meta, para, değer, kar, vb. parçalara ayırarak incelerken

aynı zamanda, bütünlüğün her bir parçasını diğer parçalarla zorunlu ve özsel olarak bağlantılı görür.

Felsefenin Sefaleti’nde, “para”ya dair yaptığı değerlendirme bu bağlamda önemlidir.

“... Para, birşey değildir; toplumsal bir ilişkidir. Para ilişkisi neden işbölümü vb. türünden herhangi bir başka ekonomik ilişki gibi bir üretim ilişkisidir? Eğer M. Prodhon bu ilişkiyi doğru-dürüst hesaba katmış olsaydı, parayı bir istisna, bilinmeyen ya da yeniden kurulmayı gerektiren bir diziden kopmuş bir öge olarak görmeyecekti. Tersine bu ilişkinin bir halka olduğunu ve bu biçimiyle tüm bir başka ekonomik ilişkiler zincirine yakından bağlı olduğunu; (...) belirli bir üretim biçimine tekabül ettiğini fark edecekti.”

Yani para, onu vareden ilişkiler toplamıdır ve ne olduğu sorusunun cevabı, aynı bütündeki diğer parçaların ne olduğu sorusunun da cevabıdır. Bu bağlamda, soyutlama yapılırken, yani parça bir bütünden çekilip alınırken, bağırında söz konusu özgünlüğü taşır.

Marks, meta fetişizmini, görünüm ile özün birbirine karışması olarak tespit eder ve “şayet şeylerin görüntüsü ile özü çakışsaydı, bilime gerek kalmazdı” der. Bugün de, doğru/tutarlı bir arayış (ve dolayısıyla doyum) için, neden-sonuç ilişkisi doğru kurulmalı ve hiçbir şeyin görüldüğü (veya sanıldığı) kadar basit olmadığı ön kabülü ile hareket edilmelidir.

EN BÜYÜK AFET EVSİZ
KALMAKTIR

BARINMA TEMEL İHTİYACTIR
TİCARETİ YAPILAMAZ

Bugün, dişimizle tırnağımızla kazandığımız evlerimiz tehdit altında. Bu tehdit, mafya anlayışını aratmayan yasa marifetiyle yapılıyor.

Deprem riski bahane edilerek bizi, şehrin dışına sürmek istiyorlar. Oysa devletin temel görevlerinden biri de halka sağlıklı ve güvenli konutlar sağlamaktır. Bizim evlerimizi sağlıklı konutlara dönüştürmek için karşılıksız krediler verilmesi gerekirken, bizi bankalara borçlandırarak evlerimize el koymaya çalışıyorlar. Eğer sorun depreme dayanıklı konutlar olsaydı; kıyıları, sit alanları, ormanlar, meralar bu yasanın içine girmezdi.

Ülkemizdeki ekonomik kriz, iktidarı inşaat sektörüne zorluyor. Çünkü inşaat, birçok ticari alanı etkileme potansiyeline sahiptir. Ayrıca emperyalizmle 1982’de yaptıkları bir anlaşmayla, sermaye birikimlerini ölü yatırımlara yöneltme sözü verdiler. Görüldüğü gibi emperyalizm, bizim çok uzagımızda değil adeta evlerimizin içine kadar girmiştir.

Belli ki kentsel dönüşüm yasası ile hedeflenen, halkın ihtiyaçları ve can güvenliği değil; sermayeye devlet eliyle rant alanları açmaktır. Hesap ortada. Bu hesabı bozmak da bize düşüyor. Örgütlenirsek kazanırız. Tarihimiz bunun sayısız örnekleriyle doludur.

ÇIKTI

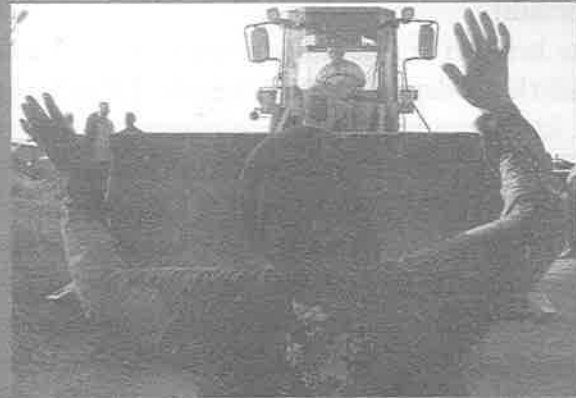
0,50 TL

Dergi bürolarımızdan edinebilirsiniz.

TALAN VE SÜRGÜN YASASI

“KENTSEL DÖNÜŞÜM”

EN BÜYÜK AFET EVSİZ KALMAKTIR

DEVİRİMCİ HAREKET YAYINLARI

Broşür Dizisi: 1

ANKARA 4+4+4 MİTİNGİ

“AFGANİSTAN, IRAK, LİBYA, SURIYE EMPERYALİST SAVAŞA VE İŞGALLERE HAYIR”

Devrimci Hareket'in de içinde yer aldığı Nato ve Füze Kalkanı Karşıtı Birlik emperyalizmin Suriye'deki işgal politikalarına karşı Galatasaray Lisesi önünden Tramvay Durağı'na yürüyüş gerçekleştirdi.

Demokratik Haklar Federasyonu (DHF), Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu(BDSP), Devrimci Hareket, Kaldıraç, Proleter Devrimci Duruş, TKP 1920, TÖP-G'nin bileşeni olduğu NATO ve Füze Kalkanı Karşıtı Birlik 4 Ağustos 2012 Cumartesi günü saat 19:00'da Galatasaray Lisesi önünde toplanarak sloganlarla, ajitasyon konuşmalarıyla “Afganistan, Irak, Libya, Suriye Emperyalist Savaşa ve İşgallere Hayır” pankartı arkasında Taksim Meydanı'na yürüdü. Ayrıca yürüyüşte “Yaşasın Halkların Kardeşliği/Biji Bratiya Gelan”, “Kahrolsun Emperyalizm, Yaşasın Mücadelemiz”, “Katil ABD Ortadoğu'dan Defol”, “Yaşasın Devrimci Dayanışma” sloganları atıldı.

TEZKERE PROTOSTOSUNDA BİNLER YÜRÜDÜ

Suriye'ye sınır ötesi operasyonu için hükümete yetki veren tezkerenin Meclis'ten geçmesine karşı binlerce kişi 4 Ekim'de Taksim'de buluştu. Yürüyüşte Devrimci Hareket'inde içinde bulunduğu Nato Ve Füze Kalkanı Karşıtı Birlik de kendi pankartıyla yer aldı.

EVLERİMİZİ YIKTIRMAYACAĞIZ!

RANTSAL DÖNÜŞÜME SON!

DEVRİMCİ HAREKET